

yeni ipek yolu

KONYA TİCARET ODASI DERGİSİ YIL : 22 SAYI :251 OCAK 2009

"2009'a
Hizmet Aşkıyla giriyoruz..."

Alişeyin Uğurlu

7gün
24 saat
hizmetiniz deva

Şundan eminiz;

Onlara asla bu konforu

SAGLAYAMAYACAĞIZ...

ama

üstün teknolojimizle sunduğumuz hizmete **sevgimizi de**
katarak "ailenizin hastanesi" olmaya devam edeceğiz...

SELÇUKLU HASTANESİ
"ailenizin hastanesi"

A : Hastane Cad. No: 28 Selçuklu / KONYA T : 0352 255 50 42 W : www.selcuklu.com.tr

Başlarken

Değerli Üyelerimiz,

Konya Ticaret Odası olarak başarıyla geçen bir yılı daha geride bırakmanın mutluluğunu yaşıyoruz. 2008 yılının en önemli gelişmesi, Konyamızın yıllardır hayali olan ikinci üniversitenin temelinin atılması oldu. KTO Eğitim ve Sağlık Vakfımızın çok kısa bir sürede çalışması sonucu KTO - Karatay Üniversitesi'nde önemli aşamalar kat ettik. Aynı heyecan ve tempoyla çalışarak bu yıl eğitim ve öğretime açmayı hedefliyoruz. Konya'nın hak ettiği yerlere gelmesi için bizler daha çok çalışarak daha fazla proje üretmek üzerimize düşen görevi bu yeni yılda da yerine getireceğiz.

Değerli Üyelerimiz,

Geçtiğimiz yılda dikkat etmemiz gereken konu, 2007 yılının sonlarına doğru duraklamaya giren küresel ekonominin 2008 yılının son aylarında krize dönüşmesidir. Dış piyasada duraklayan ve daha sonra da daralmaya dönüşen ekonominin Türkiye de payını almıştır. Özellikle dış piyasalarda ki devam eden belirsizlik sebebiyle ekonomik krizin 2009 yılının bir döneminde de devam edeceği öngörülmektedir. Bu krizin şehrimiz ekonomisine getireceği yüklerden en az zararlar kurtulabilmeniz için alınması gereken bazı tedbirler vardır. Bunlardan en önemlileri; piyasadaki finans kaynaklarının yollarının açık tutulması, istihdamın devam etmesi ve tüketimin kısılmamasıdır. Krize karşı tedbirleri tüm kurumlarımızla gayretli ve ciddi bir şekilde uygulamalıyız.

Konya Ticaret Odası olarak, içinde bulunduğumuz ekonomik durumu bu güne kadar yaptığımız toplantılarla değerlendirdik bundan sonrada gelişmeler çerçevesinde sizleri bilgilendirerek, alınacak tedbirleri anlatmaya devam edeceğiz. Sizlerin sorunlarını, tespit ettiğimiz çözüm yollarını ilgili yerlere ileterek şehrimizin dolayısıyla da ülkemizin ekonomisini düzeltmek konusunda gereken adımları atacağız. Bu dönemde yapacağımız çalışmalar, yaşadığımız ekonomik olumsuz ortamda fırsatlara dönüşebilir. Krizin psikolojik havasına kapılmadan üreteceğimiz yeni projelerle hem ekonomimizi daha sağlam temellere oturtabiliriz hem de gelecek açısından daha güvenli bir yapıya ulaşabiliriz.

Bizler özellikle bu dönemde daha fazla çalışmanın gerekliliğine inanarak şehrimiz için proje üretmeye devam ediyoruz. Bunların en başında Türkiye'de bir ilk olan uygulamalı mesleki eğitim verecek üniversite projemizdir. Kuracağımız üniversite sayesinde ihtiyaç olan nitelikli eleman açığını kapatmada önemli bir adım atacağız. Konya ekonomisine büyük bir katkıda bulunacağına inandığımız bir diğer nokta da 2009 yılında fuar alanımıza daha fazla ziyaretçi gelmesi için yapılacak çalışmalardır. Geçtiğimiz sene 30'a yakın gerçekleştirilen fuarlara 200 bin ziyaretçi gelmiştir. Hedefimiz bu rakamı daha da artırmaktır. Yönetim Kurulumuz ve Meclisimizle birlikte yaptığımız ortak çalışmalarımız Konyalı sanayici ve tüccarlarımızın işlerini daha da geliştirebilmeleri içindir. Krizden en az etkilenerek, gelecek için yapacağımız çalışmalardan her zaman Konyamız ve siz değerli üyelerimiz kazanacaktır.

Değerli Okuyucularımız,

Yeni bir yıla başladığımız bu ayda derginiz Yeni İpek Yolu da 22. yılına sizlerle birlikte adım atmış bulunmaktadır. Geride bıraktığı 21 senede Konya'nın ekonomik, sosyal ve kültürel hayatına yön veren Yeni İpek Yolu Dergisi gelecek yayınlarında üstlendiği sorumluluğu yerine getirecektir. İlimizin sorunlarını sizlerle paylaşarak oluşturduğu kamuoyu ile Konya'nın sesini duyurmada önemli bir rol üstlenen derginiz bundan sonraki yayın hayatında da şehrimiz içerisinde ve dışarıda ulaştığı okuyucularına Konya'yı tanıtmaya, şehrimizin ekonomik değerlerini ön plana çıkarmaya, tarihi ve kültürel birikimini duyurmaya, sosyal yaşayışını gözler önüne getirmeye devam edecektir.

Bu duygu ve düşüncelerle 2009 yılının üyelerimize, şehrimize ve ülkemize hayırlar getirmesini temenni ediyorum.

Hüseyin ÜZÜLMİZ
KTO Yönetim Kurulu Başkanı
TOBB Başkan Yardımcısı

Haber

Özdemir'den
Üzülme'e
destek ziyareti

07

Haber

KTO-Karatay Üniversitesi
Konya'ya
katma değer katacak

05

Haber

Konya'da Bayırlaşma

09

Dosya

Kalkınmanın Anahtarı
Verimlilik

12

Rapor

2008 Yılı
Avrupa Birliği
Gelişmeleri ve
2008 Türkiye
İlerleme Raporu

14

Analiz

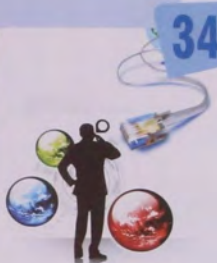
Carry Trade ve Türkiye
(Risk ya da kazancı taşıma)

26

Bilişim

Uluslararası Pazarlamada
Kültürel Farklılıkları Aşmada
İnternetin Rolü

34

Kültür

Çatalhöyük
Beslenme Kültürü
(Bitki)

48

Tarih

Konya Adının Kökeni ve
Kaynakları

56

KONYA TİCARET ODASI

YENİ

ipek yolu

dergisi

İMTİYAZ SAHİBİ

Konya Ticaret Odası Adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Hüseyin UĞULMEZ

YAYIN KURULU

Mustafa TEMİZ

Ali ODABAŞI

Mevlüt TOKKACI

Harun AKGÜL

Alperhan ŞAHİN

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Ömür BAŞGİMEZ

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Ozhan SAY

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Hayim KAPLUZ

Prof. Dr. Sami SAKAGÜLÜ

Prof. Dr. Ahmet ÖZKAL

Prof. Dr. Orhan ÇEKER

Prof. Dr. Yavuz ATAR

Doç. Dr. Adem ÖZÜT

Yrd. Doç. Dr. Nazim KOÇU

Yrd. Doç. Dr. Caner ARARACI

Yrd. Doç. Dr. Bahadır EROĞLU

Yrd. Doç. Dr. Osman KUNURACI

Yrd. Doç. Dr. Yasar ERDEMİR

Dr. Hasan ÖZÖNDER

SANAT YÖNETMENİ

M. Fatih ÖZSOY

KARİKATÜR

Mehmet ÖZKENDİRİCİ

REKLAM VE HALKLA İLİŞKİLER

İbrahim ÇAKIR

YAPIM

ÖLÇÜ KONYA OFSET MATBAAA TESİSLERİ

KASAPLARLIĞI MATBAAA SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

Tel/Fax: 0 332 342 36 20

www.olcukonyasofset.com

BASKI-ÇİLT

ÖLÇÜ KONYA OFSET MATBAAA TESİSLERİ

KASAPLARLIĞI MATBAAA SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

Tel/Fax: 0 332 342 36 20

www.olcukonyasofset.com

DAĞITIM

Ekin Dağıtım Kurşu ve Aracı

Hizmetleri

Tel: 0 332 236 36 12

Fax: 0 332 237 78 08

e-mail: ekinlogistik@hotmail.com

* Ayda bir yayınlanır.

* Dergimizdeki yazılar kaynak

gösterecek alınabilir.

* Dergimizde yayınlanan yazılarda

görüşler yazarlarına aittir.

* Dergimize yayınlanmak üzere

gönderilen yazılar yayınlanmı

veya yayınlanmısin iade edilmiz.

Oda :

Telefon : 0 332 221 52 52

Faks : 0 332 353 05 46

Basın Servisi :

Telefon : 0 332 221 52 94 - 221 52 96

Faks : 0 332 221 52 95

İnternet :

www.kto.org.tr

E-mail :

info@kto.org.tr

Basın Müsavirliği :

basiny@kto.org.tr - basinkto@kto.org.tr

Etüd-Araştırma Servisi :

etud@kto.org.tr

Diğ. Ticaret Servisi :

dti@kto.org.tr

Muhasebe Servisi :

muhasbe@kto.org.tr

Yıllık abone bedeli:

30 YTL

2009'a hizmet aşkıyla giriyoruz

Anadolu'nun ortasında, insanlık tarihi kadar eski bir başkent olan Konya'da 127 yıldır ticarete yön veren kurum olan Konya Ticaret Odası'nın Hüseyin Üzümler Başkanlığındaki yönetim kurulu 2008 yılını hizmetleriyle taçlandırdı. Şimdi de 2009 yılına hizmet aşkıyla giren Konya Odası Yönetimi yeni hedeflerle yola devam ediyor. 2008 yılı Kasım ayında temeli atılan KTO-Karatay Üniversitesi, 2009'da eğitim öğretime açılarak, Konya sanayisinin ihtiyaç duyduğu kalifiye elemanları teorik bilginin yanında uygulama bilgisi ile donatılmış nitelikli beyin gücüyle yetiştirecek. Yeni dönemde, yeni projeler, yeni hedefler birik ve beraberlik içerisinde yeniden vücut bulacak. Konya Ticaret Odası 127. yılında Konya'ya 'Marka Şehir' yapmak, daha çok üretmek, daha çok ihracat yapmak, daha çok istihdam alanları oluşturmak için çalışacak.

127. yılda artan hizmet aşkı

Sanayi devriminin etkilerini yeni yeni hissetmeye başlayan Osmanlı Devletinde 1800'lü yılların sonlarına gelindiğinde modern ticaret odaları kurulmaya başladı. Ticaret Nezareti tarafından ilk olarak İstanbul'da Der-Saadet Ticaret Odası'nın kurulmasından sonra 1882 yılında kurulmasına karar verilen ticaret odalarından birisi de bugün 127. yılına giren Konya Ticaret Odası... Son dönemde yapılan hizmetler, ortaya konulan hedeflerin bir bir hayata geçirilmesiyle Konya Ticaret Odası şehrin en önemli kurumları arasında yer alıyor.

Ve bu gün...

Konya Otuz binden fazla KOBİ'si ile bir sanayi ve ticaret şehri haline geldi. 10 yılda 20 kat artan ihracatı ile Türkiye'nin yükselen yıldızı oldu. Konya Ticaret Odası'nın son dönemdeki faaliyetleriyle Konya, bu güne kadar taşıdığı tarım kenti kimliğinin yanı sıra bir sanayi ve ticaret kenti olma yolunda dev adımlarla ilerliyor. İhracatta yakalanan büyük imveye de çok değil bundan 12 yıl önce 60 milyon dolarlarda olan ihracat rakamı bu gün 1,5 milyar doları geçti. Hızla yayılan bilginin teknolojiye adapte olan, kendisini durmadan yenileyen sanayisi ile dünyanın 106 farklı ülkesine 100'den fazla ürün grubuyla ihracat yapan Konya hızla dışa açılıyor büyüyor gelişiyor. Otomotiv yan sanayisi, tarım makineleri, un, ayakkabı, tekstil ve gıda üretiminde başı çekiyor, ülke ekonomisine katkı sağlıyor. Konya Ticaret Odası 127 yıldır tüm bunlara yön veriyor.

Konya Ticaret Odası tarafından hazırlanan raporlar, ihracatta hedef ülke tespitleri, verdiği ticaret eğitimleri, konferans, panel ve seminerlerle sürekli üyelerimiz bilgilendiriliyor, bilinçlendiriliyor. Düzenlediği yurt içi ve yurt dışı fuar gezileriyle Konya'yı hem yurda hem dünyaya taşıyor. Her dönem düzenlediği dış ticaret uzmanlığı programlarıyla ihracatta kalifiye eleman sorununa çözüm üretiyor.

Konya Fuarlar şehri oldu

Konya Ticaret Odası Konya'nın ticaretini geliştiriyor. Bünyesinde bulunduğunda uluslararası fuar merkezinde bir yılda otuz fuarda iki yüz binden fazla kişiye ağırlıyor. Sektörleri buluşturuyor, uluslararası açılım sağlıyor. Konya Ticaret Odası büyüyor Konya gelişiyor.

Katılımcı yönetim anlayışı çözüm odaklı çalışma prensibiyle üyelerinin sorunlarına çözüm buluyor. Özellikle son on yılda hızla kurumsallaşmasını tamamlayan Konya Ticaret Odası çağdaş ve kolay anlaşılır web sitesi ile üyelerine modern ve hızlı hizmet veriyor, yol gösteriyor. Hizmet kalitesini ISO belgesi ile perçinleyen Konya Ticaret Odası aynı zamanda yurt dışında da birçok odaya akredite olmuş durumda. İnsana yapılan yatırımın en iyi yapılan yatırım anlayışıyla eğitime önem veren Konya Ticaret Odası hazırladığı Avrupa Birliği Projeleri ile iş gücünün eğitimine katkı sağlıyor ve uzman eleman yetiştiriyor.

Hizmetler iki büyük projeye taçlandı

Konya Ticaret Odası 127. yılında iki büyük proje ile hizmetlerini taçlandırdı. Mesleki Eğitim Merkezi ve KTO-Karatay Üniversitesi. Konya sanayisi bu iki proje ile ihtiyaç duyduğu kalifiye elemanlara ve teorik bilginin yanında uygulama bilgisi ile donatılmış nitelikli beyin gücüne kavuşuyor. En az 30 dalda mesleki eğitim verecek olan merkezde sanayinin ihtiyaç duyduğu ara elemanlar yetiştirilmesi ve ülkenin en büyük sorunlarının başında gelen işsizlik çözümü üretilecek noktasında örnek olmak hedefleniyor. Geçmişte 570 medresesi bünyesinde barındıran Konya'da, KTO-Karatay Üniversitesi ile yeniden tarihi misyonuna kavuşuyor. Bütün bu hizmetleri Konya Ticaret Odası'nın değerli üyelerinin katkısıyla gerçekleştiren Konya Ticaret Odası Yönetimi, yeni dönemde, yeni projelerle hizmet kervanını sürdürmeyi hedefliyor.

KTO-Karatay Üniversitesi Konya'ya katma değer katacak

Konya Ticaret Odası (KTO) Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Üzülmaz, KTO Karatay Üniversitesi ile ilgili düzenlediği bilgilendirme toplantısında üniversite arsasının tapu senedini, inşaat ruhsatını ve Yüksek Öğretim Kurulu'ndan (YÖK) Milli Eğitim Bakanlığına gönderilen belgeyi kamu oyuyla paylaştı

KTO Yönetim Kurulu Başkanı, TOBB Başkan Yardımcısı Hüseyin Üzülmaz, KTO Meclis Salonu'nda, Vakıf Yönetim Kurulu Üyeleri, Meclis Üyeleri ve Oda Yönetim Kurulu üyelerinin de katıldığı basın toplantısında, KTO-Eğitim ve Sağlık Vakfı'na kurulacak KTO-Karatay Üniversitesi'yle ilgili gelişmeleri değerlendirdi.

KTO-Karatay Üniversitesi'nin temelini 12 Kasım'da atıldığını, bu süreçte Konya'da kamuoyundan büyük destek aldıklarını bildiren Üzülmaz, "Gözlemediğimiz heyecan ve sevinç, mutluluğumuzu bir kat daha artırdı" dedi.

Konya'nın üniversiteler şehri olması için çok önemli aşamalardan geçildiğini anlatan Üzülmaz şöyle konuştu:

"Kamuoyunu bilgilendirmek ve üniversitemizin kuruluşunda geldiğimiz son noktayı paylaşmak üzere bu toplantıyı düzenledik. Somut gelişmeler olmadan basın karşısına çıkmadık. Bütün somut adımları da kamuoyuyla paylaştık. Bugün, kuracağımız üniversitenin YÖK sürecinin başarıyla sonuçlandığını ve KTO-Karatay Üniversitesi'nin kanun taslağını Milli Eğitim Bakanlığı'na ulaştığını sizler aracılığıyla halkımızla paylaşıyoruz. Vakıf üniversitesi kurmada en önemli süreci YÖK oluşturuyor. Bu zorlu süreci başarıyla geçmiş olmanın ve üniversitemizin adım adım tüzeli kişiliğine kavuşuyor olmasının sevincini yaşıyoruz. Üniversitemizin adı daha önce kamuoyuyla paylaştığımız gibi KTO-Karatay Üniversitesi olacaktır."

Bugüne kadar görev yaptığı sivil toplum kuruluşlarında hiçbir zaman basın aracılığıyla kamuoyunu yanıltma çabası olmadığını ifade eden Üzülmaz, "YÖK'ten dosyamızın Milli Eğitim Bakanlığına gönderildiğini gösteren belge, arsamızın tapu senedi ve inşaat ruhsatı bizlere ulaştı. Yanlış bilgilendirmeyi önlemek için üniversite arsasının tapu senedini, inşaat ruhsatını ve YÖK'ten Milli Eğitim Bakanlığına gönderilen belgeyi basınımız aracılığıyla kamuoyuyla paylaşıyoruz," dedi.

Kurmakta oldukları KTO-Karatay Üniversitesi'ni oda seçimlerinde propaganda malzemesi yapma çabası içinde olmadıklarını, buna ihtiyaçta hissetmediklerini ifade eden Üzülmaz, ayak oyunları, iftira ve karalama çalışmalarına aldırmadan hedeflerine ulaşmak için doğru bildikleri yolda yürüyeceklerini söyledi.

KTO Yönetim Kurulu Başkanı
TOBB Başkan Yardımcısı
Hüseyin Üzülmaz

Kto Kadın Masası Kuruluyor

Konya Ticaret Odası ve Milano Ticaret Odası işbirliğiyle AB Projeleri kapsamında 'Kadın Masası' kuruluyor. Kadınları güçlendirmeyi, Konya'da girişimci kadınların kapasitesini artırmayı ve hizmet bakımından ortaklık kurma yoluyla desteklenmesini amaçlayan proje hayata geçiyor. KTO Yönetim Kurulu Başkanı, TOBB Başkan Yardımcısı Hüseyin Üzülmaz, Türkiye'nin daha çok girişimci işadamlarına ihtiyacının olduğunu belirterek, son dönemde kadın girişimcilerin artırılmasına yönelik yapılan çalışmalara hazırladıkları projeye bir yenisi daha eklediklerini söyledi.

Konya Ticaret Odası ve Milano Ticaret Odası'nın ortaklığıyla hazırlanan "Kadınları Güçlendirme-Konya'da Kadın Girişimciliğinin Kapasite ve Hizmet Bakımından Ortaklık Kurma Yoluyla Desteklenmesi" projesi hayata geçiyor. Proje Avrupa Birliği Türk Odaları Fonu hibe programından katkı sağlanacak.

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı ve TOBB Başkan Yardımcısı Hüseyin Üzülmaz Konya'da kadın girişimci sayısını artırmak istediklerini belirterek, "Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği öncülüğünde Türkiye genelinde kurulan Kadın Girişimciler Kurulu'nda en başarılı illerden birisi Konya'mız olmuştur. Konya Ticaret Odası bünyesinde kurduğumuz Kadın Girişimciler Kurulu'muz aktif çalışmalarına devam etmektedir. Kendi işini kurmak isteyen, ancak bunun için yeterli bilgi birikime sahip olmayan Kadın Girişimcilerimiz, kurumumuz her türlü yardımı sağlamaktadır. Kadın Girişimciler Kurulumuzdaki arkadaşlarımız aynı zamanda bilgi birikimlerini düzenledikleri toplantılarla birbirleriyle paylaşmaktadır. AB Türk Odaları Fonu Hibe Programının katkı sağlayacağı 'Kadınları Güçlendirme, Konya'da Kadın Girişimciliğinin Kapasite ve Hizmet Bakımından Ortaklık Kurma Yoluyla Desteklenmesi' projesi ayrıca kurulacak Kadın Masası sayesinde yeni çalışma alanları oluşturacaktır. Milano Ticaret Odası uzmanları tarafından eğitilecek olan Kadın Masası ekibi, Milano'da uygulamalı eğitim alacaktır," dedi.

Kadın Girişimcileri desteklemek için Konya Ticaret Odası olarak hazırlanan proje kapsamında Konya'da uluslararası bir konferansın düzenleneceğini sözlerine ekleyen Başkan Üzülmaz, projenin KTO ve AB Odaları arasındaki işbirliğini güçlendirerek, farklı programlar çerçevesinde yeni ortak çalışma alanlarının oluşmasına katkı sağlayacağını bildirdi.

Konyaspor'un yanındayız

Konyaspor Başkanı Mehmet Ali Kuntoğlu
KTO Yönetim Kurulu Başkanı TOBB Başkan Yardımcısı
Hüseyin Üzülmaz'ı Ziyaret Etti

Konyaspor Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Ali Kuntoğlu, Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı, TOBB Başkan Yardımcısı Hüseyin Üzülmaz'ı ziyaret etti. Ziyareten duyduğu memnuniyeti dile getiren, KTO Başkanı Üzülmaz, Konya'nın her alanda birlik beraberlik içerisinde hareket etmesi gerektiğini ifade ederek, "Konyaspor'un başarılı olabilmesi için, Konyalıların elinden gelen desteği göstermesi gerekir. Konyaspor'un başarılı olması hepimiz için gurur kaynağı olur," dedi.

Günümüzde marka şehir olmanın en önemli argümanlardan birinin de sportif faaliyetler olduğuna dikkat çekerek Üzülmaz, bugün bir çok şehir futbol takımı sayesinde dünyada tanındığına işaret etti. Üzülmaz, Konyaspor'un başarılı olması için her türlü desteği vermeye hazır olduklarını sözlerine ekledi.

Konyaspor Kulüp Başkanı Mehmet Ali Kuntoğlu'da, Konya Ticaret Odası'nın hizmetlerini taktirle karşıladıklarını belirterek, "Konya Ticaret Odamız, şehrimize kazandırdığı uluslararası fuar merkeziyle, bu şehrin fuarlar şehri olmasını sağlamıştır. Şimdi kurmakta olduğu KTO-Karatay Üniversitesi'yle de şehrimizi üniversiteler şehri yapmaktadır. Şehrimize yeni bir üniversite kazandıran Konya Ticaret Odası Başkan ve Yöneticilerine minnettarız. Bu başarılarından dolayı kendilerini tebrik ediyoruz. Çok çabalar sarf edildiğini biliyoruz. Bu çabaların sonucunda Üniversitemizin temelini atılmasından büyük mutluluk duyuyoruz" diye konuştu.

Başkan Kuntoğlu, Konyaspor'un her zaman yanında olan Üzülmaz ve ekibine teşekkür etti. Ziyarete, Kulüp Yönetim Kurulu Üyeleri, Bünyamin Sarıtaş, Ali Şeker, Fatih Kürkçü ve Muammer Bingöl ile, KTO Yönetim Kurulu Üyeleri Celalettin Yılmaz ve Mustafa Altuntaş'ta hazır bulundu.

Özdemir'den Üzülmaz'e destek ziyareti

KTO-Karatay Üniversitesi Kurulacak Vakıf Üniversitelerine Öncülük Edecek

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı, TOBB Başkan Yardımcısı Hüseyin Üzülmaz, Konya'nın özel üniversite konusunda açılımı KTO-Eğitim ve Sağlık Vakfı'yla yaptığını belirterek, "Yaptığımız araştırmalar bize gösteriyor ki, Konya'ya en az 5 Özel Üniversite daha kurulması gerekir. Bu konuda çalışma yapacak olanlara her türlü desteği vermeye hazırız" dedi. Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik'in Konya'ya ikinci Devlet Üniversitesi'nin kurulacağını açıklamasından mutluluk duyduklarını söyleyen Üzülmaz, KTO-Karatay Üniversitesi'nin Konya'da kurulacak Vakıf Üniversitelerine öncülük edeceğini ifade etti.

Konya'nın bir süreden beri gündeminde olan Vakıf Üniversitesi kurma çalışmalarında KTO-Eğitim ve Sağlık Vakfı'nın önemli aşamaları sorunsuz geride bırakması bir çok kişi kurum ve kuruluş tarafından takdirle karşılanıyor. Mehir Vakfı Başkanı Mustafa Özdemir ve Yönetim Kurulu Üyeleri, Konya'ya KTO-Karatay Üniversitesi'ni kazandıran Konya Ticaret Odası Başkanı Hüseyin Üzülmaz'e tebrik ziyaretinde bulundu. Ziyarette konuşan Mehir Vakfı Başkanı Mustafa Özdemir, "Konya Ticaret Odası'nın Konya'mızda kazandırmış olduğu Karatay Üniversitesi herkes gibi bizleri de mutlu etmiştir. Kamuoyunun bildiği üzere Mehir Vakfımız da 4 yıldır üniversite kurma çalışmasını yürütüyordu. Üniversite kurmanın zorluklarını en iyi bilecek birkaç kurumdandır biri de Mehir Vakfı Yönetimidir. Zoru başaran Konya Ticaret Odası Yönetimini tebrik ediyorum. Başardınız, başarılı insanları Konyalılar takdir eder ve sever. Biz de büyüklelerimizden öğrendiğimiz şekilde başarılı insanlara teşekkür ve tebrik ziyaretinde bulunuyoruz. Konya Ticaret Odası Başkanımız Sayın Hüseyin Üzülmaz ve Karatay Üniversitesi'ne her türlü desteği vermeye hazırız" diye konuştu.

Ziyareten duyduğu memnuniyeti dile getiren Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı, TOBB Başkan Yardımcısı Hüseyin Üzülmaz'de Mehir Vakfı yöneticilerine, üniversite kurma projelerine devam etmelerini istedi. Konya'da vakıf üniversitesi kurmak isteyen bütün kurumlara her türlü desteği vermeye, yardımcı olmaya hazır oldukları mesajını jineleyen Başkan Üzülmaz, "Karatay Üniversitesi Konya'nın üniversitesi olacak. Bizde, Mehir Vakfı Başkanı ve yöneticilerine geçmişte bize verdikleri her türlü destekten dolayı teşekkür ediyorum. Mehir Vakfı'nın üniversite kurma konusundaki

gayretlerinin devam etmesini diliyorum, Konya'ya ikinci bir özel üniversitenin kurulmasını arzu ediyorum" dedi.

Hafta sonu çeşitli okul açılışlarına katılmak üzere Konya'ya gelen Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik'in Konya'ya ikinci bir devlet üniversitesi kurulması yönündeki açıklamaları memnuniyetle karşıladıklarını anlatan Başkan Üzülmaz, Konya'nın üniversitelerle yeniden tarihi misyonuna kavuşmuş olacağını kaydetti. Bakan Çelik'in Konya ziyareti sırasında KTO-Karatay Üniversitesi yasa teklifiyle ilgili çalışmaların başladığını kamuoyuna duyurduğunu hatırlatan Üzülmaz, Konya'ya, Lider, Yenilikçi ve Girişimci bir üniversite kazandıracağını söyledi.

İsrail Büyükelçisi'nden ziyaret

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı, TOBB Başkan Yardımcısı Hüseyin Üzülmöz, Şeb-i Arus törenlerine katılmak üzere Konya'ya gelen İsrail Büyükelçisi Gabby Levy'i makamında kabul etti. Büyükelçi'ye Konya hakkında bilgiler veren Başkan Üzülmöz, "Tarih ve kültür şehri olan Konya bugün eğitim merkezi haline geliyor." dedi. İsrail ile ticaretin artırılması için işbirliğine hazır oldukları ifade eden Başkan Üzülmöz, terörün her türlüüne karşı oldukları mesajını vererek, "Çocukların öldürülmesine asla rıza gösteremeyiz" dedi.

İsrail Büyükelçisi Gabby Levy Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı TOBB Başkan Yardımcısı Hüseyin Üzülmöz'ü ziyaret etti. Ziyarette konuşan Başkan Üzülmöz, geçmişte İsrail'den bir gurup iş adamıyla birlikte çalışma yapmayı planladıklarını ancak, İsrail'de yaşanan gelişmelerden dolayı bu çalışmanın askıya alındığını ifade ederek, "İsrail ile özellikle tarım konusunda işbirliği yapılacaktı. Ümit ediyorum ki, bu düşünceyi Sayın Büyükelçiyle birlikte devam ettirir, ticari işbirliği çalışmalarını başlatırız" dedi.

Terörün her türlüüne karşı olduklarının altını çizen Üzülmöz, "Filistin'de çocukların öldürülmesine rıza gösteremeyiz. Şunu ayırım gözetmeksizin net bir şekilde söylüyoruz ki, terörizmin her türlüüne karşıyız. Özellikle Konya, Hz. Mevlana'nın bir hoşgörü şehridir. Siz de bu hoşgörü dolayısıyla buradasınız. İsrail ve Filistin arasındaki barışın gelişmesi için Ankara Forumu'nda görev alan birisi olarak, bu iş için kurulan oluşumların yöneticisi olarak şunu söylemek isterim ki, barışın sağlanmanın yolu insanların karnını doyurmaktan geçiyor" şeklinde konuştu.

Konya hakkında da bilgiler veren KTO Yönetim Kurulu Başkanı Üzülmöz, Türkiye'de üretilen yüzde 33'ünün Konya'da üretildiğini, Konya'nın önemli bir tarım şehri olduğunu anlattı. Üzülmöz, ilçelerde dahil 7 tane organize sanayi bölgesi olan, 90'a yakın küçük sanayi sitesi olan Konya'nın aynı zamanda bir KOBİ şehri olduğunu ifade etti.

Konya'da olmanın duyduğu memnuniyeti dile getiren İsrail Büyükelçisi Gabby Levy ise, Konya'ya Türk tarihine ve sufizme özel ilgisinin olduğunu belirtti. "Konya'yı, Mevlana'yı kitaplardan okumak başka, gelip burada görmek başka... Bizler dışardan baktığımızda Türkiye'yi sadece Ankara ve İstanbul'dan ibaret olduğuna düşünürüz. Bu yanlış düşünceye olmamak için de Anadolu'yu geziyoruz" dedi.

İsraili son 25 yılda sorunlara çözüm üretebilecek bir iktidarı kuramadığını ifade eden Büyükelçi Levy, "Daha önce başlayan ve İsrail'deki sorunlar nedeniyle askıya alınan Konya ile İsrail arasındaki işbirliğinin devam etmesi için üzerime düşeni yapmaya hazırım." diye konuştu.

Terörizm konusunda Başkan Üzülmöz'ün söylediklerine baştan sona katıldığını altını çizen konuk Büyükelçi, Konya'da olmanın mutluluk duyduğunu ifade etti. Ziyarette Büyükelçi Levy'e Konya Ticaret Odası Yayınlardan hediye edildi.

MPM Eğitim Semineri

Konya Ticaret Odası, Konya Sanayi Odası ve Milli Produktivite Merkezi (MPM) tarafından "İş tatminini etkileyen faktörler" konulu eğitim semineri düzenlendi.

Konya Ticaret Odası'nın ev sahipliğini yaptığı eğitim seminerine katılan MPM Uzmanı Şirin Muge Kavuncu ve Elif Sandal Onal katılımcılara iş hayatında motivasyonun başta olmak üzere, iş tatmini kavramı, iş tatmini kuramları ve iş tatmininin boyutları gibi bir çok konuda bilgiler verdi. Milli Produktivite Merkezi Eğitimcileri Özellikle motivasyonun iş hayatında son derece önemli olduğuna dikkat çekerek şu ifadelerle yer verdi:

"Günümüzde iş hayatı bireylerin yaşamının en önemli ögesi haline gelmiştir. Çalışan, zamanının büyük bir bölümünü işte ve iş arkadaşları ile geçirmektedir. Neredeyse ailemize veya arkadaşlarımıza ayırdığımız sürenin kat be kat fazlasında iş arkadaşlarımızla birlikteyiz.

Yaşamımızı sürdürmek, temel ihtiyaçlarımızı karşılamak için çalışmak zorundayız. Bunun yanı sıra çalışmanın diğer önemli işlevlerinden birisi de, bireyin kendini ifade ediş tarzı olmasında yatar, yani;işimiz bizim kendimizi gerçekleştirme biçimimizdir. Bir kişinin amaç ve beklentileri içinde bulunduğu kurumunkilerle paralel o kişi mutlu, huzurlu ve verimlidir diyebiliriz. İş hayatının bu kadar ön plana çıkması ile motivasyon kavramı da önem kazanmıştır. Motivasyon,insanı belli bir amaç için harekete geçiren güç demektir. Siz içinde bulunduğunuz durumdan memnun değilseniz ve gelecekte kendiniz için yeterince memnun olacağınız bir durum hayali kuruyorsanız işte o zaman motivasyon doğar, şevk ve istek duyguları ile harekete geçersiniz.

Motivasyon öyle nazik bir dengedir ki, en ufak bir değişiklik bile çalışanların coşkusunu kırabilir. Örneğin; bir iş arkadaşınızın size selam vermeden geçmesi gibi. Ya da tam tersi, yöneticinizin omuzunu sıvazlayarak "her şey yolunda mı" diye sorması sizi harekete geçirebilir.

Motivasyonda ödülün rolü ile ilgili bazı araştırmalar göstermektedir ki;para,prim gibi dıştan ödüller motivasyon için çok da etkili değildir. Motivasyon,kolektif bir durumdur.Yine araştırmaya katılanların % 68,9'u bu ifadeye katılmaktadır. Her kurum,çalışanlarının memnuniyet derecesini çeşitli teknikler kullanarak (toplantılar,anketler vs.) ölçmelidir. Sonuçlar, çalışanların amaç ve beklentileri ile kurumunkilerinin ne derecede özleştigi hakkında da bilgi verme açısından önemlidir."

Başımız Sağolsun

TOBB-ETÜ Mühendislik Fakültesi Dekanı, KTO-KARATAY ÜNİVERSİTESİ Mütevelli Heyet Üyesi Prof. Dr. Süleyman Sarıtaş geçirdiği talihsiz bir trafik kazası sonucu hayatını kaybetti.

Sarıtaş'ın ani vefatı üzerine başsağlığı mesajı yayımlayan Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı, TOBB Başkan Yardımcısı Hüseyin Üzülmaz, "TOBB-ETÜ Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Süleyman Sarıtaş ülkemize çok önemli hizmetleri olmuş bir isimdir. Yüksek öğretimdeki bilgi ve birikimlerini TOBB-ETÜ'de öğrencileriyle paylaşan hocamız, aynı zamanda kurmakta olduğumuz KTO-KARATAY ÜNİVERSİTESİ'nin de Mütevelli heyet

üyeydi. KTO-KARATAY ÜNİVERSİTESİ'ne için bugüne kadar yaptığımız işiştare toplantılarına bizzat katılarak, çalışmalarımıza önemli katkı sağlayan Prof. Dr. Süleyman Sarıtaş'ı trafik kazası sonucu kaybetmenin üzüntüsünü yaşıyoruz. Merhum'a Allah'tan rahmet, TOBB-ETÜ ailesi olmak üzere, Yüksek Öğretim Camiasına başsağlığı dilerim" dedi.

Prof. Dr. Sarıtaş, Kocatepe Camii'nde kılınan Cenaze Namazı'nın ardından Karşıyaka Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Üzülmaz, Bisiklet Federasyonu'nda

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı, TOBB Başkan Yardımcısı Hüseyin Üzülmaz, Türkiye Bisiklet Federasyonu Yönetim Kurulu'na seçildi. Önceki gün Ankara'da yapılan Genel Kurulda Federasyon Başkanı Emin Muftuoğlu güven tazelerken, yönetim kurulu üyeliklerinde görev alan isimler arasında KTO Başkanı Hüseyin Üzülmaz'da yer aldı.

Türkiye Bisiklet Federasyonu'nun İkinci Olağan Genel Kurulu önceki gün Ankara Altınel Otel'de gerçekleştirildi. Tek listeye gidilen seçimlerde mevcut Başkan Emin Muftuoğlu güven tazelerken, Yönetim Kurulu Üyeliklerinde, Hüseyin Üzülmaz, Hasan Basri Aktan, Şahabettin Harput, Recep Yalçın, İrfan Çelik, Ali Kartal, Turhan Yılmaz, Yılmaz Özbeke, Tarkan Alpay, Abdurrahman Açıkalin, Kadir Takoglu, Ahmet

Koyuncu, Mesut Yaman, Alper Önal seçildi: 130 Delegeenin 117'sinin oyunu alarak seçilen yeni Yönetim Kurulu bu dönemde de federasyonun amacı doğrultusunda hizmetlerini sürdürecektir.

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Üzülmaz, Bisiklet Federasyonu Yönetim Kurulu Üyeligi görevi süresince, bisiklet sporunun Konya'da ve ülkemizde daha çok yaygınlaşması, bu alanda yeni başarılar elde edilmesi için çalışacağını ifade etti. Başkan Üzülmaz, "Bisiklet Federasyonunun belirlediği hedefler ışığında topluma bisiklet sevgisini aşılayabilmek, Türk insanının sağlıklı ve güvenli bir ortamda bisiklet ile buluşabilmesini, bisiklet sporunu tüm güzellikleriyle yaşayabilmesini sağlamak, başlıca hedeflerimiz arasında olacak" dedi.

Konya'da Bayramlaşma

VALİLİK TARAFINDAN DÜZENLENEN ve KTO'NUN KATKILARIYLA GERÇEKLEŞTİRİLEN BAYRAMLAŞMA TÖRENİ, MEVLANA KÜLTÜR MERKEZİNDE YAPILDI.

Konya'da Kurban Bayramı münasebetiyle düzenlenen bayramlaşma töreni protokol mensupları ve vatandaşların katılımıyla yapıldı.

Mevlana Kültür Merkezinde düzenlenen bayramlaşmaya Konya Valisi Osman Aydın, Garnizon Komutanı Tümgeneral Alaeddin Örsal, Büyükşehir Belediye Başkanı Tahir Akyürek, Adalet ve Kalkınma Partisi, Cumhuriyet Halk Partisi ve Milliyetçi Hareket Partisi Konya Milletvekilleri, askeri ve mulki erkan, oda ve borsa başkanları ve KTO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Üzülmaz ve KTO Yönetim Kurulu ile KTO Meclis üyeleri ve davetliler katıldı. Protokol üyeleri tarafından kapıda karşılanarak bayramlaşan davetliler daha sonra düzenlenen kokteyle katıldı.

Esen'den Üzülmaz'e tebrik ziyaretleri

Selçuklu Belediye Başkanı Adem Esen KTO Yönetim Kurulu Başkanı TOBB Başkan Yardımcısı Hüseyin Üzülmaz'e 'Selçuklu Eserleri Fotoğraf Albümü' hediye etti

Selçuklu Belediye Başkanı Adem Esen, Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı ve TOBB Başkan Yardımcısı Hüseyin Üzülmaz'ı ziyaret etti. Başkan Üzülmaz Selçuklu Eserleri Fotoğraf Albümü hediye eden Başkan Esen'e, Konya Ticaret Odası öncülüğünde, KTO-Eğitim ve Sağlık Vakfı tarafından Konya'ya kazandırılacak olan KTO-KARATAY ÜNİVERSİTESİ hakkında bilgi verildi. Esen, KTO-KARATAY ÜNİVERSİTESİ'nde Selçuklu Mimarisi'nden esinlenilmesinden mutluluk duyduklarını söyledi.

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı, TOBB Başkan Yardımcısı Hüseyin Üzülmaz, Selçuklu Belediye Başkanı Adem Esen'i makamında kabul etti. Karşılıklı sohbet havasında geçen ziyarette Başkan Esen, Üzülmaz'e Selçuklu Eserleri Fotoğraf Albümü hediye etti.

Ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getiren KTO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Üzülmaz, Konya kültürü ve tarihi mirasını korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması konusunda yapılan her türlü çalışmaya gönülden desteklediklerini söyledi. Konya Ticaret Odası olarak, Konya tarihiyle alakalı bir çok yayını kültür hayatına kazandırdıklarını anlatan Başkan Üzülmaz, son olarak kurmakta oldukları KTO-KARATAY ÜNİVERSİTESİ'yle de Konya'yı tarihi misyonuna yeniden kavuşturacaklarını söyledi. Üniversite'nin temelini atıldığını anımsatan Başkan Üzülmaz,

KARATAY adını taşıyan üniversitede Selçuklu Mimarisi'nden esinlenmelerinin ayrı bir anlamı olduğunu ifade etti.

Selçuklu Belediye Başkanı Adem Esen de Konya'nın üniversiteler şehri olması için çalışan Konya Ticaret Odası Eğitim ve Sağlık Vakfı Yöneticilerine teşekkür etti. Konya'nın geçmişte olduğu gibi bugünde ilim, irfan şehri olması gerektiğinin altını çizen Esen, KTO-KARATAY ÜNİVERSİTESİ'nden alanlarında nitelikli geçlerin yetişeceğine inandığını ifade etti.

KTO Yönetimi Cumhuriyet Başsavcısı Hüseyin Canan ile Baro Başkanı Hasan Özen'i ziyaret etti

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı, TOBB Başkan Yardımcısı Hüseyin Üzülmaz, Konya Cumhuriyet Başsavcılığı görevine atanan Hüseyin Canan ile, Baro Başkanlığı'na yeniden seçilen Av. Hasan Özen'i ziyaret etti. Ziyaretlerde konuşan Başkan Üzülmaz, köklü bir geçmişe sahip olan Konya Ticaret Odası'nın kurduğu KTO-Eğitim ve Sağlık Vakfı aracılığıyla Konya'yı tarihi misyonuna yeniden kavuşturarak, Türkiye'nin en modern üniversitesini şehrimize kazandıracağını söyledi.

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı, TOBB Başkan Yardımcısı Hüseyin Üzülmaz beraberinde KTO Meclis Başkanı Seyit Karaca ve Yönetim Kurulu Üyeleriyle birlikte Konya Cumhuriyet Başsavcılığı görevine atanan Hüseyin Canan'ı ziyaret etti. Ziyarette Başsavcı Canan'a yeni görevinin hayırlı olmasını dileyen Başkan Üzülmaz, Konya hakkında çeşitli bilgiler verdi. Konya'nın bir tarım şehri olması yanında sanayi şehri olduğunu ifade eden Başkan Üzülmaz, kurdukları KTO-Eğitim ve Sağlık Vakfı tarafından hayata geçirilecek olan KTO-KARATAY ÜNİVERSİTESİ hakkında Başsavcı Hüseyin Canan'a bilgiler verdi.

Ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getiren Konya Cumhuriyet Başsavcısı Hüseyin Canan'da, Konya'da görev yapıyor olmaktan büyük mutluluk duyduğunu söyledi.

Başkan Üzülmaz ve beraberindeki heyet, Konya Adliye Sarayı'nda ikinci ziyareti Baro Başkanı Av. Hasan Özen'e yaptı. Geçtiğimiz günlerde düzenlenen genel kurul sonrasında güven tazeleyerek yeniden seçilen Özen ve ekibini tebrik eden Başkan Üzülmaz, "Konya Baromuz Konya'nın en önemli kurumlarının başında gelmektedir. Bugüne kadar önemli çalışmalar yapan Konya Barosu yönetimine yeni dönemde de başarılar diliyorum." dedi.

Baro Başkanı Hasan Özen'de Konya Ticaret Odası gibi, Konya Barosu'nun da köklü bir geçmişe sahip olduğunu söyledi. Ticaret Odası

Eğitim ve Sağlık Vakfı'nın Konya'ya kazandıracağı Vakıf Üniversitesi'nin önemine işaret eden Özen, Konya'nın en önemli eksikliklerinden birinin Konya Ticaret Odası'nın girişimiyle giderildiğini kaydetti.

ölçü konyaoffset®

MATBAA TESİSLERİ
KASAPLARLI MATBAA EMLAK DİĞ. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

Yeni Matbaacılar Sitesi Babıalı Caddesi No: 16 Tel/Fax: +90 332 342 36 20 Karatay / KONYA

www.olcukonyaoffset.com

4 RENK
BASKI
TEKNOLOJİSİ

SAATTE 15.000 BASKI KAPASİTESİ...

SAATTE 15.000 BASKI YAPABİLEN 4 RENK HEIDELBERG SPEEDMASTER
OFSET MAKİNAMIZ ve AGFA CTP (BİLGİSAYARDAN
KALIBA POZLAMA) MAKİNAMIZLA İŞLERİNİZDEKİ
CANLILIK ve KALİTEYİ SİZDE
HİSSEDECEKSİNİZ...

CTP Teknolojisi...

4renk

baskı teknolojisi ile

canlı

renkleri yakalayın...

Kalkınmanın Anahtarı Verimlilik

Günümüz ekonomik sorunlarını çözmekte anahtar kavramlar vardır. Bu kavramlardan biri de Verimlilik. Verimlilik bugün kalkınmanın, kalkınmış bir ülke olmanın en önemli ölçütleri arasında kabul ediliyor.

Çağımızda açıklanması ve çözümü güç görünen pek çok olayın kaynağında ekonomik sorunlar yatmaktadır. Ekonomik kalkınma çabası, az gelişmiş ülkelerde yoksulluktan kurtulma, gelişmiş ülkelerde ise güçlerini koruyarak geleceğini güven altına alma yönünde büyük önem kazanmıştır.

Çağdaş dünyanın ekonomik sorunlarını çözümleyecek anahtar kavramlarından biri 'verimlilik' tir. Gerçekten de verimlilik, günümüzde kalkınmanın, kalkınmış ülke ya da toplum olmanın en sağlam ölçütlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Aynı zamanda verimlilik, kalkınmanın itici gücüdür.

Ulusal ekonominin bir sektöründeki verimlilik artışları, başka kesimleri de harekete geçirici bir rol oynayabilmektedir. Artan verimlilik, akılcı ve çağdaş bir yönetim altında kalkınmayı hızlandırmakta, gittikçe daha ileri boyutlara ulaştırmaktadır. Yüksek verimlilik, geçici güçlüklerle sarsılmayan üretme gücü demektir.

Verimliliğin artması, insanogluına, içinde yaşadığı doğayı ve toplumu kontrol etme, bu kontrolü günden güne genişletme gücü vermektedir. Geçmiş olmak da bundan başka nedir ki?

İşte bu yüzden, verimlilik, bugüne kadar alışılmış pek çok gostergeден daha anlamlı bir kalkınma ölçüsüdür.

En genel anlamıyla, üretim sürecine sokulan çeşitli faktörlerle (girdiler) bu süreç sonunda elde edilen ürünler (çıkışlar) arasındaki ilişkisi ifade eden verimlilik, savurganlıktan uzak, kaynakları en iyi biçimde değerlendiren üretim demektir.

Bundan dolayı teknik anlamda verimlilik, "üretilecek mal ve hizmet miktarı ile bu mal ve hizmet miktarının üretilmesinde kullanılan girdiler arasındaki oran" olarak tanımlanır ve genellikle bu ölçü, çıktı/girdi olarak formüle edilir.

Ancak, ekonominin dışındaki alanların da giderek daha çok incelemeye tabi tutulması ve ülkelerin gündemlerinin ön sıralarında yer alır hale gelmesi sonucu, verimlilik tanımında da değişiklik gözlenmeye başlanmıştır.

Verimlilik denince artık, elde edilen ürün ve hizmetin kalitesini yükseltme, çevreye ve doğal yapıyı koruma, çalışanlara en iyi yaşam ve çalışma koşullarını sağlama ve bu arada birim girdi başına üretim miktarını artırma çabaları birlikte düşünülmektedir. Verimlilik anlayışı, günümüz insanın refah ve mutluluğunu birbirine paralel olarak geliştirme, iş ve teknolojiyi bir amaç değil araç olarak gören mertebeğe ulaştırır.

Toplam verimlilik anlayışı içinde ise verimliliği; çeşitli üretim ve çevre faktörleriyle teknoloji, ekonomik ve örgütsel yeteneklerin bir bileşimi olarak tanımlamak mümkündür.

VERİMLİLİK NEDEN HERKESİ İLGİLENDİRİR?

İster işçi ya da işveren olalım, ister yönetici, isterse çiftçi, serbest meslek sahibi, öğretmen, öğrenci ya da ev kadını, toplumdaki yerimiz ne olursa olsun, bu ülkenin yurttaşları olarak verimlilik sorunu ile ilgililenmemiz gerekir. Neden? Niye bu kadar önemlidi verimlilik? Neden herkesi ilgilendirir?

- İşçiler daha iyi çalışma koşullarında, daha kısa çalışma süresinde daha çok ücret alır.
- İşveren, yeni yatırım imkânları yaratacak kaynak sağlar.
- Üretici, daha ucuz maliyetle daha yüksek kazanç elde eder.
- Tüketici, daha ucuz ve bol mal bulma imkânına kavuşur.
- Ülke, sağlıklı bir ekonomik büyüme ile hızla kalkınır.
- Ve sonunda toplum daha yüksek refah düzeyine ulaşır.

Böylece verimlilik artışları ile elde edilen kazançtan herkes yararlanmıştır.

VERİMLİLİK NASIL ARTIRILABİLİR?

Ürünlerin tasarımı ve bileşimi her zaman aynı kalmaz, sık sık gözden geçirilir ve birtakım değişiklikler yapılır. Eğer bu değişiklikler imalatı kolaylaştırıcı, maliyeti düşürücü, üretim akışını hızlandırıcı nitelikte ise verimlilik artar. Aynı ürünü daha kısa sürede, daha az girdi kullanarak, daha ucuz üretmeye başlanır.

Çağımız, bilimsel ve teknolojik gelişmeler çağıdır. Bu gelişmeler, üretim sürecinde ve üretim tekniklerinde yeniliklere yol açmaktadır. Bunlar da verimliliği doğrudan etkileyen faktörlerdir. Bilimsel ve teknolojik gelişmelere ayak uydurabildiğimiz sürece, verimlilik artışında geri kalmaktan kurtulabiliriz.

Öte yandan, üretim sürecinin kapsamında yapılacak bazı değişikliklerle de verimliliği artırmak mümkündür. Sözgelimi, hammadde yenne sadece yarı/mamul alıp işleyen bir kuruluş, çoğu kez maliyeti ve riski fazla ünitelerini devreden çıkaracağından, verimliliğini de artırır.

Verimliliği artırmanın başlıca yollarından biri de, örgütlenme ve yönetimde gelişmeler sağlamaktır. Amaçların ve bu amaçlara ulaşmada kullanılacak araçların belirlenmesinde, yerleşme planında, malzeme taşınmasında, üretim planlamasında, aktif ve pasif varlıkların yönetilmesinde, nihayet insan yönetiminde başarı gösteren bir kuruluş, verimlilik düzeyini hızla yükseltir.

Üretimde kullanılan makine ve tezgahların oluşturduğu sabit sermaye kapasitesi ile işgücünü, kısa dönemde çok önemli düzeyde artırıp azaltamayız. Bu yüzden bunların tam kullanımı, verimliliği olumlu yönde etkiler. Kapasitenin uzun süre önemli ölçüde düşük kullanıldığı bir ortamda yüksek verimlilikten söz edilemez. Buna bağlı olarak ithalat güçlükleri, enerji sıkıntısı, işçi-işveren uyumsuzlukları, sonuçta verimlilik üzerinde olumsuz etkiler yaratır.

Verimlilik ile kalite arasında da çok yakın bir ilişki vardır. Üretim sürecinin çeşitli aşamalarında kullanılan girdilerin kalitesizliği, üretimde yavaşlamalara, duraklamalara, önceden belirlenmiş standartlardan sapmalara yol açarak verimliliği olumsuz yönde etkiler. Kaliteli girdi, yüksek verimlilik ve kaliteli nihai ürün için vazgeçilmez bir önem taşır.

Aynı şekilde, üretimde kullanılan girdilerin en önemlisi olan insan gücünün kalitesi de verimliliği doğrudan etkileyen bir faktördür. İyi eğitilmiş, yeterli beslenen, iş kazalarını ve meslek hastalıklarından gereği gibi korunmuş, çeşitli sorunlarını çözözen işgücü, yüksek verimliliğin en sağlam güvencesidir. Bu alanlarda devlette ve toplumun bütün organlanca yapılabilecek her türlü geliştirici düzenleme, ülke ekonomisinin verimliliğini artıracaktır.

VERİMLİLİĞİ ARTIRMAK KİMLERİN GÖREVİDİR?

Verimliliğin artırılması fabrikada, büroda ve tarlada işveren ve işçi olarak çalışan herkesin katkısını gerektirir. Verimliliğin artırılması için hükümet, meslek ve araştırma kuruluşları, sendikalar ve işveren teşekkülleri arasında sıkı bir işbirliği zorunludur.

Hükümet politikaları, verimliliği artırma amaçlarını destekleyici yönde olmalıdır. Bunun en iyi yolu ise tam çalışmaya sağlayacak bir ekonomik ortam yaratılmasında ve elde edilecek yararların işveren ile işçi arasında adil biçimde paylaştırılmasını sağlamaktır.

Verimliliği artırma konusunda hükümetin bir görevi de yeterli bir ulaştırma düzeni, sosyal hizmetler, eğitim ve öğrenim imkânları sağlamak, araştırma ve geliştirme birimleri kurmak, toplumun verimliliği artırma gereğini benimsemesine yol açacak politikalar üretmektir. Gerek işletme düzeyinde, gerek ulusal düzeyde iyi bir işçi-işveren ilişkileri düzeninin sağlanmasının önemi büyüktür.

Verimliliği artırma, savurganlığı önleme alanında hükümetin, yöneticilerin ve sendikaların sorumlulukları birbirleri ile iş içi girmiş durumdadır. Bu yüzden hiç bir, ötekinin desteği olmadan ileri adımlar atamaz.

Kaynak: Milli Produktivite Merkezi

Ulusal ekonominin bir sektöründeki verimlilik artışları, başka kesimleri de harekete geçirici bir rol oynayabilmektedir. Artan verimlilik, akılcı ve çağdaş bir yönetim altında kalkınmayı hızlandırmakta, gittikçe daha ileri boyutlara ulaştırmaktadır. Yüksek verimlilik, geçici güçlüklerle sarsılmayan üretme gücü demektir.

Verimliliğin artması, insanogluına, içinde yaşadığı doğayı ve toplumu kontrol etme, bu kontrolü günden güne genişletme gücü vermektedir. Geçmiş olmak da bundan başka nedir ki?

İşte bu yüzden, verimlilik, bugüne kadar alışılmış pek çok gostergeден daha anlamlı bir kalkınma ölçüsüdür.

En genel anlamıyla, üretim sürecine sokulan çeşitli faktörlerle (girdiler) bu süreç sonunda elde edilen ürünler (çıkışlar) arasındaki ilişkisi ifade eden verimlilik, savurganlıktan uzak, kaynakları en iyi biçimde değerlendiren üretim demektir.

Bundan dolayı teknik anlamda verimlilik, "üretilecek mal ve hizmet miktarı ile bu mal ve hizmet miktarının üretilmesinde kullanılan girdiler arasındaki oran" olarak tanımlanır ve genellikle bu ölçü, çıktı/girdi olarak formüle edilir.

Ancak, ekonominin dışındaki alanların da giderek daha çok incelemeye tabi tutulması ve ülkelerin gündemlerinin ön sıralarında yer alır hale gelmesi sonucu, verimlilik tanımında da değişiklik gözlenmeye başlanmıştır.

Verimlilik denince artık, elde edilen ürün ve hizmetin kalitesini yükseltme, çevreye ve doğal yapıyı koruma, çalışanlara en iyi yaşam ve çalışma koşullarını sağlama ve bu arada birim girdi başına üretim miktarını artırma çabaları birlikte düşünülmektedir. Verimlilik anlayışı, günümüz insanın refah ve mutluluğunu birbirine paralel olarak geliştirme, iş ve teknolojiyi bir amaç değil araç olarak gören mertebeyle ulaştırır.

Toplam verimlilik anlayışı içinde ise verimliliği; çeşitli üretim ve çevre faktörleriyle teknoloji, ekonomik ve örgütsel yeteneklerin bir bileşimi olarak tanımlamak mümkündür.

VERİMLİLİK NEDEN HERKESİ İLGİLENDİRİR?

İster işçi ya da işveren olalım, ister yönetici, isterse çiftçi, serbest meslek sahibi, öğretmen, öğrenci ya da ev kadını, toplumdaki yerimiz ne olursa olsun, bu ülkenin yurttaşları olarak verimlilik sorunu ile ilgilennemiz gerekir. Neden? Niye bu kadar önemlidi verimlilik? Neden herkesi ilgilendirir?

- İşçiler daha iyi çalışma koşullarında, daha kısa çalışma süresinde daha çok ücret alır.
- İşveren, yeni yatırım imkânları yaratacak kaynak sağlar.
- Üretici, daha ucuz maliyetle daha yüksek kazanç elde eder.
- Tüketici, daha ucuz ve bol mal bulma imkânına kavuşur.
- Ülke, sağlıklı bir ekonomik büyüme ile hızla kalkınır.
- Ve sonunda toplum daha yüksek refah düzeyine ulaşır.

Böylece verimlilik artışları ile elde edilen kazançtan herkes yararlanmıştır.

VERİMLİLİK NASIL ARTIRILABİLİR?

Ürünlerin tasarımı ve bileşimi her zaman aynı kalmaz, sık sık gözden geçirilir ve birtakım değişiklikler yapılır. Eğer bu değişiklikler imalatı kolaylaştırıcı, maliyeti düşürücü, üretim akışını hızlandırıcı nitelikte ise verimlilik artar. Aynı ürünü daha kısa sürede, daha az girdi kullanarak, daha ucuz üretmeye başlanır.

Çağımız, bilimsel ve teknolojik gelişmeler çağıdır. Bu gelişmeler, üretim sürecinde ve üretim tekniklerinde yeniliklere yol açmaktadır. Bunlar da verimliliği doğrudan etkileyen faktörlerdir. Bilimsel ve teknolojik gelişmelere ayak uydurabildiğimiz sürece, verimlilik artışında geri kalmaktan kurtulabiliriz.

Öte yandan, üretim sürecinin kapsamında yapılacak bazı değişikliklerle de verimliliği artırmak mümkündür. Sözgelimi, hammadde yenne sadece yarı/mamul alıp işleyen bir kuruluş, çoğu kez maliyeti ve riski fazla ünitelerini devreden çıkaracağından, verimliliğini de artırır.

Verimliliği artırmanın başlıca yollarından biri de, örgütlenme ve yönetimde gelişmeler sağlamaktır. Amaçların ve bu amaçlara ulaşmada kullanılacak araçların belirlenmesinde, yerleşme planında, malzeme taşınmasında, üretim planlamasında, aktif ve pasif varlıkların yönetilmesinde, nihayet insan yönetiminde başarı gösteren bir kuruluş, verimlilik düzeyini hızla yükseltir.

Üretimde kullanılan makine ve tezgahların oluşturduğu sabit sermaye kapasitesi ile işgücünü, kısa dönemde çok önemli düzeyde artırıp azaltamayız. Bu yüzden bunların tam kullanımı, verimliliği olumlu yönde etkiler. Kapasitenin uzun süre önemli ölçüde düşük kullanıldığı bir ortamda yüksek verimlilikten söz edilemez. Buna bağlı olarak ithalat güçlükleri, enerji sıkıntısı, işçi-işveren uyumsuzlukları, sonuçta verimlilik üzerinde olumsuz etkiler yaratır.

Verimlilik ile kalite arasında da çok yakın bir ilişki vardır. Üretim sürecinin çeşitli aşamalarında kullanılan girdilerin kalitesizliği, üretimde yavaşlamalara, duraklamalara, önceden belirlenmiş standartlardan sapmalara yol açarak verimliliği olumsuz yönde etkiler. Kaliteli girdi, yüksek verimlilik ve kaliteli nihai ürün için vazgeçilmez bir önem taşır.

Aynı şekilde, üretimde kullanılan girdilerin en önemlisi olan insan gücünün kalitesi de verimliliği doğrudan etkileyen bir faktördür. İyi eğitilmiş, yeterli beslenen, iş kazalarını ve meslek hastalıklarından gereği gibi korunmuş, çeşitli sorunlarını çözme becerisi yüksek verimliliğin en sağlam güvencesidir. Bu alanlarda devlette ve toplumun bütün organlarında yapılabilecek her türlü geliştirici düzenleme, ülke ekonomisinin verimliliğini artıracaktır.

VERİMLİLİĞİ ARTIRMAK KİMLERİN GÖREVIDİR?

Verimliliğin artırılması fabrikada, büroda ve tarlada işveren ve işçi olarak çalışan herkesin katkısını gerektirir. Verimliliğin artırılması için hükümet, meslek ve araştırma kuruluşları, sendikalar ve işveren teşekkülleri arasında sıkı bir işbirliği zorunludur.

Hükümet politikaları, verimliliği artırma amaçlarını destekleyici yönde olmalıdır. Bunun en iyi yolu ise tam çalışmaya sağlayacak bir ekonomik ortam yaratılmasında ve elde edilecek yararların işveren ile işçi arasında adil biçimde paylaştırılmasını sağlamaktır.

Verimliliği artırma konusunda hükümetin bir görevi de yeterli bir ulaştırma düzeni, sosyal hizmetler, eğitim ve öğrenim imkânları sağlamak, araştırma ve geliştirme birimleri kurmak, toplumun verimliliği artırma gereğini benimsemesine yol açacak politikalar üretmektir. Gerek işletme düzeyinde, gerek ulusal düzeyde iyi bir işçi-işveren ilişkileri düzeninin sağlanmasının önemi büyüktür.

Verimliliği artırma, savurganlığı önleme alanında hükümetin, yöneticilerin ve sendikaların sorumlulukları birbirleri ile iş içi girmiş durumdadır. Bu yüzden hiç bir, ötekinin desteği olmadan ileri adımlar atamaz.

Kaynak: Milli Produktivite Merkezi

2008 Yılı Avrupa Birliği Gelişmeleri ve 2008 Türkiye İlerleme Raporu

Ayşegül DEDE

K.T.O. Etüd Araştırma Servisi

2008 yılında Türkiye-AB ilişkileri iç politikada yaşanan gelişmelerin gölgesinde kalırken, Avrupa Birliği'nde Lizbon Anlaşması'nın onaylanması sürecinde ortaya çıkan problemler ön plana çıkmıştır.

2008 TÜRKİYE İLERLEME RAPORU

2008 yılını Türkiye ve AB açısından parlak bir yıl olarak değerlendirmek zordur. Türkiye'nin iç politika gündemi ile ilgili yaşadığı sorunlar AB yolunda bir engel oluştururken, Avrupa Birliği'nde kendi içinde çözemediği sorunlardan dolayı "ortak bir karar alamama" durumu ön plana çıkmıştır.

Birlik içinde Lizbon Anlaşması, Rusya-Gürcistan Savaşındaki AB'nin tutumu ve dünya çapında yaşanan ekonomik krizde AB'den krize ilgili ortak bir açıklamanın gelmesi 2008 yılının başlıca gündem maddeleridir. 2008 yılı boyunca gündemi en fazla ılgıl eden maddeler ise Lizbon Anlaşması'dır. Avrupa Birliği'nin bir anayasası olması fikri uzun süre tartışılmış ve yeni anayasa ile AB'ye kurumsal bir yapı ve işleyiş kazandırılması amaçlanmıştır. 2005 yılında anlaşmayı bazı üye ülkelerin onaylamaması AB içinde bir krize neden olmuş ve bu durum genişleme konusunun da tartışılmasını beraberinde getirmiştir. Bu nedenle yeni bir anayasa olarak oluşturulan Lizbon Anlaşması, Avrupa Parlamentosu tarafından Şubat 2008'de kabul edilerek üye ülkelerin onayına sunulmuştur.

Lizbon Anlaşması; karar alma sürecinde parlamenter denetiminin artırılması, Avrupa Parlamentosu'nun rolünün güçlendirilmesi, Avrupa seçimiyle yeni bir boyut kazandırılması ve vatandaşların girişimine olanak tanıması bakımından AB'yi demokrasiye biraz daha yakınlaştıracak yapıdadır. Etkinlik açısından bakıldığında zaman ise nitelikli çoğunluğun genişletilmesi karar alma sürecini hızlandıracaktır. Anlaşma ekonomik ve siyasi yapılamaya son noktayı koymamakla, kurumsal yapıdaki son düzenlemelerin genişleme sürecine bağlı olarak değişebileceği yorumunu da beraberinde getirmektedir.

Anlaşmanın 1 Ocak 2009 tarihinde yürürlüğe girmesi için tüm üye ülkeler tarafından onaylanması gerekmektedir. AB'ye üye ülkelerin büyük bir çoğunluğu anlaşmayı onaylamakla birlikte, İrlanda halkı tarafından anlaşma reddedilmiştir. İrlanda anlaşmayı onaylamadığı için AB'deki mevcut kriz henüz çözümlenmemiştir.

Avrupa Birliği içinde krize neden olan bir başka konu Rusya ile ilgilidir. Rusya-Gürcistan savaşında aşırı güç kullanan Rusya'ya karşı yaptırım konusu Birlik içinde tartışmaya neden olmuş. Birlik içindeki bazı ülkelerin yaptırım olması gerektiği şeklinde görüş bildirmelerine rağmen, gerçekleştirilen Zirve'de Rusya'ya yaptırım kararı çıkmamıştır.

Türkiye de 2008 yılının AB açısından parlak bir yıl olduğunu söylemek zordur. Hükümet 2008 yılını "AB Reform Yılı" ilan etmesine rağmen, iç politika açısından gelişmelerden dolayı AB'nin gündemine ikinci planda değerlendirilmesine yol açmıştır.

1 Temmuz 2008 tarihinde AB Donem Başkanlığı devralan Fransa, Türkiye-AB müzakeresi sürecinde dönüm noktası olmuştur. Türkiye'nin üyelik sürecine soğuk bakan ve bunu her platformda dile getiren Fransa, Türkiye'ye donem başkanlığı süresince Türkiye'ye ayrımcılık yapmayacağını açıklamıştır.

Fransa AB Donem Başkanlığı devralmakla birlikte gündemindeki en önemli madde "Akdizir için Birlik" projesi olmuştur. İlk etapta sadece Fransa Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy tarafından dile getirilen Akdeniz Birliği, Almanya Başbakanı Angela Merkel'in projede aktif rol almak istemesi ile proje Akdeniz'e kıyısı olan ülkelere birlikte AB ülkelerini de kapsayacak şekilde genişletilmiştir. Sarkozy'nin ilk etapta Türkiye'nin tam üyeliğine alternatif olarak geliştirildiği Akdeniz Birliği, tüm AB ülkelerini kapsaması ve projeye Almanya'nın da dahil olması ile bir anlamda projenin amacı değişmiştir. Türkiye tam üyeliğe alternatif teşkil edebilecek "Akdizir için Birlik" projesine öncelikli görüş baskısı, Sarkozy tarafından "Akdizir için Birlik" projesinin öncelikli görüş baskısı, Sarkozy tarafından verilmesi üzerine, Türkiye 13 Temmuz 2008 tarihinde Paris'te düzenlenen Zirve'ye katılmaya karar vermiştir.

Fransa faktörü ve iç politika da yaşanan sorunlar Türkiye'de AB gündeminin ikinci planda değerlendirilmesine yol açmıştır. Durgun bir jeostrateji giden AB gündeminin 2008 İlerleme Raporu'nun açıklanması ile hareketsizleşmesi bekleniyordu. ABD seçimi ile Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan İlerleme Raporu'nun aynı tarihte açıklanması ve gündeme ABD seçimlerinin yerleşmesi, İlerleme Raporu'na ilişkin değerlendirmelerin askıya alınmasına neden olmuştur.

2008 Türkiye İlerleme Raporu'nun diğer yayınlanan raporlardan en önemli farkı, Türkiye'de işleyen piyasa ekonomisinin varlığını vurgulanması ve Türkiye'nin izlediği dış politikaya önemün yer almasıdır. Komisyon'un hazırladığı 2008 İlerleme Raporu'nda genel olarak dengeli bir üslup kullanılmakla birlikte, Türkiye'den ilerleme yolunda yapılmış istenilen reformlar dolambaçsız bir şekilde söylenmiştir.

2008 İlerleme Raporu siyasi kriterler, ekonomik kriterler ve muktesebata ilişkin değerlendirmeler içermektedir. Raporun ekonomik kriterler bölümünde Türkiye'nin sağlam bir ekonomiye sahip olduğuna ilişkin vurgu yapılırken, Komisyon siyasi kriterler bölümünde önemli eksikliklerin varlığına dikkat çekmektedir.

Raporun siyasi kriterler alanındaki ekonomik başlıklarla kıyaslandığında daha fazla reformun uygulanacağı başlık sayısı yer almaktadır. Özellikle insan hakları, ifade özgürlüğü, kadın ve çocuk hakları başlıklarında önemli eksiklikler yer almaktadır.

2008 İlerleme Raporu siyasi ve ekonomik kriterlere ilişkin bilgileri aşağıda yer almaktadır.

1. Siyasi Kriterler

Raporda siyasi kriterler başlığında; demokrasiye güvence altına alan kurumların istikrar, hukukun üstünlüğü, insan hakları ve azınlıklara saygı gösterilmesini gerektiren Kopenhag siyasi kriterlerini karşılama yönünde Türkiye'nin kaydettiği ilerleme incelenmektedir.

• Yeni Anayasa

Raporda Hükümet'in bir grup akademisyene 1982 Anayasasını gözden geçirme görevini vermesine rağmen, yeni anayasanın tartışılması için bir zaman çizelgesi oluşturulmadığı belirtilmektedir.

• Reform Süreci

Raporda Hükümet'in AB katılım sürecine ve siyasi reformlara bağlılığını açıkça ifade etmesi ile birlikte, reform sürecinde sınırlı bir ilerlemenin yaşanmadığını dolayı Hükümet'ten reformları hızlandırması gerektiği çağrısında bulunmaktadır.

• Yolsuzluk

2008 yılında yapılan çalışmalarda yolsuzluk alanında ilerlemenin yaşanması ile birlikte, yolsuzluğun halen bir sorun olduğunu belirten Komisyon,

yolsuzlukla mücadele kapsamında bir strateji hazırlaması gerektiğini vurgulamaktadır.

• İnsan Hakları

İnsan haklarına ilişkin hukuki araçların onaylanmasına dair herhangi bir gelişmenin olmadığı belirtilen raporda, BM İşkenceyle Mücadele Sözleşmesine ek İhtida Protokol (OPCAT), Birleşmiş Milletler (BM) Özgür Kişilerin Hakları Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin üç ek protokolünün onaylanmadığı belirtilmektedir. Genel olarak Türkiye AİHM kararlarında ilerlemenin olması ile birlikte, Komisyon bu alanda çok fazla çaba harcanılmasına gerek olduğunu vurgulamaktadır.

• İfade Özgürlüğü

İfade özgürlüğü açısından mevcut gelişmelerin genişletilmesi ve artırılması gerektiği belirtilen raporda, internet siteleri getirilen yasaların kapsam ve süre açısından orantısız bir yasak olduğu açıklanmaktadır.

• İstihdam

Raporda kadınların önceki yıllara göre ticaret, akademi ve devlet memurluğu alanlarında yüksek oranda katılımı ile birlikte, bu oranın AB ülkeleri ile kıyaslandığında oldukça düşük olduğu belirtilmektedir. Komisyon kadınların iş hayatında daha fazla yer alması için gerekli reformların yapılmasını istemektedir.

• Kıbrıs

2008 İlerleme Raporu'nda bölgesel konular ve uluslararası yükümlülükler bölümünde; Türk hükümetinin Kıbrıs sorununun BM himayesi altında çözümüne bağlılığını ifade etmeyi sürdüremekle birlikte, Ek Protokol'ün tamamıyla uygulamaya geçmesine yönelik hiçbir ilerlemenin yaşanmadığı vurgulanmaktadır.

AB'nin gündemine ikinci planda

2. Ekonomik Kriterler

2008 İlerleme Raporu ekonomik kriterler bölümü, işleyen bir piyasa ekonomisinin varlığı, Birlik içinde rekabete baskı ve piyasa güçleri ile baş edebilme kapasitesi olmak üzere iki alt başlıktan oluşmaktadır. Raporunda ekonomik kriterlerdeki mevcut durum genel olarak olumlu değerlendirilmekte, siyasi istikrarsızlık ve kriz olmasına rağmen, ekonominin birkaç yıl öncesine göre sağlam bir zemine oturduğu vurgulanmaktadır. Raporunda Türkiye'de yaşanan iç siyasi krizin reformlara yönelik karar alma sürecini olumsuz etkilemesi ile birlikte, belirlenen ekonomik politika büyük ölçüde uygulanarak, ekonomik politikanın temel unsurları üzerindeki düşünce birliğinin korunduğu açıklanmaktadır.

• Ekonomik Büyüme Hızı

Raporunda 2007 yılında büyümenin bir önceki yıla göre %6,9'dan %4,6'ya gerilediği belirtilmektedir. Bu dönemdeki büyümenin yavaşlamasının temel nedeni; toplam talepte azalma ve tarım sektörünün küçülmesidir. 2008 yılında büyüme rakamlarının %4,2 oranında daha da genleşerek ekonomik büyümenin yavaşladığı belirtilen Komisyon, bu olumsuz durum ile birlikte ekonomik performansın ve dayanıklılığın birkaç yıl öncesine göre daha sağlam olduğunu açıklamaktadır. Raporunda Türkiye'de yaşanan iç siyasi krizin reformlara yönelik karar alma sürecini olumsuz etkilemesine rağmen, belirlenen ekonomik politika büyük ölçüde uygulanarak, ekonomik politikanın temel unsurları üzerindeki düşünce birliği korunarak uyum sağlandığı belirtilmektedir.

Ø Cari Açık

Raporunda petrol fiyatlarındaki keskin artışın Türkiye'nin cari hesabına baskı yaptığını ve 2008'in ilk yarısında GSYİH'nin %6,3'ü oranında gerçekleşerek cari açığa bir önceki yıla göre artış yaşandığını açıklamaktadır. Komisyon cari açığa yaşanan artışın olması ile birlikte, uzun vadeli sermaye girişleri yüksek kalmaya devam ettiğini ve bu durumun da resmi döviz rezervlerini artırdığını belirtmektedir.

• Dış Borçlar

Komisyon dış borçlar konusunda Türkiye'yi potansiyel bir risk ile karşı karşıya kalabileceği noktasında uyarılmaktadır. Türkiye'nin dış borçları %20 oranında arttığını ve 2008 yılının ortası itibarıyla yaklaşık GSYİH'nin %45'ine ulaştığı belirtilen raporda, özel sektörün dış borçları toplam borcun üçte ikisini oluşturduğu vurgulanmakta ve bu oranın hızla artması potansiyel bir risk meydana getireceği açıklanmaktadır.

• İşsizlik

Rapor Türkiye'de işsizliğin önemli bir problem olduğunu belirtmektedir. İşsizliğin %10 ile %11 arasında seyrettiği belirtilen raporda, çalışan nüfustaki kadın istihdam oranının oldukça düşük olduğu açıklanmaktadır. Bir çok insanın tarım sektöründe aile içi olarak çalıştığını ve bu durumun da işsizlik rakamlarını azalttığını belirten Komisyon, iş gücü piyasasının yeniden yapılması, kadınların işgücüne dahil edilmesini ve vasıf uyumsuzluğunun giderilmesini önermektedir.

• İnsani ve Fiziksel Sermaye

Komisyon Ulusal Kalkınma Planı'nın bir parçası olan 2007-2013 eğitim reformuna 2008 yılında da devam edilmesini eğitime katılım üzerinde olumlu bir etkisi olduğunu, özellikle 2007 yılında okullara kayıtlı kız öğrencilerde bir artış yaşandığı açıklamaktadır. Bu olumlu gelişmeler ile birlikte, raporda tarım sektörünün küçülmesi ve yetersiz eğitimden dolayı işgücü piyasasındaki arz ve talep güçleri arasındaki uyumsuzluğun düzeltilmesinde az bir ilerleme kaydedildiği belirtilmektedir.

• Sektör ve İşletme Yapısı

Komisyon Türkiye'de tarımdan hizmetlere sektörel kaymanın devam ettiğini, toplam işgücünde hizmetlerin payı %48'e çıkarak istihdamın çoğunluğunun hizmetler sektöründe olduğunu ve istihdamda tarımın payının azaldığını belirtmektedir.

Raporunda KOBİ'lerde kayıt dışının yaygın olduğunu, KOBİ'lerin mali kaynaklara ve bilgiye yetersiz erişimleri sorunlarının bulunduğunu ve çoğunlukla gıda ekonomide faaliyet gösterdiğini açıklamaktadır. Raporunda KOBİ'ler bu sorunların etkisi ile katma değeri %25'ini, ihracatın %10'unu ve banka kredisinin %5'ini oluşturduğu belirtilmektedir.

• AB'yle Ekonomik Bütünleşme

Raporunda Türkiye'nin AB'ye yaptığı ihracatın küçük bir oranda arttığını, ithalatta ise bir azalmanın yaşandığını vurgulanmaktadır. Türkiye'nin AB'ye yaptığı ihracat 2006 yılında %56 iken, bu oran küçük bir artışla 2007 yılında %64'e yükselirken, ithalatta ise 2006 yılındaki %42,6 oranından %40,4'e düşmüştür. Komisyon bu durumun temel nedeni olarak enerji fiyatlarındaki artış ve Türkiye'nin AB üyesi olmayan ülkelere ithal ettiği enerjinin kaynaklandığını belirtmektedir. Raporunda doğrudan yabancı sermaye girişinde AB ülkelerinden kaynaklanan pay 2006 yılında %82 iken, 2007 yılında bu oran %66, 2008 yılının ilk çeyreğinde bu oran daha da düşerek %53 dolaylarında gerçekleştiği açıklanmaktadır. 2007 yılında kişi başına GSYİH ise, AB-27 ortalamasının %43,3'ü oranında gerçekleşmiştir.

MÜZAKERE SÜRECİNDE MEVCUT DURUM

Müzakeresi Açılan ve Geçici Olarak Kapatılan Fasillər

• Bilim ve Araştırma

Müzakeresi Açılan Fasillər

- Şirketler Hukuku
- Fikri Mülkiyet Hukuku
- İstatistik
- İşletme ve Sanayi Politikası
- Trans-Avrupa Şebekeleri • Tüketicinin ve Sağlığının Korunması
- Mali Kontrol

AB Konseyi'nde Onaylanıp Açılış Kriteri Belirlenmeyen ve Müzakerelere Açılması Beklenen Fasillər

- Ekonomik ve Parasal Politika
- Eğitim ve Kültür

Türkiye'nin Müzakere Pozisyonunu Sunmaya Davet Edildiği Fasillər

- Sermayenin Serbest Dolaşımı
- Bilgi Toplumu ve Medya

AB Konseyi'nde Onaylanıp Açılış Kriteri Belirlenen Fasillər

Malların serbest dolaşımı, iş kurma hakkı ve hizmet sunumu serbestisi, mali hizmetler, tarım ve kırsal kalkınma, gümrük birliği, balıkçılık, taşımacılık politikası ve dış ilişkiler fasılları Kıbrıs sorunu nedeniyle askıya alınmıştır. Ekonomik ve parasal politika, tarım ve kırsal kalkınma, bölgesel politika ve yapısal araçların koordinasyonu, mali ve bütçesel hükümler ile kurumlar fasılları ise Fransa'nın tam üyelik ile ilgili olduğu gerekçe ile engellenmesinden dolayı müzakerelere açılmamaktadır.

Kıbrıs sorunu ve Fransa'nın engellemesi ile müzakereye açılmayan fasıllar şunlardır:

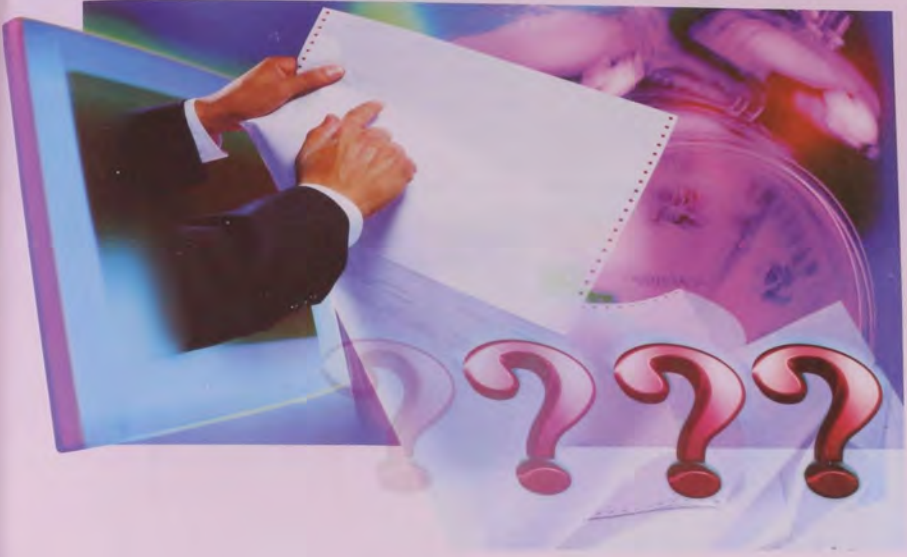
- Malların Serbest Dolaşımı
- İş Kurma Hakkı ve Hizmet Sunumu Serbestisi
- Kamu Alımları
- Rekabet Politikası
- Mali Hizmetler
- Tarım ve Kırsal Kalkınma
- Gıda Güvenliği, Veterinerlik ve Bitki Sağlığı
- Vergilendirme
- Sosyal Politika ve İstihdam
- Çevre
- Gümrük Birliği

AB Konseyi'nde Görüşülmesi Suren Fasillər:

- İşçilerin Serbest Dolaşımı
- Balıkçılık
- Taşımacılık Politikası
- Enerji
- Bölgesel Politika ve Yapısal Araçların Koordinasyonu
- Yargı ve Temel Haklar
- Adalet, Özgürlük ve Güvenlik
- Dış İlişkiler
- Mali ve Bütçesel Hükümleri

Taslak Tarama Sonu Raporlarının Henüz Türkiye'ye İletilmediği Fasillər

- Dış Güvenlik ve Savunma Politikaları

2008 YILI TÜRKİYE AB İLİŞKİLERİNDE ÖNE ÇIKAN BAŞLIKLAR

1 OCAK 2008

Slovenya Portekiz`den AB Dönem Başkanlığı görevini devralmıştır.

18 ŞUBAT 2008

AB Katılım Ortaklığı Belgesi`ni onaylamıştır. Konsey kararları ve Komisyon`un 2007 ilerleme raporu çerçevesinde gözden geçirilen Katılım Ortaklığı Belgesi`nde Türkiye`nin müzakereler

20 ŞUBAT 2008

Avrupa Parlamentosu Lizbon Anlaşması`ni onaylamıştır. Anlaşmanın hedeflenen tarih olan 1 Ocak 2009`dan önce yürürlüğe girebilmesi için, Avrupa Parlamentosu üye ülkelere anlaşmayı hızlı bir şekilde onaylamaları çağrısında bulunmuştur.

13 MART 2008

Fransa ve Almanya`nın "Akdeniz İçin Birlik" konusunda uzlaşmaya varmasının sonucunda; Fransa Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy "Akdeniz İçin Birlik" projesi`ni AB Zirvesi`nde sunmuştur.

13-14 MART 2008

AB Konseyi Bahar Zirvesi gerçekleştirilmiştir. Slovenya`nın başkanlığını yaptığı Zirve`nin gündemini Lizbon Stratejisi, iklim değişikliği, enerji ve mali piyasaların istikrarı oluşturmıştır.

3 NİSAN 2008

Kıbrıs`ta Türk ve Rumları ayıran, başkent Lefkoşe`yi ikiye bölen Lokmacı kapısı açılmıştır. Kıbrıs`ta bölünmüşlüğün en önemli simgelerinden biri olarak görülen Lokmacı Kapısı`nın açılması ile birlikte, 45 yıl aradan sonra Türk ve Rumların karşılıklı geçişlerine imkan tanımıştır.

10-11 NİSAN 2008

Türkiye-AB Karma İstisare Komitesi`nin 24. toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantı sonrası yayınlanan ortak bildiride reform sürecinin Türkiye`yi AB`ye yakınlaştıracak bir fırsatlar penceresi olarak görülmesi gerektiği vurgulanmıştır.

21 NİSAN 2008

Avrupa Parlamentosu Türkiye Taslak Raporu AP Genel Kurulu'nda onaylanmıştır. Türkiye'nin 2007 İlerleme Raporu'na ilişkin taslak raporda Kıbrıs, ordu-sivil ilişkileri ve yargı alanında yaşanan gelişmeler ele alınmıştır. Türkiye'den reform sürecinin hızlandırması istenen raporda, reform sürecinin fırsatlar penceresi olarak görülmesi gerektiği vurgulanmıştır.

29 NİSAN 2008

Kıbrıs sorunun çözümü kapsamında Çalışma Grupları ve Teknik Komitelerin oluşturulması kararlaştırılmıştır. KKTG Cumhurbaşkanı Mehmet Ali Talat ve GKRY Lideri Dimitris Hristofyas arasında gerçekleştirilecek toplantı sonrasında, 6 Çalışma Grubu ve 7 Teknik Komite olarak çalışmaların yürütülmesi kararlaştırılmıştır.

6 MAYIS 2008

AB-Türkiye Troyka toplantısı Dışişleri Bakanı Ali Babacan, AB Dönem Başkanı Slovenya'nın Dışişleri bakanı Dimitrij Rupel, bir sonraki AB Dönem Başkanı Fransa'nın Avrupa İşlerinden Sorumlu Devlet Bakanı Jean Pierre Jouyet ve Avrupa Komisyonu Genişlemeden Sorumlu Üyesi Olli Rehn'in katılımıyla Ankara'da gerçekleşmiştir. Troyka toplantısında, Türkiye-AB müzakere sürecinde yaşanan son gelişmeler başta olmak üzere, kapatma davası, Ermeni soykırım iddiaları, 1 Mayıs'ta yaşanan olaylar ve 301. maddedeki değişiklik ile ilgili düzenlemeler ele alınmıştır.

27 MAYIS 2008

Türkiye-AB Ortak Konsey Toplantısı Brüksel'de gerçekleştirilmiştir. Toplantının gündeminde Türkiye-AB müzakere süreci ve reformlar ele alınmıştır. Avrupa Komisyonu Genişlemeden Sorumlu Üyesi Olli Rehn Türkiye'nin reformların üzerine odaklanarak, bazı fasılların açılış kriterlerini yerine getirmesi gerekliliğini belirtmiştir. Toplantıda ayrıca Türkiye'deki kapatma davalarında Venedik Komisyonu ilkeleriyle uyumlu bir şekilde verileceğine olan inanç da dile getirilmiştir.

27-28 MAYIS 2008

Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu 59. toplantısı Brüksel'de gerçekleştirilmiştir. Toplantının gündemini Gümrük Birliği, Türkiye-AB ilişkileri ve kültürler arası diyalog oluşturmuştur.

12 HAZİRAN 2008

Lizbon Anlaşması İrlanda'da gerçekleştirilen referandumun sonucunda reddedilmiştir. AB üye ülkelerin onaylaması ile yürürlüğe girecek olan Lizbon Anlaşması'nın İrlanda tarafından reddedilmesi, AB içinde yeni bir krizin oluşmasına neden olmuştur.

17 HAZİRAN 2008

Avrupa Birliği ile Fikri Mülkiyet Hakları ve Şirketler Hukuku fasıllarında müzakereler açılmıştır. İki yeni faslin müzakereye açılması ile birlikte, 3 Ekim 2005 yılından bu yana

23 HAZİRAN 2008

Fransa Senatosu Türkiye'nin AB üyeliğine yönelik referandum zorunluluğunu iptal etmiştir.

1 TEMMUZ 2008

Fransa altı ay sürecek AB Dönem Başkanlığı görevini devralmıştır. Fransa'nın AB Dönem Başkanlığı döneminde ele alacağı önemli konu maddelerinin tarım, enerji, iklim değişikliği, göç, savunma politikası ve Lizbon Anlaşması olacağını açıklamıştır. Ayrıca Fransa yetkililer Türkiye'nin AB üyeliğine karşı olduklarını belirtmekle birlikte, dönem başkanlığı süresince Türkiye ile müzakerelerin engellenmeyeceğini belirtmişlerdir.

13 TEMMUZ 2008

"Akdeniz İçin Birlik" Zirvesi Paris'te gerçekleştirilmiştir. Zirve'de "Akdeniz İçin Birlik" projesi ile yasadışı göç, enerji, çevre, içme suyu, sürdürülebilir kalkınma alanlarında yakın işbirliği ve dayanışmanın gerçekleştirilmesi hedeflenmiştir.

25 TEMMUZ 2008

KKTC Cumhurbaşkanı Mehmet Ali Talat ile Kıbrıs Rum Lideri Dimitris Hristofyas, kapsamlı çözüm müzakerelerine gidebilecek olan süreç çerçevesinde bir araya gelmiştir. Toplantıda Kıbrıs için **müzakere tarihi 3 Eylül 2008 olarak belirlenmiştir.**

18 AĞUSTOS 2008

Ulusal Program'ın taslak metni açıklanmıştır. 22 Şubat 2008 yılında yayımlanan Katılım Ortaklığı Belgesi'ne cevap niteliği taşıyan Ulusal Program, hükümetin önümüzdeki dört yıl boyunca AB yolunda atacağı adımların tarihini ve bütçesi içermektedir.

1 EYLÜL 2008

Rusya ile müzakere sürecinin değerlendirilmesi için AB üye ülkeler Zirve'de bir araya gelmiştir. Rusya-Gürcistan savaşı ile ilgili her iki ülke hakkında kararın görüldüğü Zirve'de, Rusya Güney Osetya'dan çekilinceye kadar müzakere sürecinin askıya alınması kararlaştırılmıştır.

3 EYLÜL 2008

KKTC Cumhurbaşkanı Mehmet Ali Talat ile Rum Yönetimi Başkanı Dimitris Hristofyas Kapsamlı Müzakere Süreci için bir araya gelmiştir. Kıbrıs'ın tek uluslararası kimlikli, federal bir hükümet olması konusunda liderler anlaşmışlardır.

15 EYLÜL 2008

Türkiye-AB Troykası toplantısı Ali Babacan, AB Komisyonu'nun genişlemeden sorumlu Üyesi Olli Rehn, dönem başkanı Fransa'nın AB İşlerinden Sorumlu Bakanı Jean-Pierre Jouyet ve gelecek dönem başkanı Çek Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Karel Schwarzenberg'in katılımıyla Brüksel'de gerçekleştirilmiştir. Toplantıda katılım müzakerelerindeki süreç ve Kafkaslardaki sorunlar ele alınmıştır. Olli Rehn toplantıda Türkiye'nin tüm enerjisi ile reformlara dönmesi gerektiğini ve bu kapsamda gerçekleştirilecek reformların açılacak yeni fasıllardaki açılış kriterlerini de karşılayacağını vurgulamıştır.

15-16 EKİM 2008

AB devlet ve hükümet başkanları küresel finansal kriz ve Lizbon Anlaşması'nı görüşmek için Brüksel'de bir araya gelmiştir. Zirve'de kriz ortamında bankalara devlet güvencesi verilerek bankaların garanti altına alınması kararlaştırılmıştır.

5 KASIM 2008

2008 Türkiye İlerleme Raporu ve 2008-2009 AB Genişleme Stratejisi açıklanmıştır.

18 KASIM 2008

Türkiye-Avrupa Birliği Karma İstişare Komitesinin (KİK) 25. toplantısı Paris'te gerçekleşmiştir. Toplantıda Türkiye'de sivil toplum örgütlerinin katılım sürecindeki rolü, KOBİ'lerin finansmana erişimi, tüketici ve sağlık politikaları konuları ele alınmıştır.

3 ARALIK 2008

Avrupa Dış İlişkiler Komisyonu'nda Türkiye Raporu tartışılmıştır. Raporda tartışılan temel konu, Türkiye-AB müzakere sürecindeki mevcut durumdur. AP Dış İlişkiler Komisyonu'nda 16 Aralık'a kadar değişiklik önergelerinin verilebileceği raporun, Ocak 2009 sonunda Dış İlişkiler Komisyonu'nda tekrar görüşülmesi ve Mart ayında AP genel kurulunda oylanması beklenmektedir.

Bosna Hersek

Bosnia and Herzegovina

Resmi Adı : Bosna ve Hersek Cumhuriyeti

Yönetim Şekli : Cumhuriyet (İki bölge): Bos

Bosna-Hersek, Balkanlar'da 51.129 km²'lik yuzölçümü ve yaklaşık 4.500.000 kişilik nüfusu olan ve resmi adı "Bosna ve Hersek" olan bir ülkedir.

Ülke bir bütünü oluşturan üç etnik gruba ev sahipliği yapmaktadır: Bosnaklar, Sırp ve Hırvatlar. İngilizce'de ve daha birçok dilde etnik kimlik göz önünde tutulmadan tüm Bosna-Hersek halkına Bosnalı denir. Ancak Türkçe'de tarihten gelen yakınlıktan dolayı Bosnalı denildiği anda Bosnaklar yani Bosnalı Müslümanlar terimi kastedilir. Ayrıca ülkede Bosnalı veya Hersekli olmak da ayrı etnik kimliği vurgulamak için kullanılır. Bosnalıym demek Müslümanım demektir. Hersekliyim demek Hırvatım demektir.

Ülke yönetim açısından iki entiteye yani devletçiğe bölünmüştür. Bunlar, Bosna-Hersek Federasyonu ve Sırp Cumhuriyeti'dir.

Ülkeyi, kuzey, batı ve güneyden Hırvatistan, doğudan Sırbistan, yine güneyden Karadağ çevirmektedir. Adriyatik Denizi'ne ise Neum şehrinin bulunduğu yerde yalnızca 20 km'lik (limanı olmayan) bir kıyısı bulunmaktadır. Ülkenin coğrafyası merkez ve güneyde dağlık, kuzeybatıda tepelik, kuzeydoğuda düzlük bir karakter sergiler. Devletin başkenti ve en büyük şehri Saraybosna, birçok yüksek dağla çevrelenmiştir. Bu coğrafi özelliğinden dolayı şehir sık turizmne elverişlidir ve 1984 Kış Olimpiyatları'na ev sahipliği yapmıştır.

Ülkenin çoğunluğunu kaplayan Bosna bölgesinde ılıman karasal iklim görülür, bu bölgede yazları sıcak, kışları kar yağışlı ve soguktur. Ülkenin güney kıyılarındaki daha küçük Hersek bölgesinde ise tipik Akdeniz iklimi görülür. Bosna-Hersek doğal kaynaklar açısından da zengin bir görünüm arz eder.

Eski Sosyalist Yugoslavya'nın altı federe cumhuriyetinden biri olan Bosna-Hersek, bağımsızlığını 1990'lı yıllardaki Yugoslavya'nın-SSCB gibi çözülüşü yıllarda kazanmıştır. 1992 yılında Yugoslavya'dan ayrılan Sılovenya ve Hırvatistan'ın bağımsızlığını tanıyan AB ve BM, Makedonya ve Bosna-Hersek'in bağımsızlığını referandum şartına bağlamıştır. Bu nedenle 1992 yılında Bosna-Hersek'te yapılan referandumda halk bağımsızlıktan yana oyu kullanınca yeni devlet kuruldu. Ancak bu devleti ülkedeki Sırplar tanımadı ve Bosnaklar ve Hırvatlar'a karşı savaş açtı. 1995 yılına kadar süren Bosna Savaşı'ndan sonra Dayton Barış Antlaşması imzalandı. Buna göre ülkede barışı uygulayacak uluslararası bir konsey kuruldu. Bu konsey bir Bosna-Hersek Yüksek Temsilcisi kurdur. Sonuçta ülkede bulunan bu yüksek temsilcilik şu anda cumhurbaşkanını görevden alma dahil birçok yetkiyle donatılmıştır.

Günümüzde geline nokta Bosna-Hersek'in bölünmüşlüğü devam etmektedir. Az da olsa bazı bakanlıkların (Savunma, Gümrük vb) birleştirilmesi çalışmaları sürmektedir.

SİYASİ YAPI

Günümüzde Bosna Hersek iki alt-devletten oluşur. Bosnak ve Hırvatların oluşturduğu Bosna Hersek Federasyonu (FBiH) ve Sırpların oluşturduğu Sırp Cumhuriyeti (RS).

Bosna Hersek Federasyonu'nun kantonları Bosna-Hersek Cumhuriyeti'ni devletten oluşturmaktadır.

Toprakların %51'una sahip Hırvat ve Bosnaklardan oluşan Bosna-Hersek Federasyonu,

Toprakların %49'üne sahip Sırlardan oluşan Sırp Cumhuriyeti.

Bosna-Hersek Devletinin yapısı 1992-1995 yılları arasında cereyan eden iç savaşına sona erdiren Dayton Barış Antlaşmasıyla (DBA) belirlenmiş olup ülke Bosna-Hersek Federasyonu (Federasyon) ve kendisi içinde 10 Kantona ayrılmıştır ve Sırp Cumhuriyeti (Republika Srpska-RS) olarak iki birime (devletçiğe) ve bir küçük özerk bölgeye (Brcko) bölünmüştür.

Her birinin siyasi ve ekonomik yapıları birbirinden farklıdır. Bosna-Hersek Cumhuriyeti, Hırvatistan Cumhuriyeti ve Yugoslav Federal Cumhuriyeti'nin yanı sıra, AB, Fransa, Federal Almanya, Rusya Federasyonu, İngiltere ve ABD temsilcilerinin de gözlemci olarak imzaladıkları Dayton Barış Antlaşması bir ana metin ile 11 ektiden oluşmakta ve sivil ve asker alanlarda düzenlemeler içermektedir. Antlaşmanın askeri yönlerinin uygulanması ilk bir yıllık süre için IFOR (Implementation Force) adı altında NATO liderliğinde, bazı NATO dış ülkelerin de katılımıyla oluşturulan yaklaşık 60.000 kişilik kuvvetin sorumluluğuna verilmiştir.

Bir yıllık görev süresi 20 Aralık 1996'da biten bu kuvvetin yerini daha az personele sahip SFOR (Stabilization Force) almıştır. Türkiye her iki kuvvete de Zenica'da konuşlanmış bulunan bir Tugay ile katılmıştır. 2001 yılı sonu itibarıyla SFOR'daki asker sayısı 17.700'e, Türk Tugayı ise Tabur düzeyine indirilmiştir.

8-9 Aralık 1995 tarihlerinde Londra'da düzenlenen Barış Uygulama Konferansı'nda Dayton Barış Antlaşması'nın imzalanmasıyla Uluslararası Eski Yugoslavya Konferansı'nın (ICFY) başlıca hedeflerine ulaşılmış olduğu ve barışın uygulanmasından sorumlu olacak yeni bir yapıya ihtiyaç duyulduğu tesbit edilerek, ICIFY'nin yerini almak üzere Londra

YILLAR	2003	2004	2005	2006	2007*
GSYİH (Milyar ABD \$) (Gayri Safi Yurt İçi Hasıla)	7,0	8,1	10,0	11,4	14,2
Kişi Başı GSYİH (ABD \$)	1.683	1.938	2.564	2.923	3.155
Reel GSYİH Büyüme Hızı (%)	3,5	5,0	5,0	5,3	5,5
Enflasyon Oranı (ort., tüketici fiyatlarıyla %)	0,9	1,0	4,5	8,2	1,4
Nüfus (milyon kişi)	3,9	3,9	3,9	3,9	4,5
Para Birimi : Bosnian Mark (BAM)	1 BAM = 1,35 ABD Dolar 23.06.2008				

Kaynak: The Economist Intelligence Unit, Country by Country 2008 *EIU Tahmini

DIŞ TİCARETİ (Milyon ABD Doları)				
Yıllar	İhracatı	İthalatı	Ticaret Hacmi	Ticaret Dengesi
1997	303	1.643	1.946	-1.340
1998	593	2.723	3.316	-2.130
1999	832	4.129	4.961	-3.297
2000	1.174	3.796	4.970	-2.622
2001	1.134	4.092	5.226	-2.958
2002	1.110	4.449	5.559	-3.339
2003	1.478	5.637	7.115	-6.056
2004	2.087	5.880	7.967	-3.793
2005	2.580	7.534	10.114	-4954
2006	3.500	8.250	11.750	-4.750
2007*	4.058	9.753	13.811	-5.695

Kaynak: The Economist Intelligence Unit, Country by Country 2008
*EIU Tahmini

Konferansına katılan tüm devletlerin, Uluslararası Örgütlerin ve Kuruluşların katılımıyla bir Barış Uygulama Konseyi'nin (Peace Implementation Council-PIC) kuruluşuna karar verilmiş, Konseye siyasi yönlendirmede bulunmak üzere de bir Yönlendirme Kurulu (Steering Board-SB) kurulmuş ve üyeleri belirlenmiştir. Türkiye Yönlendirme Kurulu'nda İslam Konferansı Örgütünü temsilen yer almaktadır.

Anlaşmanın sivil yönlerinin uygulanması "Yüksek Temsilcilik"nin (Office of the High Representative) sorumluluğundadır. Yüksek Temsilcilik görevini halen İngiliz Liberal Demokrat Partinin eski lideri Paddy Ashdown, yardımcılarını ise ABD'li Ralph Johnson ve Alman Matthias Sonn yürütmektedir. Sarayova'daki Yüksek Temsilcilik Ofisinde ülkemizden de Dışişleri Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü mensubu görev yapmaktadır. Ayrıca Birleşmiş Milletler Uluslararası Polis Görev Gücü - United Nations International Police Task Force - UNPTF- bünyesinde Türk Polis gücü başkanlığında Türkiye İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünden personel görev yapmaktadır. Söz konusu görevde değişik tarihlerde Emniyet Müdürlüğünden Ömer GURULKAN, Metin MEYDAN UNPTF- Türk Grubu Başkanı olarak görev yapmışlardır.

EKONOMİK GÖSTERGELER

Ekonomiye genel bakış:

1991 yılında Bosna-Hersek bağımsızlığını kazandığında 3,5 yıl süren savaş ülke kaynaklarının çoğunun tükenmesine neden olmuştu. 1994 yılı Ağustos ayı itibarıyla Bosna-Hersek Federasyonu hükümeti başlattığı makroekonomik istikrar programı sonucunda 1995 yılında ekonomide canlanma kaydetmiş ve hiperenflasyon kontrol altına alınmıştır. Savaş sonrası Bosna-Hersek'te ulaşım yolları büyük oranda tahrip olmuştur. Yurtdışı bağlantılı tek bir demiryolu kalmamış, telekomünikasyon ve radyo-televizyon tesisleri tamamen zarar görmüştür. Eski Yugoslavya'da elektrik mühendisliği, madencilik, metal işleme, tarım ve gıda sektörlerinde faaliyet gösteren bazı büyük firmalara ev sahipliği yapmış olan Bosna-Hersek'te üretimin büyük bir kısmı kamulaştırılmış olmasına rağmen küçük ölçekli pek çok özel firma da bulunmaktadır. Ticaretin büyük bir kısmı da özel firmalar tarafından gerçekleştirilmiştir. Sanayi altyapısına sahip olmasına karşın Bosna-Hersek Makedonya'dan sonra eski Yugoslav devletleri arasında, milli geliri en düşük ülkedir.

Başlıca İhracat Yaptığı Ülkeler: Hırvatistan, Almanya, Sırbistan ve Karadağ, İtalya, Slovenya

Başlıca İthalat Yaptığı Ülkeler: Hırvatistan, Almanya, İtalya, Slovenya, Sırbistan ve Karadağ

Başlıca İhracat Ürünleri: Makine ve ulaşım ekipmanları, ara mamuller, çeşitli imalat sanayi mamulleri, kimyasallar, mineral yakıtlar, ham maddeler, gıda mamulleri ve canlı hayvanlar, içecekler ve tütün, hayvansal ve bitkisel yağlar

Başlıca İthal Ürünleri: Makine ve ulaşım ekipmanları, ara mamuller, mineral yakıtlar, çeşitli imalat sanayi mamulleri, kimyasallar, gıda mamulleri ve canlı hayvanlar, ham maddeler, içecekler ve tütün hayvansal ve bitkisel yağlar

TÜRKİYE – BOSNA-HERSEK TİCARİ İLİŞKİLERİ (1.000 ABD Doları)

Yıllar	Türkiye'nin İhracatı	Türkiye'nin İthalatı	Ticaret Hacı	Ticaret Dengesi
1995	7.836	127	7.963	7.709
2000	26.871	7.497	34.368	19.374
2005	128.217	15.399	143.616	112.818
2006	150.862	9.357	160.219	141.505
2007	445.173	21.469	466.642	423.704

Kaynak : Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)
Ticaret dengesi Türkiye açısından değerlendirilmektedir

TÜRKİYE'NİN BOSNA-HERSEKE İHRAÇ ETTİĞİ BAŞLICA ÜRÜNLER
 Yenilen Meyveler, Kabuklu Yemişler, Turuncgil Ve Kavun Kabuğu
 Plastik Ve Plastikten Mamul Eşya
 Örme Giyim Eşyası Ve Aksesuarları
 Kazan, Makine Ve Cihazlar, Alet Ve Parçaları
 Elektrikli Makine Ve Cihazlar, Aksam Ve Parçaları
 Kağıt Ve Karton; Kağıt Hamurundan Kağıt Ve Kartondan Eşya
 Motorlu Kara Taşıtları Vb. Aksam Ve Parçaları
 Yenilen Meyveler, Kabuklu Yemişler, Turuncgil Ve Kavun Kabuğu
 Demir Veya Çelikten Eşya
 Halılar, Diğer Dokumaya Elverişli Maddelerden Yer Kaplamaları
 Domates (Taze/Sogutulmuş)
 Bebek Bezleri, Vb. Hijyenik Eşya
 F.aastikten Kapı, Pencere, Vb. Çerçevesi, Pervazları
 Halı Ve Yer Kaplamaları (Polipropilenden, Tüfteli)
 Ocaklar
 Önden Yükleme Tam Otomatik Çamaşır Makinesi
 3. Sınıf İlaçlar
 Tişört; Pamuktan
 Otobüs, Yen; Dizel/Yarı Dizel

TÜRKİYE'NİN BOSNA-HERSEK'TEN İTHAL ETTİĞİ BAŞLICA ÜRÜNLER

Ham Postlar, Deriler (Kürkler Hariç) Ve Köseleler Silahlar ve Mühimmat, Bunların Aksam, Parça Ve Aksesuarları Ağaç Ve Ağaçtan Mamul Eşya; Odun Kömürü Barut, Patlayıcı Maddeler, Piroteknik Mamulleri, Kübrit, Mineral Yakıtlar, Mineral Yağlar Ve Mustahsalları, Mumlar, Optik, Fotoğraf, Sinema, Ölçü, Kontrol, Ayar Cihazlar, Tıbbi Aletler, Vb. Adı Metallerden Aletler, Bıçakçı Eşyası, Sofra Takımları Organik Kimyasal Ürünler Susuz Sodyum Karbonat Diğer Fişekler Vb. Aksam, Parçaları Alüminyum Hidroksit Ağaçlardan Kaplamalık, Kontrplak İçin Yapraklar İçten Yanmalı Motorlar İçin Yakıt, Yağ/Sogutma Pompaları Kuzuların Yünlü Yaş Derileri; Ham Naftanın Diğer Kullanım İçin Diğer Amaçlı Kamera, Projektör Maleik Anhidrit

TÜRKİYE- BOSNA VE HERSEK ARASINDAKİ ÖNEMLİ ANLAŞMALAR
 Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması
 İmza Tarihi ve Yeri: 7 Kasım 1995, İstanbul

Resmi Gazete Tarih/No: 04.10.1996/22777; Karar No: 96/8553
 Yürürlük Tarihi: 3 Ocak 1997

Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması
 İmza Tarihi ve Yeri: 21 Ocak 1998, Ankara
 Resmi Gazete Tarih/No: 04.05.2000/24039; Karar No: 2000/423
 (Anlaşmanın onay işlemleri sürdürülmektedir)

Serbest Ticaret Anlaşması
 İmza Tarihi ve Yeri: 3 Temmuz 2002, Ankara
 Resmi Gazete Tarih/No: 05.07.2003/25099; Karar No: 2003/5490
 Yürürlük Tarihi: 1 Temmuz 2003

Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması
 26.06.2003 tarihinde parafede edilmiştir.

KAYNAKLAR:
 1- www.ulkeler.net
 2- www.ito.org.tr
 3- www.tr.wikipedia.org

FOTO
EKTEM

KURULUS
1926

*Dedenizin
Resmi Bizde
Ya Sizininki?...*

EKTEM
FOTOĞRAFÇILIK

Merkez: Postane Arkası
Türk Hava Kurumu Pasajı içi
No: 30 - 9 KONYA
Tel: 0332 352 50 79

Şube: Gazi Alemşah Mah.
Mimar Muzaffer Caddesi
No: 29 / A KONYA
Tel: 0332 353 53 69

EKTEM

Carry Trade ve Türkiye

(Risk ya da kazancı taşıma)

Esra Talaşlı
Selçuk Ün. İİBF,
İktisat Araştırma Görevlisi

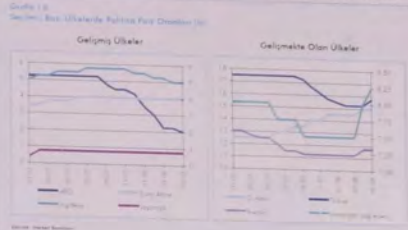
Carry trade daha düşük faiz getirisine sahip para biriminden borçlanıp, yani açık pozisyon yaratarak, daha yüksek faiz getirisine sahip para birimine ait fonlardan satın almak olarak tanımlanabilir. Yatırımcının bu işlemdeki amacı para birimleri arasındaki faiz kazancından yararlanmaktır. Bunu bir örnekle açıklayabiliriz. Yatırımcı, Amerika devlet tahvil faizi %5.5 ve Japon devlet tahvil faizi %0 iken Japon bankasından 1000 yen borçlanarak bunu dolara çevirir ve ABD devlet tahviline yatırır. Dolar ile yen arasındaki paritenin sabit kalması koşulu altında %4.5 faiz kazancı elde edecektir. (%4,5-%0). Carry trade işleminin yatırımcı açısından en riskli tarafı kur belirsizliğidir. Yukarıdaki %4.5 faiz kazancını paritenin sabit kalması koşulu ile hesapladık ancak ABD merkez bankası tarafından doların değeri büyük ölçüde düşürülür (devalüasyon) ve Japon yeni bunun karşısında güçlü kalırsa carry trade yapan yatırımcı parasını kaybetme riskiyle karşı karşıya kalacaktır. Farklı para birimleri üzerinden gerçekleştirilen carry trade işleminin en yaygını "yen carry trade" olmaktadır. Son birkaç yıldır Japonya'da deflasyonu önleyici para politikaları uygulanarak Japon yeni faiz oranı 0 düzeyinde tutulmaktadır. Japonya'daki sıfır seviyesine yakın faizler yatırımcıları, Japon yeni üzerinden borçlanarak yükselen Asya ekonomilerinde yatırıma teşvik etmiştir. Yaşanan faiz farkları nedeniyle Japon yeni borçlanıp daha yüksek faizden yer aldığı ülke tahvillerini satın alma işlemine kısaca "yen carry trade" adı verilmektedir.

Tablo.1 Ülkeler Üç Aylık Faiz Karşılaştırması (Eylül 2008)

ABD	: % 2,10
JAPONYA	: % 0,75
EURO BÖLGESİ	: % 4,96
TÜRKİYE	: % 18,12
RUSYA	: % 11
BREZİLYA	: % 12,92

Kaynak : www.economist.com

Grafik 1. Gelişmiş ve Gelişmekte Olan Ülkeler Faiz Oranları

Kaynak: TCMB, Finansal İstikrar Raporu, Mayıs 2008

Carry trade işleminin oluşumunun temelinde yatan nedenleri "karşılanmamış faiz teorisi" açıklamaktadır. Carry trade işlemini uluslar arası boyutlara taşıyan faizlerle ilgili "karşılanmamış faiz teorisinin" sermaye hareketliliğinin tam olduğu risk- nötr ekonomideki faiz parite koşulu aşağıdaki formülle gösterilebilir.

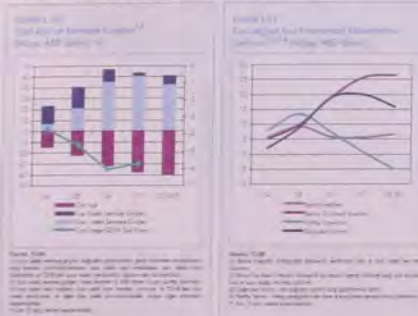
$$E_t e_{t+1} - e_t = i_t - i_t^*$$

(\$) x %

Yukarıdaki formülde; E_{t-1} : Yabancı paranın yerel para cinsinden değeri, E_{t-1} kurun $t-1$ döneminde aldığı değere ilişkin t döneminde ortaya çıkan beklentiyi, i_t : yabancı ülke faiz oranlarını göstermektedir. Bu formüle göre yerel faiz oranlarının, yabancı faiz oranlarına büyük olması durumunda yerel para biriminin yabancı para birimi karşısında, faiz oranındaki yüzde fazlalık kadar değer kaybetmesi beklenir. Ancak ekonomilerde bu teorinin fazla işlemeldiği ve faiz oranlarındaki farklılıkların kurlara yansımadağı düşünülürse carry trade işlemleri faiz farklarına duyarlı hale gelmekte ve karlılık yaratmaktadır. Kısa süreli faiz farkları carry trade işlemleri kur fiyatlarında değişiklik yaratmadığı sürece carry trade kârı bir yatırım aracı olmaya devam etmektedir.

Grafik 2. Türkiye'de Cari Açık ve Finansmanı

Kaynak: TCMB, Finansal İstikrar Raporu, Mayıs 2008

Cari Açık Finansman Aracı Olarak Carry Trade

Türkiye'de artan cari açıkların finansmanını son yıllarda önemli hale gelmiştir. Cari işlemler açığı nedeniyle oluşan dış finansman ihtiyacı, tablo 2'de görüleceği gibi 2008 yılı Mart ayı itibarıyla 40,4 milyar ABD dolarına ulaşmış, buna karşılık son 12 aylık dönemde ülkemize 42 milyar ABD doları düzeyinde net sermaye girişi gerçekleşmiştir. Bu tutarın yüzde 37,6'sı doğrudan yatırım kaynaklıdır. Aynı dönemde bankalar ile özel kesimin yurtdışından kullandığı uzun vadeli kredileri içeren "diğer yatırımlar" kaleminin toplam finansman içindeki payı ise artmıştır. 2007 yılı ödemeler dengesinde sermaye ve finans hesabında yer alan diğer yatırımların tutarı 23,9 milyar dolar olup, 2008 yılı mart ayına göre 2008 yıl sonu değeri 31,3 milyar dolar olarak tahmin edilmektedir. Carry trade işlemlerinin ödemeler bilançosunda kaydı yatırımcıların seçtikleri finansal araçlara göre farklılık göstermektedir. Ödemeler bilançosunda, carry trade işlemleri sermaye ve finans hesabı içinde yer alan portföy yatırımları hesabı ve diğer yatırımlar kaleminde izlenmektedir. Genel olarak bakıldığında, özel sektörün ekonomik faaliyetleri sonucu oluşan cari işlemler açığının önceki yıllarda olduğu gibi büyük ölçüde yine bankalar dâhil özel sektör tarafından sağlanan uzun vadeli kaynaklarla finanse edildiği görülmektedir.

Türkiye'ye gelen ve cari açığı finanse eden yabancı kaynakların Türkiye'yi seçmedeki en önemli nedenleri arasında ekonomide yaşanan yüksek büyüme rakamları, enflasyon düşüşü gibi makro ekonomik işlemlerin yanında YTL getirilerinin yüksek olması yer almaktadır. YTL'nin yıllık bileşik

%17'lere yaklaşan getirisinin yanında, döviz karşısında güçlü konumunu sürdürdüğü için benzer bir getiriyi döviz bazında da verebilen yüksek bir faiz imkânı sunması, Türkiye'yi portföy yatırımları ve carry trade işlemleri için cazip ülkeler sıralamasında baş sıralara taşımaktadır. Son iki yıldır ham petrol fiyatlarındaki artış eğilimi sonucunda petrol ihraç eden Rusya, Suudi Arabistan gibi ülkelerin cari fazla vermeleri ve Çin'in rezervlerindeki artış küresel likiditede önemli artışlara yol açmıştır. Avrupa, Japonya ve ABD ekonomilerinin Türkiye'ye nazaran çok düşük faiz oranlarına sahip olmaları ve bollaşan küresel sermaye Türkiye'ye gelen yabancı sermayenin diğer bir nedenidir.

Sonuç

Türkiye için cari açığın finansmanında önemli rol oynayan portföy yatırımları ve diğer yatırımlar içerisinde yer alan carry trade işlemlerinin makro ekonomik bazı göstergeler üzerinde olumsuz etkileri de yer almaktadır. Özellikle yerel paranın değerlendirilmesi ve faiz kur makası olarak adlandırılan düşük kur - yüksek faiz sarmalının yerel ülke ihracatına olumsuz etkileri olmaktadır. Düşük kurlar yerel rekabeti uluslararası pazarlarda azaltmakta ayrıca ithalatı teşvik etmektedir. Bununla beraber yüksek faiz oranları özel sektör yatırım maliyetini artırarak, hazinenin iç borç faiz maliyetini de yükseltmektedir. 2007 yılı başlarında Türkiye'ye carry trade ile giren yabancı paranın 1 trilyon dolar olduğu tahmin edilmektedir. Önemli finansman kalemi olan ve de ekonominin bazı yapısal özelliklerinden doğan carry trade işlemleri, yerel ülke ekonomileri için dış kaynak olmakla beraber, ülke ekonomisi üzerinde bazı olumsuz etkiler de yaratabilmektedir. Sonuç olarak yerel ülke ekonomisi politikası yapıcıları tarafından getirileri ve kayıpları iyice analiz edilmesi gereken bir durumdur.

Kaynakça

- Deloitte, Ekonomik Görünüm 2008, Yeni Dünya Yeni Riskler, www.deloitte.com.tr, erişim: 15.09.08
- IMF, Global Financial Stability Report (2008), World Economic and Financial Surveys.
- IMF, Regional Economic Outlook, Asia and Pacific (2006), World Economic and Financial Surveys.
- Jarkko Peltomäki, "Emerging Market Hedge Funds And The Yen Carry Trade", Emerging Markets Review, 9 (2008) 220-229
- M.Faruk Aydın, Vuolat Us (2007), "Carry Trade Gelişmeler ve Riskler", TISK Akademik, sayı 1.
- Saruhan Özel (2008), "Makro Ekonomi ve Strateji" Denizbank Ekonomi Bülteni, sayı 7.
- TCMB (2008), Finansal İstikrar Raporu, Mayıs, sayı 6.
- www.investopedia.com, Currency Carry Trade, erişim: 09.09.08
- Metin Münir, Carry trade nedir? www.milliyet.com.tr
- Güngör Uras, Faiz oyunu "Carry Trade" www.milliyet.com.tr

Tablo 2. Cari İşlemler Açığının Finansmanı (Milyar, ABD Doları)

	2004	2005	2006	2007	2008 (Mart)
Cari İşlemler Hesabı	-14,4	-22,1	-31,9	-37,6	-40,4
Finans Hesapları	13,4	20,3	32,1	36,5	40,4
Genel Hükümet (M. Bankası ve Rezerv Dahil)	2,4	-16,5	-2,9	-15,5	-14,0
Özel Sektör (Bankalar dahil)	11,0	36,8	35,0	52,0	54,3
Net Hata ve Noksan	1,0	1,8	-0,2	1,1	0,0

Kaynak: TCMB, Finansal İstikrar Raporu, Mayıs 2008

ENKA

TCM

ENKA *güvencesiyle...*

www.enka.com.tr

TCM Forklift %100 Japonya'da üretilmekte olup, bir **HITACHI** Grup Şirketidir.

İSTANBUL GENEL MÜDÜRLÜK
Ankara Bölge Müdürlüğü
İzmir Bölge Müdürlüğü
Adana Bölge Müdürlüğü
Diyarbakır Bölge Müdürlüğü
Trabzon Şube

Tel: 0.216.446 64 64 Pbx
Tel: 0.312.395 61 01 Pbx
Tel: 0.232.877 18 19 Pbx
Tel: 0.322.441 21 00 Pbx
Tel: 0.412.251 66 68 (2 Hat)
Tel: 0.462.325 77 44 Pbx

Faks: 0.216.395 82 78
Faks: 0.312.395 68 60
Faks: 0.232.877 13 32
Faks: 0.412.251 66 70
Faks: 0.412.251 66 70
Faks: 0.462.325 77 91

Konya Bayii

SOLAKLAR OTOMOTİV SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ

Tel : 0.332.249 82 56 Faks: 0.332.248 17 99

Dünden bugüne hanehalkı işgücü araştırması

Hanehalkı İşgücü Araştırması 2008 Eylül Dönemi Sonuçları Açıklandı

2006 yılında çıkarılan 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu kapsamında oluşturulmuş olan Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS)'ne göre 31 Aralık 2007 tarihi itibarıyla Nüfus Sayımı sonuçları 21 Ocak 2008 tarihinde açıklandı.

Hanehalkı işgücü anketi sonuçları, 1990 ve 2000 Genel Nüfus Sayımı sonuçları esas alınarak hesaplanan nüfus projeksiyonlarına göre ağırlıklandırılıyor. Yeni nüfus projeksiyonları hazır olunca kadar, hanehalkı işgücü anketi sonuçları Kasım 2007 döneminden itibaren ADNKS'den elde edilen toplam nüfusa dayalı olarak yayımlanıyor.

Bu düzenleme, daha önce açıklanan işgücü göstergelerindeki oransal dağılımda bir değişiklik yaratmamakta, sadece mutlak değerlerde bir değişikliğe neden oluyor.

Eylül 2008 döneminde çalışma çağındaki nüfus geçen yılın aynı dönemine göre 769 bin kişi arttı.

2008 yılı Eylül döneminde Türkiye'de kurumsal olmayan sivil nüfus bir önceki yılın aynı dönemine göre 766 bin kişilik bir artış ile 69 milyon 819 bin kişiye, kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus ise 769 bin kişi artarak 50 milyon 142 bin kişiye ulaştı.

Tarım dışı istihdam 191 bin kişi arttı

2008 yılı Eylül döneminde istihdam edilenlerin sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre 331 bin kişi artarak, 22 milyon 213 bin kişiye yükseldi. Bu dönemde tarım sektöründe çalışan sayısı 140 bin kişi, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı ise 191 bin kişi arttı.

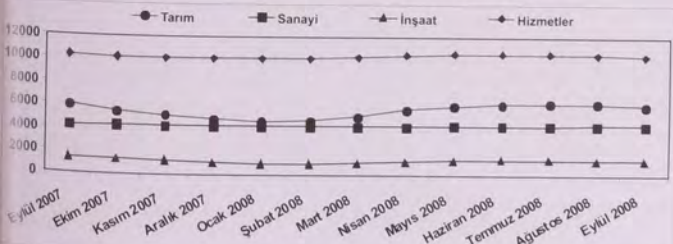

Tablo 1. İşgücü durumu (Eylül)

	TÜRKİYE		KENT		KIR	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Kurumsal olmayan sivil nüfus (000)	69 053	69 819	43 666	44 579	25 386	25 241
15 ve daha yukarı yaştaki nüfus (000)	49 373	50 142	31 568	32 338	17 805	17 804
İşgücü (000)	24 135	24 761	14 583	15 082	9 552	9 679
İstihdam (000)	21 882	22 213	12 868	13 222	9 013	8 991
İşsiz (000)	2 253	2 548	1 714	1 860	539	688
İşgücüne katılma oranı (%)	48.9	49.4	46.2	46.6	53.6	54.4
İstihdam oranı (%)	44.3	44.3	40.8	40.9	50.6	50.5
İşsizlik oranı (%)	9.3	10.3	11.8	12.3	5.6	7.1
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12.0	13.3	12.1	12.9	11.6	14.7
Genç nüfusta işsizlik oranı ⁽¹⁾ (%)	19.0	20.1	22.5	23.1	12.9	15.3
Eksik istihdam oranı (%)	2.9	3.2	2.5	2.7	3.5	4.1
Genç nüfusta eksik istihdam oranı ⁽¹⁾ (%)	3.0	3.6	2.5	2.7	3.8	5.1
İşgücüne dahil olmayanlar (000)	25 238	25 380	16 985	17 256	8 253	8 125

(1) 15-24 yaş grubundaki nüfus

Grafik 1. İstihdam edilenlerin sektörel dağılımı, (Bin kişi)

başlayıp pazar ile biten son haftası referans alınarak uygulamaları ve sonuçlar, Türkiye, kentsel ve kırsal yerler ayrımında yayınlanmıştır.

Ekim 1988'den Nisan 1994'e kadar HIA'nın her uygulamasında, Türkiye genelinde ikame prensibiyle 11,160 hanehalkı ile anket yapılmakta iken, Ekim 1994 HIA uygulamasında örnek tasarımı değiştirilmiş olup, bu uygulamadan itibaren ikame prensibinden vazgeçilip cevapsızlık uygulamasına geçilmesiyle, örnek büyüklüğü yaklaşık 15,000'e çıkartılmıştır.

2000-2003

2000 yılında hanehalkı içgücü anketinin, uygulama sıklığı, örnek büyüklüğü, tahmin boyutu, soru kadığı gibi konularda önemli değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklikler, mevcut seri ile karşılaştırma imkânını sağlayacak biçimde geliştirilmiştir. Bu yeni tasarım ile, tahminlerin duyarlılığının artırılması hedeflenmiştir. Yeni örnek tasarımında dönemlik (üç aylık) örnek büyüklüğü 23,000'e çıkartılmış ve bu tasarım ilk defa Ekim 1999 Hanehalkı İçgücü Anketi'nde kullanılmıştır.

2000 yılında Hanehalkı İçgücü Anketinin tahmin boyutu da ülke ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlenmiştir. Bu yıldan itibaren, anketin alan uygulamaları aylık olarak gerçekleştirilirken tahminler; üçer aylık dönemlerde Türkiye, kent ve kırsal, yıllık olarak; Türkiye, kent, kırsal, yedi coğrafi bölge ve dokuz il merkezi için (Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Erzurum, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Samsun) verilmiştir.

Anketin 2000 yılından itibaren uygulanmaya başlanması yeni örneklem tasarımı ile, bir hanehalkı dört dönem takip edilmiştir.

Anketin yeni örneklem tasarımı ile, bir hanehalkı dört dönem takip edilmekte, dolayısıyla, hanehalkını oluşturan fertlerin zaman içerisindeki hareketlerinin izlenmesi, ülke içerisindeki ekonomik gelişmelerin fertler üzerindeki etkilerinin ölçülmesi mümkün olmaktadır.

2000 yılında içgücü piyasasına ilişkin derlenen verileri zenginleştirme amacıyla hanehalkı içgücü anketi soru kadığında bazı sorular eklenmiştir. Bu sorulardan bazıları informal sektör istihdamı konusundadır.

Yeni seride yapılan bir diğer değişiklik ise, 2000 yılına kadar 12 ve daha yukarı yaşta kişiler için verilen sonuçların, 2000 yılından itibaren 15 ve daha yukarı yaşta kişiler için verilmeye başlanmasıdır.

2004 yılında yapılan değişiklikler

Uygulanmaya başladığı tarihten itibaren, tanım ve kavramlar arasındaki uluslararası standartların takip edildiği hanehalkı içgücü anketleri, 2002 yılında Avrupa Birliği'ne uyum açısından ele alınmıştır. Bu doğrultuda sürdürülen çalışmalar neticesinde Avrupa Birliği İstatistik Ofisinin (Eurostat) talep ettiği tüm değişkenlerin kapsandığı bir soru kadığı hazırlanmış olup, yeni soru kadığında yer alan değişkenler ile Avrupa Birliği'nin içgücü istatistikleri konusundaki norm ve standartları tamamen karşılanabilmektedir.

2004 yılından itibaren soru kadığındaki soru sayısı 47'den 98'e çıkarılmış ve referans haftasında işlenin başında olmayan kişilerin istihdamda kabul edilip edilmemeleri ile ilgili kriterler, Avrupa Birliği İstatistik Ofisinin (Eurostat) bu konudaki norm ve standartları da gözönüne alınarak, soru kadığında daha net tanımlanmıştır. Buna göre, kendi hesabına ve işveren olarak çalışanlar, referans haftasında çeşitli nedenlerle işlenin başında bulunmasalar da kabul edilmekte, ücretli ve ücretsiz olarak çalışan fertler, ancak 3 ay içinde işlenin başına geri dönmek üzere işten uzak kaldıkları süre zarfında maaş veya ücretlerinin en az %50'sini almaya devam ediyorlarsa istihdamda kabul edilmektedir. 2004 yılına kadar uygulanan anketlerde, ücretli veya maaşlı olarak çalışan ve işlen ile bağlantılı devam eden fertler, işten uzak kalma süresine ve gelir elde edip etmemeye kriterine bakılmaksızın istihdamda kabul edilmekteydi. Referans haftasında "bir saat" daha olsa çalışmamış olan yetimveçer ve ücretsiz ale işçileri ise, önceki uygulamalarda olduğu gibi istihdamda kabul edilmemektedir. Referans haftasında çalışmamış olan ücretsiz ale işçilerinin istihdamda kabul edilip edilmemeleri konusunda, Eurostat'ın belirlediği olduğu kriterler ILO tanımlarından farklılık göstermekte, ILO referans haftasında işbaşında olmayan ücretsiz ale işçilerinin, işten uzak kalma süresine bakılmaksızın, istihdam dışında kabul edilmelerini öngörürken, Eurostat işten uzak kalma süresi 3 aydan az olan ücretsiz ale işçilerinin istihdamda kabul edilmelerini önermektedir. TÜİK, bu konuda ILO kriterini uygulamakta ve referans haftasında bir saat bile olsa çalışmamış olan ücretsiz ale işçilerini istihdamda kabul etmemektedir.

2004 yılı Ocak ayından itibaren geliştirilen yeni soru kadığı ile uygulamaya başlanan bu serideki hanehalkı içgücü anketinin örnek hacmi, istatistiksel Amaçlı Bölge Sınıflaması Düzey-2'ye göre tahmin vermek üzere dönemsel (üç aylık) olarak yaklaşık 37.000'e yükseltilmiştir. 2004 yılından itibaren, anketin dönemsel sonuçları yeni Türkiye, kent ve kırsal bazında, yıllık sonuçlar ise istatistiksel Amaçlı Bölge Sınıflaması Düzey-1'e göre kent ve kırsal ayrımında, Düzey 2'ye göre ise toplam bazda verilmektedir.

2004 yılında başlanan yeni seride, örneklem tasarımı üzerinde herhangi bir değişiklik yapılmamış, 2000 yılından itibaren kullanılmakta olan ve hanehalkının 4 kez takibine dayanan yan-panel tasarıma devam edilmektedir. 2004 yılı öncesinde 1995 yılı Numarataj Cetvellerine dayalı olan adres çerçevesi yenilenerek, 2000 Genel Nüfus Sayımı Form 1 Numarataj Cetvellerine göre oluşturulan yeni adres çerçevesi kullanılmaya başlanmıştır.

2004 yılından itibaren içgücüne yönelik sorular 15 ve daha yukarı yaşta fertler için sorulmaya başlanmıştır.

2005 yılında yapılan değişiklikler

2005 yılı başında, Hanehalkı İçgücü Anketi soru kadığı Avrupa Birliği İstatistik Ofisinin 2005 yılından itibaren derlenmesini öngördüğü yeni değişkenler içerecek şekilde revize edilmiş ve bu kapsamda soru sayısı 110'a çıkmıştır. 2005 yılından itibaren Hanehalkı İçgücü Anketi'nin tahminleri, hareketli ve aykırı dönem ortalamaları esas alınarak aykırı olarak yayınlanmaktadır. Bu seride ilgili üç aylık dönemler aykırıları, dönem ortası aya ilişkin nüfus projeksiyonları esas alınarak hesaplanmakta olup, ifade kolaylığı açısından tahminler de dönem ortası ay adıyla ifade edilmektedir.

Bu kapsamda açıklanmakta olan, Şubat, Mayıs, Ağustos ve Kasım ayları haber bültenleri, 2000 yılından itibaren yayınlanmakta olan dönemsel sonuçlara tamamen karşılaştırılabilir niteliktedir. Diğer aylarda açıklanan verilerin 2005 yılı öncesine ait karşılığı yoktur.

2005 yılından itibaren Hanehalkı İçgücü Anketi Haber Bültenleri, sabit bir takvime göre açıklanmaya başlanmıştır. Bu kapsamda 2005 yılında ilgili üç aylık dönem bitimini takip eden 55. gün (her ayın 25'inde, 25'inin hafta sonuna denk gelmesi durumunda takip eden ilk iş günü) açıklanmış olan sonuçlar, 2006 yılı içinde ilgili üç aylık dönem bitimini takip eden 50. günde yayınlanmıştır. 2007 yılından itibaren bu süre 45 güne indirilmiştir. 2007 Ocak ayında açıklanan Eylül-Ekim-Kasım 2006 dönemi hanehalkı içgücü anketine ilişkin haber bülteninden başlamak üzere araştırma sonuçları, ilgili üç aylık dönem bitimini takip eden 45. gün (her ayın 15'inde, 15'inin hafta sonuna denk gelmesi durumunda takip eden ilk iş günü) açıklanmaktadır.

Ağırlıklandırma

Hanehalkı içgücü anketi sonuçlarının ağırlıklandırılmasında, 1990 yılına kadar 1985-1990 Genel Nüfus Sayımı sonuçları, 1991 yılı ve sonrası için 1990 Genel Nüfus Sayımı ve 1997 Nüfus Tespiti sonuçları kullanılmıştır. Ancak, 2000 Genel Nüfus Sayımı sonuçlarının istenen ayırtıda hazır olması ve 1997 Nüfus Tespiti sonuçları ile arasında yaş ve kent-kırsal ayrımında önemli farklılıkların bulunması nedeniyle, hanehalkı içgücü anketi sonuçlarının, geriye dönük olarak 1990-2000 bazlı nüfus projeksiyonları ile revize edilmesi kaçınılmaz olmuştur.

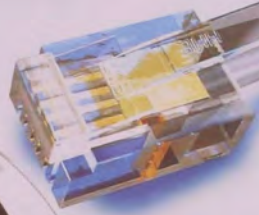
2000 Genel Nüfus Sayımı sonuçları kullanılarak yapılan projeksiyonlar kullanıldığında, en önemli farklılık kırsal yerlerdeki nüfus tahmininde görülmüştür. Toplam nüfusta ve kırsal kesim oranında ortaya çıkan nüfus farkının, diğer nedeni ise nüfus projeksiyonlarında kullanılan varsayımların farklı olmasıdır.

1997 yılında yapılan araştırmanın aslında bir nüfus sayımı değil, bir nüfus tespiti olduğu ve seçimi amaçlı yapılan bir çalışma olmasının yaratmış olduğu bazı kaynaklar dikkate alındığında, 2000 Genel Nüfus Sayımı sonuçlarının, Türkiye'nin demografik yapısını daha iyi yansıtmaması ve daha güncel olması nedeniyle, bundan sonra yapılacak araştırmaya ve analizlerde hanehalkı içgücü anketi revize sonuçlarının kullanılmasının daha sağlıklı neticeler vereceği düşünülmektedir. 1991-2002 yıllarına ilişkin revize sonuçları basılı olarak yayınlanmamış olup, revize sonuçları TÜİK'in web sayfasında yer alan "Hanehalkı İçgücü Veritabanı"ndan veya VERİ bölümünün altında yer alan tarihsel tablolardan ulaşmak mümkündür.

21 Ocak 2007 tarihinde açıklanan 2007 Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) Nüfus Sayımı sonuçlarına göre yeni nüfus projeksiyonları hazır oluncaya kadar Hanehalkı İçgücü Anketi sonuçları, sadece ADNKS toplam nüfusu dikkate alınarak düzenlenmek suretiyle yayınlanmaktadır. Bu tarihten sonra yayınlanan verilerin önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırılabilirliğini sağlamak amacıyla geriye dönük verilerin de (Kasım 2006'dan itibaren) ADNKS'den elde edilen toplam nüfusa göre yeniden düzenlenmesi yapılmıştır. Yeni nüfus projeksiyonlarının hazır olması ile birlikte yaş grubu, cinsiyet, kent-kırsal ve bölgesel dağılımların dikkate alınacağı nihai revize sonuçları ileri bir tarihte yayınlanacaktır.

Uluslararası Pazarlamada Kültürel Farklılıkları Aşmada *İnternetin Rolü*

Doç.Dr.Süleyman Karaçor
Selçuk Üniversitesi İ.İ.B.F.

Giriş

Uluslararası pazarlama faaliyetleri kuçülen dünyada sınırları adeta ortadan kaldırmıştır. Günümüzde artık, pazarlamanın gerçekleştirileceği ülkenin ne ideolojik durumuna ne de yönetimine bakılmaktadır. Bu sebeple; uluslararası pazarlama çalışmalarını sürdüren bir firma için pazarlama planlarını oluştururken dikkate alacağı en önemli unsur, bu planların hedef ülke pazarlarının temel özelliklerini kapsayacak karakterde olmasıdır. Dolayısıyla saptanacak planın ülke pazarlarında yürütülecek pazarlama faaliyetlerini kesintiye uğratmayacak ve söz konusu pazarlarda maksimum firma etkinliğini sağlayacak karakterde olması gerekmektedir. Dolayısıyla ülke pazarlarının, bu pazarların geneli itibarıyla ortak özellik ya da standart karakterlerini simgeleyen noktaların bir araya getirilerek firma yapısı içerisinde değerlendirilme tabii tutulması zorunluluktur. Çünkü küreselleşme olgusunun en yoğun olarak yaşandığı alanlardan birisi uluslararası pazarlama olmaktadır. Bu sebeple her alanda olduğu gibi ticari işletmelerde dünyada en hızlı değişen ve gelişen iletişim olgusuna ayak uydurmak zorundadırlar.

Yeni İletişim Teknolojileri ve Uluslararası Pazarlama

Uluslararası pazarlamanın en güç yönü pazarlama yapılacak olan ülke ile çeşitli kültürel ayrılıkların bulunmasıdır. Pazarlama girişiminde bulunurken her ülkede farklı davranış tarzlarının olduğu göz önünde bulundurulmak zorundadır. Örneğin Güney Amerikalılar görüşmelerin yuz yuze yapılmasını tercih ederlerken, Amerika Birleşik Devletleri iş adamları bu konuda olaya biraz daha temkinli ve soğuk yaklaşmaktadırlar (Kotler, 1984:566). Bu sebeple uluslararası pazarlama girişiminde bulunacak işletmeler pazarlama stratejilerini tek bir yapı üzerine oturtmaktan çok, değişik kültürlere, topluluklara ve değişik inanç yapılarına göre oluşturmak zorundadırlar (Oktay 1986:161). Bu sebeple, işletmeler dışsatım gerçekleştirmede esas olarak doğru iletişim araçlarından yararlanıp, uluslararası talepleri karşılayabildiği derecede başarıya ulaşabileceklerdir. (Oskey, 1993:335). Dolayısıyla, yeryüzünde bir yerden başka bir yere gitmek veya bir malı nakletmek her geçen gün daha da yüksek maliyetlere sebep olmaktadır. Buna karşılık yeni iletişimnin maliyetleri her geçen gün düşmektedir. Bu durumda işletmelerin faaliyetleri ile ilgili olarak karar verebilmeleri için yöneticilerini dünyanın uzak köşelerine göndermeleri yerine, kitle iletişim araçlarını kullanmaları daha düşük maliyet getirmekte olup, küreselleşen dünyada sahiplik örgütlenme ve iş yapma bakımlarından gittikçe uluslararasılaşan bir dünya pazarı olmaktadır. Bu oluşturma en önemli rolü iletişim teknolojisi oynamakta, kitle iletişim araçları sayesinde mal-para akışı hızlanmakta ve piyasalara canlılık gelmektedir (Gökçe, 2003:179). Kitle iletişim araçlarının gelişimi iletişim teknolojilerinin gelişimi ile gerçekleşmiştir. Uluslararası bilgi akımı; pazarlama, kapitalin el değişimi,

kısa zamanda iş yapma ve iletişimde bulunma gereği, firmalar arası bağ, telekomünikasyon, bilgisayarlar arasındaki bağ ve bu baği hızlandırın dijital iletişim olmaksızın büyük engellerle karşılaşacağı da aşikar gözükmeğtedir (Erdogan, 1995:75). Bu amaçla özellikle kalkınmış ülkelerdeki işletmeler iletişimde çok yüksek derecede faydalanmaktadırlar. Küreselleşme, işletmelerin sadece üretim ve yönetim açısından değişimine yol açmayıp pazarlama alanında da yeni açılımlara sebep olmaktadır.

Küreselleşme olgusunun en yoğun olarak yaşandığı alan ise uluslararası faaliyette bulunan firmalar arasında olmaktadır. Küreselleşen dünyada iletişim teknolojileri de hızlı bir değişim ve gelişim göstermektedir. İletişim alanındaki gelişmelerle birlikte topluma sunulan enformasyon hacmi ve akışı her geçen gün daha da büyümekte ve bu büyüme sonucu insanlar arasında karşılıklı etkileşim artmaktadır (Bektaş, 2005:53). Bu süreç posta yolu ile iletişimde internet temelli iletişime doğru hızla değişmektedir. İnternet temelli e-ticaret doğal olarak gelecekte günümüzdekine göre küresel ticaretin beklenen devrimini yaratacaktır. Bu devrim görsel olarak bu büyük küresel ağın içinde bulunan her firma için sayısız fırsatlar ortaya çıkaracaktır. Günümüzde bile bu küresel e-ticaret, iletişim ağları, elektronik aktarımlar vb. göstermektedir ki, küresel ticaretin yolu sadece doğru teknolojik donanım ve yazılımın bulunmasından geçmektedir. İşletmeler açısından uzaklık ve maliyet sorununu çözmek için yapılması gereken sadece doğru iletişim ağlarını ve destek zincirlerini kullanmaktır.

Uluslararası Pazarlamada Kültürel Farklılıklar

Küreselleşen dünyada kitle iletişim araçlarının gelişmesi ve yoğun olarak kullanımı ile yeryüzünde ticari alanda sınırların adeta ortadan kalktığı ifade edilse de, insanlar arasında ilişkilerin arttığı bir ortamda özellikle kültürel farklılıkların düşünülmesi gerekmektedir. Çünkü kültür bütün insanlarda davranışları etkileyen en önemli unsurlardan biri konumundadır. Kültür içgüdüsel ve kalıtsal olmayıp her bireyin daha önceki yaşantısında kazandığı alışkanlıklar ve değerler bütünü olduğu göz önünde bulundurulursa (Güvenç, 1994:101), uluslararası pazarlamada da kültürel farklılıklar etkisini göstermektedir.

Günümüzde uluslararası pazarlama esas olarak iletişim üzerine kurulu olmasından dolayı kültürün etkisi uluslararası pazarlamada da kendisini hissettirmektedir. Kültürel ve sosyal benzerlikler ya da farklılıklar uluslararası pazarlama önemli bir rol oynamaktadır. Çünkü başarılı bir pazarlamacı teknik konulara olduğu kadar pazarlamanın gerçekleştirileceği karşı tarafın kültürel değerlerine karşı da duyarlı olmalıdır. Bu amaçla kültürel koşulların analizi ve buna bağlı olarak pazarlama stratejilerinde yapılacak uyarlamalar çalışmalarını ve uygulamaların başarılı olmasına katkıda bulunacaktır (Otay, 2001:103). Kültürler arası iletişimde bulunulabilme en önemli unsurlar, bilgi, iletişim

http://www.

yeti ve amaca ulaşabilmeye gösterilen sabır gibi konular olmaktadır. Etkili bir kültürler arası iletişimde etki ve davranış adaptasyonu uyumu da önemlidir. Kültürler arası iletişimde en önemli zorluk önyargılardan arındırılmamış bir düşünce yapısının kurulan iletişime hakim olmasından kaynaklanmaktadır. Farklı dil ve etnik yapıya sahip toplumlar arasında tamamlanma olmasa bile çoğunda kültürler arası iletişim engelleri hissedilmektedir (Rodgers ve McGovern, 2002:611). Eğer birisi diğer kültür ile etkin bir şekilde iletişim kurmak istiyorsa, yapması gereken, mesajı doğru bir şekilde çözümlemesi gerekmektedir. Bir şifre çözme aşaması olmadığı durumlarda ise, iki farklı kültürün insanları aynı mesajı bazı noktaları ihmal ederek veya daha fazla önem göstererek farklı bir şekilde algılayabilmeleri gibi bir sorun kendiliğinden ortaya çıkabilmektedir. Bunun yanında, kültürel farklılıktan dolayı birisi mesajı "döyme" veya "görme" yolundan aldığı gibi farklı algılayış gösterebilir. Gönderici ile alıcının mesajları kendi deneyimlerinin bir ürünü olup, gönderici kendi kültürel çevresini aktarırken, alıcı ise kendi kültürel çevresine göre algılamaktadır. Eğer iki kişi arasındaki ilişkide deneyim ve referans ne kadar uzaksa aralarındaki iletişim o kadar zorlaşmaktadır.

Kültürlerarası iletişimin temel esası: "venilen mesaj, çoğu kez alınan mesaj değildir" önermesini kapsamaması olmaktadır. Bunun diğer kültürlerin tanınmadığından dolayı ortaya çıkan bir durum olduğu kabul edilse de bu sorunu çözmektedir. Doğal olarak karşı bir kültürden olan insanlarla kurulan iletişimde kullanılan mesajlar sanki kendi kültüründeki insanlar tarafından algılanıyormuş gibi düşünülür. Diğer kültürden birinin davranışını yorumlamanın anlamı ya da sonuçlarının anlamı, bu davranışa iyi-kötü olarak değerlendirmek, bu yönde bir yargıda bulunmak arasında; genellikle bunu kimin yorumladığına bağlı olarak duygusal içerik bulunmaktadır. Sorun: diğer kültürün tanınmadığı ve bu nedenle bu kültürden birinin davranışını, bu davranışın kendi kültüründe ne anlama geldiğini yorumladığı zaman başlamaktadır.

Hall'in teorisine göre iletişimde gizli şifreleri anlamak için değişik ülkelerin kültürlerinin iki gruba ayrılması gerekmektedir (Rosenbloom ve Larsen, 2003:310). Bunlar; düşük durum ve yüksek durum olmaktadır. Hall'in kültürler arasında düşük durum ve yüksek durum ayrılığı, iletişimdeki gizli kodları anlamaya yardım etmek için farklı ülkelerin kültürlerini temelde iki kategori içerisinde gruplandırmış ile en anlaşılır seviyeye indirgenbilir. Hall'in kuramına göre düşük durum kültürlerinde, gönderici ve alıcı arasında seyreden bilginin çoğu mesajın kendisindedir. Bu sebeple böyle durumda mesaj açık ve detaylandırılmış olmalıdır. Çünkü yalnızca mesajın içerdigi bilgi önem arz etmektedir. Diğer yandan yüksek durum kültüründe mesajın kendisi daha açık olup detaylı bilgi barındırmaktadır (Rosenbloom ve Larsen, 2003:311). Sonuç olarak insan faktörü ve kişisel ilişkiler yüksek durum kültüründe daha fazla rol oynamaktadır.

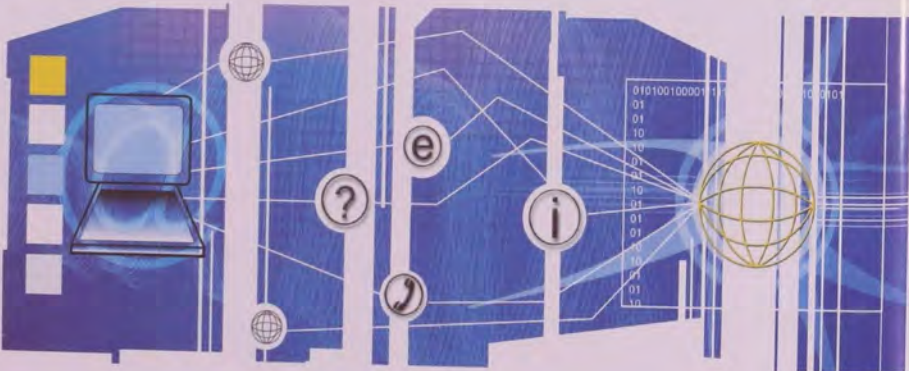
Uluslararası iletişimin sosyo-kültürel boyutuna ilişkin olarak pazarlama araştırmacıları tarafından sürekli araştırmalar yapılmakta ve kültür ile iletişim arasındaki bağlantı incelenerek, iletişimin pazarlama kanallarının en önemli etkenlerinden biri olduğu ortaya konulmaktadır.

Sonuç

Günümüzde uluslararası pazarlamanın başarısı zaman içerisinde internet başta olmak üzere elektronik iletişim kanallarının kullanımına daha da sıkı bir şekilde bağlı olacak görülmektedir. Bu sebeple ticaret işletmeler zaman içinde pazarlama faaliyetlerini kişi merkezli bir yapıya çıkararak özellikle e-ticaret iletişim uygulamalarına ağırlık vermektedirler. Çünkü günümüzde ürün yada malın bir yerden başka bir yere taşınması maliyetlere oldukça fazla bir yük getirmektedir. Uygun bir iletişim ürün yada malın doğru zamanda doğru yerde bulunmasını sağlayan en önemli etkenlerden birisi olarak karşımıza çıkmaktadır. Diğer taraftan her ne kadar uluslararası pazarlamada iletişim kanallarının kullanımını kültürel farklılıklar etkilese de özellikle internet üzerinden ticaretin gelişmesinde kültürel yapı farklılıklarının zaman içerisinde tamamen ortadan kalkması yada kültürel farklılıkların öneminin kalmamasına sebep olacaktır.

Kaynaklar

- Bektaş Şeker T (2005) Internet ve Bilgi Açığı, Çizgi, Konya.
- Erdoğan I (1995) Uluslararası İletişim, Kaynak Yayınları, İstanbul.
- Gökçe O (2003) İletişim Bilimine Giriş, 5.Basım, Turhan Kitabevi, Ankara.
- Güvenç B (1994) İnsan ve Kültür, Remzi Kitabevi, 6. Baskı, İstanbul.
- Kotler P (1984) Pazarlama Yönetimi, Cilt 2, Çev: Yaman Erdal, 2. Basım, Beta, İstanbul.
- Oktav M (1986) Uluslararası Pazarlama, Aydın Yayınevi, İzmir.
- Oskay Ü (1993) Kitle İletişiminin Kültürel İşlevleri, Der Yayınları, İstanbul.
- Otay F (2001) Pazarlama İletişiminde Global Pazarlama, Selçuk İletişim, Cilt:1, Sayı:4, 99-106.
- Rodgers J S ve McGovern T (2002) Attitudes Toward The Culturally Different: The Role Of Intercultural Communication Barriers, Affective Responses, consensual Stereotypes, And Perceived Threat, International Journal of Intercultural Relations, 26, 609-631.
- Rosenbloom B ve Larsen T (2003) Communication In International Business-To-Business Marketing Channels Does Culture Matter?, Industrial Marketing Management, 32, 309-315.

Büyülemek İçin...

*Alışılmışın dışında yeşil alanları, çevre planlaması ve modern mimarisi,
500 m²'den, 6000 m²'ye kadar iş hacminize uygun seçenekleri
ile*

"Arsa Fiyatına Fabrika Sahibi Olabilirsiniz."

KETENCİ ORGANİZE SANAYİ ŞEHİRİ

www.ketencisanayi.com

Satış Ofisi : 0 332 342 68 42

MODOF Mobilya & Dekorasyon, Mutfak, Kapı ve Banyo dolapları konusunda iddialı

"MODOF Mobilya & Dekorasyon, kaliteyi uygun fiyata sunarak sınırsız müşteri memnuniyetini sağlamaktadır. Hedefimiz kaliteden ödün vermeden büyümek ve daha başarılı ürünlere imza atmaktır"

Konya'da 2006 yılında dört girişimcinin bir araya gelerek kurdukları MODOF, mutfak, kapı ve banyo dolaplarında kendine özgü tasarımları ve ürün kalitesiyle sektörde yeni bir marka oluşturarak uluslararası fuarlarda kendisini tanıtmayı ve yurt dışına açılmayı hedefliyor. Modof Mobilya & Dekorasyon ortaklarından aynı zamanda mobilya tasarımlarına imza atan Mimar Faruk Akın'la üretimlerini ve sektörle ilgili gelişmeleri konuştuk.

MODOF'un ürün yelpazesinde neler var?

Müşterilerimizin talebi doğrultusunda, mutfak dolabı, vestiyer, yatak odası, genç odası, büro dekorasyonu, eczane, otel, vb. işletmelere dekorasyon hizmeti veriyoruz. Geniş bir ürün yelpazesine sahibiz. Böylelikle müşterilerimizin mobilyayla ilgili tüm ihtiyaçlarına yanıt verebiliyoruz.

Konya firması olarak hedefleriniz nelerdir?

Konya'da showroom açmayı planlıyoruz. Buradaki showroom durumuna göre diğer illere de yayılmayı düşünüyoruz. Sadece Konya'nın değil, ulusal bazlı bir firma olmak niyetindeyiz. Önümüzdeki yıllarda yapılacak olan mobilya fuarlarına katılacağız. Kendimizi fuarda tanıtmak bizi hem heyecandırıyor hem de meraklandırıyor. Buradaki neticeleri göreceğiz ve bunları değerlendirdikten sonra yurtdışına da ürün satmayı hedefliyoruz. Bizim marka olma yolunda iddiamız var. En önemli hedeflerimizden biri yaptığımız ürünlerin kalitesi. Satışla ilgili olarak fiyatlarımızı avantajımız. Satıştan sonraki hizmete de çok önem veriyoruz. Sadece ürünü satıp bıraktığımızda, servis ve montaj işleri aksadığında sıkıntı olabilir. Bunlara dikkat edip ona göre yola çıkarak hedefimize varmaya çalışıyoruz.

Ürünlerinizin tasarımıyla ilgili bilgi verir misiniz?

Güzellik, kişiye göre değişken göreceli bir kavram, buna bir de insanların yaşayabilecekleri tek bir hayatları olduğu ve bu hayatı, şartları en iyi, en güzel hale getirerek yaşama tutku ve egolarını da eklersek öncelikle tasarımın ne derece zor bir kavram olduğunu görürüz. Ürünlerimizi tasarlamak amacımız estetik ve fonksiyonelliği birleştiren bunun yarınları kalıcı bir şekilde yansımasıdır. Klasik olarak tasarlanan bir mobilya eğer gelecekte antika kategorisine giremiyorsa bu olay tasarımı da mobilyayı da sıradanlaştırır. Tasarımda amacımız ürettiğimiz malın zaman içerisinde sürekli değer kazanıp antika olmasındır. Mutfak siparişleri eskiden marangozlar ya da mobilyacılar veriliyordu, onlar da alt üst dolap yapıp geçiriyorlardı. Artık düz dolaplardan çok mekanizmalı dolaplar revaçta. Kadınlar kullanımından ya da işlevselliğinden ziyade görünümüne ve şıklığına önem veriyor. Eskiden kolay satardık mutfakları, ama artık kadınlar bilinçlendi, şimdi zor satıyoruz. Kadınların mücevheri bir anlamda mutfaklar oldu ve bunu konu komşu herkese göstermek istiyorlar.

Ürünlerinizde kullandığınız malzemeler hakkında bilgi verir misiniz?

Piyasadaki ürünümeze uygun en kaliteli malzeme neyse onu kullanmayı tercih ediyoruz. İşçilik açısından da pek çok firmaya göre birkaç basamak daha önde olduğumuzu düşünüyorum. Yaptığımız ürünlerin doğru olduğunu biliyoruz. Hatta ithal ürünlerle dahi yarışıyoruz. Birçok müşteri satmışımız ürünlerin ithal olup olmadığını soruyor, yerli olduğunu söyledikimizde inanmıyorlar. Satış sonrası hizmette son derece titiz davranıyoruz. Ne kadar zaman geçerse geçsin satmışımız ürünün arkasında duruyoruz ve ister üretimden kaynaklansın ister kaynaklanmasın tüm sorunları gideriyoruz.

Modof Mobilya'yı piyasadan farklı kılan nedir?

Her şeyden önce biz 'marka' olmanın şartlarını yerine getiriyoruz. Eğer siz klasik tarzda mobilya üretin bir firmaysanız mobilyada belli bir takım standartlara sahipsiniz demektir.

Biz gerçek klasik mobilya üretiyoruz ve Türkiye adına övünerek söyleyebiliriz ki: Bu mobilyalar yurt dışında satılıyor. Şu an yurt dışında devam eden projelerimiz var. Bu projelerin tamamında Türkiye'nin ekonomik fiyatıyla değil, Türkiye'de üretilen klasik mobilyayla ön plandayız. Türkiye'den yapılan mobilya ihracatının büyük bir bölümü ekonomik fiyatından dolayı tercih ediliyor ve ne yazık ki uluslararası arenada Çin'den daha kaliteli ve Çin'den biraz daha pahalı, bir imajımız var. Ama Modof Mobilya'nın imajı bu değil. Biz, her türlü mobilya üretiyoruz ve bu klasik mobilyayı dünyaya tanıtarak kalitemizle sunuyoruz.

Mobilya sektörünün bugünkü durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Mobilya sektöründe hala sistemli bir çalışma yok. Ne yazık ki hala 'merdiven altı' diye nitelendirilen üretim şekli yaygın. Oysa yapmamız gereken İtalya'daki veya Almanya'daki sistemi ve koordinasyonu sağlamaktır. Artık ülkemizde beyaz eşya üreticileri bile mobilya satışı yapmaya başladı. Mobilya sektörünün yükselmesi için devlet desteği, insanların bilinçlenmesi ve mobilyacıların ufkunu genişletmesi gerekiyor. Hepsinden önemlisi küçük çaplı firmalar artık birleşmelidir.

Avrupa'da pek çok firma devlet desteği alarak bu birleşmeleri gerçekleştirdi. Günümüz piyasa koşullarında ancak bunu gerçekleştirmemiz halinde uluslararası arenada var olabiliriz. Ülkemiz mobilya sektörü için yurt

dışı çok iyi bir pazar konumunda. Çünkü dünyada mobilyacılığı bilincil yapan marangoz kesiminin sayısı azaldı. Oysa Türkiye bu açıdan çok şanslı ve avantajını iyi değerlendirmek zorundadır.

Mobilya sektörü için önümüzde beş sene görüyorum. Tekstil sektöründen sonra ikinci sektör olarak mobilya doğuyor. Yaşadığımız ekonomik krizin ve dövizin aşırı değer kazanmasının yarattığı dengesizliğin belirli bir süre sonra düzene gireceğine ve tekstilde yaşanan gerilemenin mobilya sektöründe ilerlemeye sonuçlanacağına inanıyorum. Bu ilerleme neticesinde Türkiye önümüzdeki yıllarda mobilyada çok büyük ihracat rakamlarına ulaşacaktır. Bu ihracatların gerçekleşmesiyle bütün firmalar çok hızlı bir şekilde kendine çok düzen verecektir. Kalite, satış sonrası hizmet, ambalaj, işçilik, dizayn gibi olmazsa olmazların hepsi bir araya gelecektir.

Türkiye'nin mobilyada uluslararası markalar çıkarabilmesi için neler yapması gerekiyor?

Bunun için öncelikle mobilyacıların kendi aralarında kolektif olmaları ve bir de el işçiliğinden vazgeçmeleri gerekiyor. Dünya mobilyada zanaatkarlarını kaybetti ama Türk mobilya sektörü hala gerçek zanaatkarlara sahip. İşte, dünya devletlerine karşı bu üstünlüğümüzü iyi değerlendirmeliyiz. Bence, Türk mobilya sektörü çıkışı bu noktada aramalı.

Son olarak söylemek istedikleriniz nelerdir?

Özgün, kaliteli, kimliği olan mobilya üretmeyi ve bunları müşterilerimizin beğenisine sunmayı görev olarak kabul ediyoruz. Amacımız; MODOF'u uluslararası arenada tanınan bir marka haline getirmek. Yani dünyaya hitap etmeye çalışıyoruz. Bu nedenle piyasadaki farklı, kimliği olan ürünler ortaya koymaya çalışıyoruz. El işçiliğine verdiğimiz önem kadar makine parkımızı da sürekli yeniliyoruz. Çünkü biz 'daha kaliteli nasıl mobilya imal ederiz' düşüncesiyle üretim yapıyoruz.

Amacımız, doğru işler yapmak, müşterilerimize iyi hizmet vermek. Bugüne kadar hiçbir müşterimizle sorun yaşamadık ve ticari ilişkimizin dışında da dostluğumuz sürdü ve her bir müşterimiz bizim için çok önemli bir referans oldu.

Sinüzit

Op. Dr. Fatih Çağlak
Özel Setçuklu Hastanesi KBB Uzmanı

Soğuk havalarla birlikte artış gösteren sinüzit problemleri çocuk, yetişkin herkesin karşılaşacağı sağlık problemleri arasında yer alıyor. Teşhis ve tedavisinin son derece kolay olduğu sinüzit tedavisi edilmediği takdirde ise daha büyük sağlık problemlerine neden oluyor. Hastaların veya sinüzit problemlerine karşı önlem almak isteyenlerin ise günlük hayatlarında dikkat etmesi gereken bir kaç madde var.

Soğukta kalmamak, saçların ıslak kalmaması, yaşanılan ortamın nemi ve ısısının uygun olması, sigaranın dumanına dahi maruz kalmaması, alerjiye yol açabilecek toz, duman veya diğer irritan maddelerden uzak durulması gibi önlemler alınabilir.

Burun çevresindeki sinüs adı verilen boşlukların iltihaplanmasına sinüzit adı verilir. Sinüsler burnun her iki yanında ve gözlerin çevresinde bulunan 4 ayrı isimle anılırlar. Burnun hemen yan taraflarında bulunan ve sinüslerin en büyüğü olan sinüsler maksiller sinüs tür. Burnun dışından burnun üst tarafında, alın kemiği içi de bulunan sinüse frontal sinüs, burnun arka ve üst tarafında bulunan ve orta hatta olan sinüse sfenoid sinüs denir. Ayrıca burnun yan ve üst taraflarında bir çok küçük boşlukları ibaret bölgelere de etmsoid sinüsler denir. Bütün bu sinüsler bir delik aracılığı ile burnun içine açılırlar. Buruna açılan bu delikler sinüslerin havalandırmasını da sağlarlar.

Bu sinüslerin fonksiyonları tam olarak aydınlatılmış değildir. Ancak sesin rezonansının sağlanması, solunum havasının nemlendirilmesi ve ısıtılması ile zararlı partiküllerin tutulması gibi görevleri vardır. Ayrıca baş ağrısının azaltılması işine de yararlar. Bütün sinüslerin içini döşeyen mukozaya her gün belli oranda salgı yaparlar. Bu salgılar burnun içine dokunarak oradan da boğaz ve mideye giderler.

Burun ve sinüsler, bakteri ve virüslerin sık sık yerleşip iltihap yaptığı bölgelerdir. Bu bölgelerde her zaman iltihaba yol açacak bakteri ve virüs bulunur ancak normal çalışan bir sinüste iltihap her zaman olmaz. Eğer sinüsün normal çalışmasına engel olacak bir durum varsa kolaylıkla sinüs iltihabı (sinüzit) gelişir. Bakteri ve virüs dışında nadiren de olsa mantarlar da iltihap yaparlar. Sinüziti en çok nezle, grip gibi üst solunum yolu enfeksiyonları sonrası gelişir. Bu tür enfeksiyonlarda sinüslerin burnun içine açılan delikleri ödem nedeniyle kapanır ve sinüs salgıları burnun içine boşalamaz. Ayrıca sinüslerin havalandırması da bozulur. Bu durumda sinüs içerisinde kolayca iltihap gelişir. Bunun dışında sinüs ağrılarını tetikleyen alerji, burunda kırkırdaki eğrilik, et büyümesi, yabanci cisim, geniz et gibi durumlar da sinüziti gelişmesini kolaylaştırır. Vücut direnci başka sebeplerle düşük olan kişiler daha kolay sinüzit geçirirler.

Sinüs Çeşitleri

Sinüzit genel olarak akut ve kronik (müzzin) olarak ikiye ayrılır. Akut sinüziti yeni oluşan sinüziti anlamına gelir. Uygun tedavi edildiğinde tamamen iyileşir. Ancak kronik sinüzit sinüslerde sürekli bir iltihap anlamına gelir ve tedavisi zordur. Uzun süreli antibiyotik tedavisi veya ameliyat gerektirebilir.

Belirtileri : Akut ve kronik sinüzitin belirtileri birbirinden farklıdır. Akut sinüzitte şikâyetler daha şiddetlidir. Hastayı en çok rahatsız eden şikâyetlerden biri ağrıdır. Bu hangi sinüsün iltihaplandığına göre baş ağrısı, yüz ağrısı, göz çevresinde ağrı şeklinde olur. Genellikle öne doğru eğilmeyle artar. Ayrıca burnun tıkanıklığı, burnun akıntısı, koku duyusunda azalma, geniz akıntısı, ateş, çene ve dişlerde ağrı, ağır kokusu, burnun kanaması, göz kapakları ve yüzde şişme gibi belirtiler olur. Öksürük hem akut hem de kronik sinüzitin belirtisidir. Kronik sinüzitte şikâyetler daha uzun süreli olmasına rağmen daha hafiftir. Ağrı daha seyrek hatta bazen yoktur. Hastayı en çok geniz akıntısı ve buna bağlı boğaz ağrısı ve öksürük rahatsız eder. Bunun dışında yine burnun tıkanıklığı, yüzde dolgunluk hissi ve ağır kokusu olur. Kronik sinüzit olan hastalar bazen akut dönemler yaşayabilirler.

Sinüziti bir hastanın muayenesinde en çok görülen bulgu, burnun içine iltihabi akıntı, ödem, boğazda dokunu akıntı ve yüzde hassasiyettir. Bu gibi bulguların görüldüğü ve sinüzitten şüphelenilen hastalara uygun tetkikler

yapılır. Ancak hastanın muayenesinde çok belirgin bir bulgu olmadan da sinüzit olabileceği akıldaki tutulmalıdır.

Teşhis : Hastanın şikâyetleri ve muayene bulgularına göre sinüzit düşünülse bile kesin teşhis radyolojik olarak yani çekilen filmlerle konur. Bunun için en çok çekilen film Waters filmi denilen ve daha çok maksiller sinüsü inceleyen film filmidir. Diğer sinüsler içinde değişik açılardan çekilen filmler vardır. Ancak bu çekilen normal filmler pratikte faydalı olmasına rağmen yanlıya payları az değildir. Bu amaçla özellikle tedavisi cevap vermeyen veya ameliyat düşünülen hastalarda mutlaka bilgisayarlı tomografi çekilmelidir. Bilgisayarlı tomografi burnun içi ve sinüsler hakkında bize çok faydalı bilgiler vermektedir.

Tehlikeleri : Sinüzit uygun antibiyotik ve yardımcı ilaçlarla veya gerektiğinde ameliyatla tedavi edildiğinde ciddi problemlere yol açmayan bir hastalıktır. Ancak iltihabın yayılmasına bağlı bazı komplikasyonlar gelişebilir. Bunlardan en önemlileri iltihabın göz çukuru içine yayılması ve kirlüğe kadar gidebilen hastalıklar, beyin zarına veya beyin içine yayılarak abse oluşması, iltihabın sinüs içinde abseleşmesi ve kemik iltihabı sayılabilir. Bu tür durumlar oluştuğunda tedavi daha ciddi yapılmalıdır ve ilaç tedavisıyla birlikte ameliyat gerektirir.

Hastaların sinüzit olmamak veya olursayla kolay tedavi edilebilmek için dikkat edilecekleri birkaç şey vardır. Bunun için soğukta kalmamak, saçların ıslak kalmaması, yaşadıkları ortamın nemi ve ısısının uygun olması, sigaranın dumanına dahi kalmaması, alerjiye yol açabilecek toz, duman veya diğer irritan maddelerden uzak kalmaması gibi önlemler alınabilir.

Hangi Durumlarda Ameliyat Gerekli Olur : Akut sinüzitler genellikle ilaç tedavisine yanıt verdikleri için ameliyata nadiren ihtiyaç duyulur. Ancak kronik sinüzitlerde, burunda et veya kemik eğrilik bulunması gibi durumlarda da ya da komplikasyon gelişen vakalarda sinüziti ameliyatı gerekir.

Ameliyat : Sinüziti sinüzit yapılan ameliyatlarda son yıllarda çok ilerlemiş ve bu ilerlemeler en önemli sebebi endoskop denilen ve burnun içine sokulan bir kamera aracılığı ile monitörden ameliyat yapmaya imkan veren cihazlar kullanılmaya başlanmıştır. Endoskopik yöntemle (görüntülü muayene) ameliyat yapan burnun içi gibi dar ve karanlık bir yerde çalışması kolaylaşmaktadır hem de sinüzite yol açan asıl faktör düzeltilip diğer sağla bölgelere dokunulmamaktadır. Bu ameliyat hem lokal hem de genel anestezi ile yapılabilir. Ameliyatta en önemli amaç, sinüs ağzlarının açılması ve salgıların ve sinüslerin içini temizlemektir. Genellikle sadece burnun içinden girilerek yeterlidir. Bazen maksiller sinüse girerek içine dudak altından çalışmak gerekebilir. Bu yöntemle burnun içinden et, kemik eğrilik gibi diğer hastalıklar da tedavi edilebilmektedir. Ameliyattan sonra hekimin tedbirine göre burnun içine tampon konabilir.

Endoskopik yöntemle yapılan ameliyattan sonra en önemli konu pansumanların uygun yapılmasıdır. Sinüziti ameliyatından pansuman burnun içinin uygun şekilde temizlenmesi anlamına gelir. Kaç günde bir temizlenmesi gerektiği ameliyattan seyrine ve doktorun tedbirine göre değişir.

Ameliyattan Sonra Sinüzit tetkikarı mı? Endoskopik ameliyat yöntemi başlatıldıkça sonra sinüziti tetkikarlama oranı son derece düşmektedir. Ancak yine de özellikle alerjinin rol oynadığı sinüzitlerde tekrar problem oluşması görülebilir. Alerji toplumumuzda sanıldığından çok daha sık görülmektedir.

Karaman Mevlevihânesi

Karaman İl merkezi, Gazi Paşa Caddesi'ndedir. Ak Tekke Camii, aslında içindeki türbe Mevlevihane olarak yapılmıştır. Kuzeyindeki derviş hücreleri, yıkılmış haremlik-selamlık kısımları, batısındaki hazire, doğusundaki Süleyman Bey Hamamı, yeni yapılan batıdaki şadırvanı ile bir bütün oluşturmaktadır.

Caminin kuzeyindeki meydan-cadde genişletilirken Mevlevihane'nin çebebi konakları yıkılmış, derviş hücrelerinin iki tanesi de ortadan kaldırılmıştır. Derviş hücreleri avluya bakmakta, saçaksız cephelerinde kemerli bir kapı ve birer pencereye sahiptirler. İçlerinde karşı duvarda bir ocak ve iki yanında birer niş bulunur.

Esas cami, muntazam yontulmuş taştan yapılmış, üç bölümlü bir son cemaat mahallî ve türbe-semahane kısmını da kapsayan tek kubbenin örttüğü kare planlı bir harimden meydana gelmiştir.

Cami kapısı üzerindeki 1370 tarihli Karamanoğlu Alaeddin Bey'in kitabesi yapının o devirde inşa edildiğini göstermektedir. Ancak bugünkü cami, mimari özellikleri bakımından Nuh Paşa ile pir Ahmet Efendi Camileri'ne benzemektedir. Ana çizgileri ile 16. yüzyıl özellikleri gösterir. Bu sebeple yapıyı 16. yüzyılın sonlarına tarihleyebiliriz.

Aliç Reçeli

Malzemeler :

Pişme Süresi: 30 dakika

½ kg aliç

2 sb su

1 kg toz şeker

3 sb su

1 çk limon tuzu

Yapılışı:

Aliçleri yıka, su ile ateşe koy, yumuşayınca kadar haşla. Çökrdeklerini şeklini bozmadan çıkar. Şekerle suyu ateşe koy. Kaynamaya başlayınca haşlanmış aliçleri içine at. Birkaç taşım kaynayınca porselen veya cam bir kaseye al, temiz bir tülbent bağla, güneşte kıvama getir. Kavanozlara koy.

Bilinen hikâyesidir, Yunus Emre, Anadolu'yu kasıp kavuran bir kıtlık döneminde Hacı Bektaş-ı Velî'nin kapısına varır. Kitlâga rağmen, gelenek ve göreneklere uygun olarak, yanında çam sakızı çöban armağanı, bir heybe de aliç hediye getirmiştir. Hacı Bektaş-ı Velîye durumu anlatırlar; o da adamlarına der ki: "Söyleyin o dervişe, bana sunacağı her aliç'ine karşılık olarak ona bir nefes, bir himmet ve nasip vereyim"... Yunus Emre'ye söylerler; ancak, o, "Evde çocuk çocuk aç, buğday isterim." der. Bu cevap üzerine Hacı Bektaş-ı Veli tekrar haber gönderir: "Söyleyin o dervişe her aliç'ine karşı ona on nefes, on himmet ve nasip vereyim". Yunus Emre on misli çoğalan bu kismetî de kabul etmez. İki çuval buğday verirler; hayvanına buğdayları yükler ve yola düşer. Yarım saat kadar gittikten sonra birden durumu kavrar, "Vay ben ne yaptım da buğdayları aldım; nefes, himmet ve nasip almalıydım." der ve yana yakıla geri döner. Hacı Bektaş-ı Velîye durumu anlatırlar, gülerек cevap verir: "Söyleyin kendisine, bizim kapımızda ona nefes, himmet ve nasip kismet değildir. Varsın Taptuk Emre'ye gitsin." der. Bundan sonra Taptuk Emre'nin kapısına varan Yunus Emre orada "Yunus miskin içik idik, piştik Elhamdülillah." mertebelerine yükselecek duruma erişir.

Ahmet Yesevi'nin hurması, Hz. Mevlânâ'nın nohodu, elması; Yunus Emre'nin aliç ve daha niceleri yiyeceklerin tasavvuf kültürümüzdeki rolü ve önemini gösteriyor. Hz. Mevlânâ nohut hikâyesinde yiyeceklerin de insanın düşünce ve ruh olarak Allah'a ulaştıklarını anlatıyor.

Çatalhöyük'e kadar uzanan bir geçmişe sahip olan ve beş-altı yüz yıl ömrü olan aliç, çoğu kişi tarafından bilinmez. Tatlı-ekşi tada sahiptir. Kolesterol ve tansiyona iyi geldiği gibi kalp ve damar hastalıklarında, kan dolaşımında da yararlı olduğu söylenir. Pazarlarda satılan aliç, meyve olarak yenildiği gibi Konya'da şekerle veya pekmeze reçeli yapılır, lezzet vermesi için turlarsa atılır.

Kaynaklar:

Hacı, F. Tasavvuf Kültürümüzde Üç Meyve" Çağrı Dergisi. Sayı: 519, s: 1. 2003.

Hacı, N. Konya Yemek Kültürü Ve Konya Yemekleri. Rumi Yayınları. 2005.

Nefasetin ve lezzetin birleştiği yer...

Tarihine yakışır şekilde, konagımızın şark odalarında en güzel geleneksel Konya yemekleri: börekler, corbalar ve tatlılar sieler için hazırlandı...

Kösk
KONYA MUTFAĞI

Rezervasyon
0332 352 85 47

Akçeşme Mh. Topraklık Cd. No: 66
Akçeşme İlkokulu Karşısı
Karatay / KONYA

Vailift

METRA
AKDENİZ DİŞ TİCARET A.Ş.
Bir ENKA GRUP şirkettir.

İSTANBUL MERKEZ Tel: 0.216.446 26 38 (pbx) Faks: 0.216.395 82 78 E-Posta: MetraAkdeniz@metra-akdeniz.com.tr

Konya Bayii

BOYPAR İŞ MAKİNALARI İNŞ. NAK. OTOM. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ

Tel : 0.332.237 26 66 Faks: 0.332.237 46 76

Tarihe düşülen notlar OCAK

Ocak ayı Türk ve Dünya Tarihi açısından önemli olayların yaşandığı bir ay olarak tarih sayfalarında yerini almıştır. Yeni Türk devletinin ilk anayasası Kanun-i Esasi'nin kabul edildiği bu ayda dünya tarihi açısından da önemli olan ABD'nin 1. Körfez Savaşı'nı başlatan 'Çöl Fırtınası' hareketi hafızalardan silinmeyen bir olaydır.

Ocak ayında meydana gelen diğer önemli tarihi olayların kronolojik sıralaması...

01 OCAK

1929: Millet Meclisi'ni açıldı.
1956: Gümrük Birliği anlaşması
Rhein Gölünde de yapılmamış
yürürlüğe girdi. Anlaşma,
Türkiye ile 15 Avrupa ülkesi
arasında geçerli olacak.
2007: Romanya ve Bulgaristan
AB'ye resmen üye oldu. AB'nin
üye sayısı 27'ye çıktı.

06 OCAK

1955: On İki Ada karasuların
genişliği saptanması için
Yunanistan ile görüşmelere
başlandı.
1963: Türkiye Petroleri Anonim
Ortaklığı (TPAO) Sirtte zengin
bir petrol damarı buldu.
1993: 10 kişi Bakanlar Kurulu
kara niyeti verendikten
oklandı. Vatandaşlardan
oklanılanın arasında Yılmaz
Güney ve Cem Karaca da vardı.

11 OCAK

1927: Türkiye Cumhuriyeti ile
Almanya arasında Ticaret ve
İklimat antlaşması imzalandı.
1939: Aydın'da köylere toprak
verildi.
1999: Türkiye Cumhuriyeti'nin
56. Hükümeti kuruldu. DSP
gönüllük hükümeti. Bülent Ecevit
4. kez başbakan oldu.

16 OCAK

1929: (TBMM) 1946 yılında
Yargıtay ve Yüce İstina Kurumu
Kanunu'nun kabul edildi.
1993: Türk Hava Yolları'nın
'Afyon' uçağı Ankara'da düştü,
47 yolcu öldü.
1991 A.B.D. Irak'a hava saldırıları
ve füze saldırısına başladı.
Amerika yetkilileri "Çöl Fırtınası"
diye adlandırılan operasyona
Kuvveti kurtarmak için
yaptıklarını söylediler.

21 OCAK

1952: Milli Savunma Bakanlığı
bir açıklama yaptı. Kone'de 34
subay 46 subay ve 1252 er
sehit oldu.
1992: İstanbul'da evlerde doğal
gaz kullanılmaya başlandı.
1996: Filistin'deki ilk kez devlet
başkanlığı seçiminin yapılması.
Yasser Arafat devlet başkanı
seçildi.

26 OCAK

1950: Hindistan
anayasası kabul edildi.
Dünyanın en kalabalık
demokrasisi kuruldu.
1970: Necmettin Erbakan
ve 17 arkadaş Milli Nizam
Partisi'ni kurdu.
1992: 12 Eylül'den sonra
ilk kez memur eğitimi
düzenlendi. İstanbul'daki
eğitime 5 bin memur
katıldı.

02 OCAK

1935: Soyadı Kanunu yürürlüğe
girdi.
1951: Birleşmiş Milletler (BM)
Güvenlik Konseyi'nin yeni
üyeliğine Türkiye, Hollanda,
Brezilya seçildi.
2001: İstanbul 1 Numaralı
DSM Hakimliği, Egebank
İnşaatı'nın kısıpında
borçtan dolayı eski sahibi Cavit
Çağlar hakkında gıyabi
tutuklama kararı verdi.

07 OCAK

1924: Milli Eğitim Bakanlığı
yabancı okulları binlerce
çocukta dini ilahmet ve
diniyetin kaldırılması için
genişleştirecekti.
1946: Demokrat Parti (DP)
resmen kuruldu.
1979: Hindistan'da yapılan
seçimleri İnder Gandhi'nin
Kongre Partisi kazandı.

12 OCAK

1951: Uluslararası Soğuk
Savaşın Ortanması ve
Çözülmesi'nin Sözleşmesi
yürürlüğe girdi.
1993: 261. sanık hakkında idam
cezası azameti 753. sanık
Fetma Dayı'da Arnav'da
başlandı. İdam teyidiyle
arasında eski belediye başkanı
Fikri Sonmez de bulunuyordu.

17 OCAK

1875: Karaköy-Beyoğlu
arasında Tünel hizmete girdi.
Tünel dünyanın en eski üçüncü
ve en küçük metrosuydu.
1945: Sovyet ve Polonya
birlikleri Varsoya'ya girdi.
1984: Türkiye Büyük Millet
Meclisi'nde Yerel Seçim Yasası
kabul edildi.

22 OCAK

1932: İlk Türkçe Kur'an Hafız
Yazarı (Kur'an) tarafından
Yerelbetan Camii'nde okundu.
1946: Ampul satışları serbest
birakıldı.
1965: Yeni Seçim Kanunu,
Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde
kabul edildi. Yeni Seçim Kanunu
millet başkanı sistemini ve birleşik
yönetim sistemini
öngörüyordu.

27 OCAK

1947: Okullar dışında, din eğitimi
yapılmasına izin verildi. Okul
dışı din eğitimi hükümetin
göstergesinde yapılacak.
1956: Bodrum
akademi'deki Kardak
kapıdaki Yunan ve Türk
gözetmenleri aynı gün
bayrak diktiler. Türkiye
ile Yunanistan arasında
gerilim yarattı.

03 OCAK

1941: Dvinit İleri Başkanlığı
kuruldu. Derin ve
başbakanların Türk Hava
Kurumu'na bağlanmasına
işlen fetsa verildi.
1993: Diyarbakır'da 7 katlı, 28
katlı bir apartman çıktı,
enkaz altında 83 ceset
çıkartıldı.
1986: İstanbul Menkul
Kıymetler Borsası'nda hesa
senetleri alımı satımı başladı.

08 OCAK

1916: Müttefik kuvvetlerin
Osmanlı ordusunu Canakkale
denizini kırmadılar. Yenilgiye
uğrayarak Gelibolu
Yarımadası'ndan çekilmeye
başladılar.
1946: Celal Bayar Demokrat
Parti (DP) Genel Başkanı oldu.
2003: İktidarı Diyarbakır seferini
yapan Tayyibin RC-100 tipi uçağı
Diyarbakır'ın işi sırasında
düştü. 74 kişi öldü, 40 kişi yaralı.

13 OCAK

1942: Türkiye'de ekme karnesi
uygulamasına başlandı.
1993: Irak'a karşı başlatılan
kinci harekate Iraklı
Üssünden kaçan "Çelik Güç"
uçakları da katıldı.
1998: Yangtze Yarmakı
Basıncı, Refah Partisi'nin
Hazine'den aldığı yardımı
ihtiyacı haciz konulması için
Anayasa Mahkemesi'ne
başvurdu. Mahkeme kabul etti.

18 OCAK

1911: Dünya Savaşı
sonrasında Paris görüşmeleri
Paris Barış Konferansı'nda
başlandı. Avrupa'nın hantısı
yeni denildi.
1991: TBMM hükümeti savaşı
yetkisi verdi. İncirlikten kaçan
Amerika Birleşik Devletleri
uçakları Irak'ı bombaladılar.
1993: Bayburt'un Uzunlık köyü
uzunne öğüştü, 56 kişi öldü,
22 kişi yaralandı.

23 OCAK

1957: Meclis, Ankara'da
Ortaoğlu Teknik Üniversitesi'nin
kurulmasını kabul etti.
1973: Vietnam'da ateşkes ilan
edildi.
2007: Yapımda 16 yıl önce
başlanan ve yaklaşık 1 milyar
dolara mal olan B10, Dış
Tünelinin İstanbul'a göçü yönü,
Başbakan Erdoğan ve İtalya
Başbakanı Romano Prodi
tarafından açıldı.

28 OCAK

1920: Osmanlı Meclisi
Mebusanının gayri resmi
oturumunda Misak-ı Milli
[Ulusal And] oynatıldı ve
kabul edildi.
1929: İstanbul'da bir
otomobil montaj fabrikası
kurmak için Ford şirketi ile
Maliye Vekâleti arasında
anlaşma imzalandı.
Meclis'te kabul edildi.

29 OCAK

1923: Mustafa Kemal
Paşa İzmir'de Lafofe
Hanımla evlendi.
1928: Bursa Amerikan Kız
Koleji Bakanlar Kurulu
kararıyla kapatıldı. Okulda
Hristiyan propagandası
yapıldığı iddia edildi.
1988: Dolar 1385 liraya
frıladı. Polis Tahtakale'ye
bastı ve doz elverişini
engelledi.

04 OCAK

1944: Sovyet askarları savaşı
öncesi Polonya sınırları geçti.
1962: Amerika Birleşik
Devletleri Başkanı John F.
Kennedy Güney Vietnam'a daha
fazla asker gönderceklerini
açıkladı.
1991: 36 gündür grevde olan
binlerce maden işçisi
Zonguldak'tan Ankara'ya
yürüyüşte geçti.

09 OCAK

1936: Ankara'da Dil ve Tarih-
Coğrafya Okulu Atatürk'ün de
katıldığı bir törenle açıldı.
1938: BOD Kuyuk ile işçi kafesi
Almanya'ya hareket etti.
1956: Sabancı Holding Yönetim
Kurulu Üyesi Ödemiş Sabancı
Toyota Genel Müdürü Hatuk
Görgün ve sekreteri Nilgün
Hasel Sabancı Center'da
kurularda öldürüldü. Day,
DHP-CK terör örgütü üstlendi.

14 OCAK

1923: Londra- New York arası
iki telefon görüşmesi yapıldı.
1938: Türkiye- Irak - İran
Afghanistan arasında imzalandı.
Sedabad Paketi Türkiye Büyük
millet Meclisi'nde onaylandı.
1987: Uluslararası Ticaret
Odası Vahit Köçü "Dünya
Yılı İfadamı" seçti.

19 OCAK

2005: "Türkiye: Bin Yılın
Yolculuğu 1600-1600" sergisi,
Londra'daki Kraliyet Sanat
Akademi'sinde (Royal Academy
of Arts) açıldı.
2007: Aops Gazetesi Genel
Yayın Yönetmeni Gazeteci
Hrant Dink, İstanbul'da gazete
binasının önünde uğradığı silahlı
saldırıda yaşamını yitirdi.

24 OCAK

1955: Zonguldak'ta, Ereğli
Körfezi ile denizine bağlı Gök
oçuğunda grizu patlaması
meydana geldi. 52 madenci
öldü, 19 madenci yaralandı.
1980: Demirel hükümetinin
ekonomik istikrar programı
açıklandı. "24 Ocak Kararları"
olarak anılan program Türkiye
ekonomisinde yeni yapılarına
dönemini başlattı. İlk olarak TL
üzde 48.9 devalüe edildi.

30 OCAK

1923: Yunanistan'la Türkiye
arasında nüfus mübadelesine
işlen sözleşmesi ve protokol
imzalandı.
1951: Sağlık Bakanı İsmet
Üstündağ bakanlıktan her
yıl 300 bin yurttaşın hayatını
kurtardığını açıkladı.
2007: Avrupa İnsan Hakları
Mahkemesi (AİHM), yuzde
10'luk seçme baryerini ilgili
aşamada devlete Türkiye'ye teklif
buldu.

31 OCAK

1919: Alimân Nihayesi Sosyalist
Partisi kuruldu.
1951: Türkiye'de 11 milyon kişi
okulda oklandı.
1995: 1 milyon İraklı Bankacılar
tereddidi çıkardı.

05 OCAK

1919: Alimân Nihayesi Sosyalist
Partisi kuruldu.
1951: Türkiye'de 11 milyon kişi
okulda oklandı.
1995: 1 milyon İraklı Bankacılar
tereddidi çıkardı.

10 OCAK

1921: 1. İnönü Zaferi, Albay
İsmet Bey komutasında Türk
ordusu, Yunan ordusu ile
İnönü'de karşı karşıya geldikten
Yunan ordusu yendi.
1961: Başbakanlık'ta yuzde
212 sayılı kanunun yürürlüğe
girdi. Bu yasayı protesto eden
gazete sahipleri 3 gün süreyle
gazete çıkarmama kararı
aldılar.

15 OCAK

1952: Amerika Birleşik
Devletleri Türkiye'nin Kuzey
Atlantik Antlaşması Teşkilatı'na
(NATO) girişini onayladı.
1989: Bülent Ecevit bugün
Demokratik Sol Parti (DSP)
genel başkanlığına seçildi.
1992: Avrupa Komisyonu
ve bugün Hırvatistan ve
Slovenya'nın bağımsızlığını
tanıdı.

20 OCAK

1921: İlk Teşkilat-ı Esasiye
(Anayasa) kabul edildi.
1936: Ankara'da Sanayi
Kongresi toplandı. Toplantıda
İkinci Beş Yıllık Sanayi Planı
kabul edildi.
1993: Anayasa Mahkemesi dinci
bayramlarda Bayram dışında
gazete çıkarılmasını yasaklayan
yasayı iptal etti.

25 OCAK

1939: Celal Bayar hükümeti
İstanbul'da yeni hükümet Refik
Saydam başkanlığındaki kuruldu.
1952:
Gümrük ve Tekel Bakanı Saki
Yırcalı kibrin tekelinin kalktığı
açıkladı; özel sektör kibrin
ünletilmesini istedi.
1974: Cumhuriyet Halk Partisi
(CHP) ile Milli Selamet Partisi
(MSP) hükümet ortaklığı
protokolü imzalandı.

31 OCAK

1943: Almanlar
Stalingrad'da yenildi.
1973: Devlet Güvenlik
Mahkemeleri'nin
kurulmasına ilişkin kararın
kaldırıldı.
1990: Atatürkçü Düşünce
Derneği ve Türk Halkı
Kurumu Başkanı Prof.
Mumtaz Aksoy, yemin
önderine kurultularını
durdurdu.

Bir yandan duygusal şiirleriyle
bir yandan da siyasal, toplumsal, güncel olayları
mizahi yönüyle anlatan karikatürleriyle
karşımıza çıkan bir sanatçı...

Mehmet Özkendirci

"Dün bir şair vuruldu,
Cadde ortasında,
Tek bakışla"

"Senden bir sen yaptım ki,
İçinde sen yoksun"

Mehmet Özkendirci 1950 yılında Konya'da doğdu. 1976 yılında İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Yüksek Okulu Tekstil Sanatları Bölümünden mezun olan Özkendirci, Selçuk Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi El Sanatları Bölümünde öğretim görevlisi olarak çalışmaya başladı. 1972 yılında İstanbul'da yayınlanan 'Salata Mizah' dergisinde yazar-çizer olarak üç yıl çalıştı. İlk şiir kitabı "Kibrit Kullanmaz Kara Gözlüm Kendi Yakar"ı 2002 yılında çıkaran Özkendirci, aynı yıl günlük karikatür ve şiir sergisini bir arada açarak "Yerel Basında Karikatürist" ödülünü aldı. Halen Selçuk Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olan Mehmet Özkendirci'nin yerel basında günlük karikatürleri yayınlanmaktadır.

"Dün bir şiir vuruldu,
Cadde ortasında,
Tek bakışla"
"Senden bir sen yaptım ki,
İçinde sen yoksun"

Türkiye'de ilk defa şiir ve karikatür sergisini bir arada açan Mehmet Özkendirci, işlediği sanatlarda farklı yönün elbet bulunduğunu fakat cesaretle sanata yeni bir yorum getirmekten de kaçınmadığını belirtiyor.

"Şiirlerimdeki temel özellik, karikatürlerimde olduğu gibi bir bakışta algılanıyor, bir bakışta insanın içine işliyor ve sonra uzun uzun düşündürüyor olması. Görünüşte kısa ama anlamda derin şiirler yazıyorum. Bu sebeple şiirlerimin kısalığının eleştirildiğini düşünmüyorum. Benim üslubumu beğenen bir okuyucu kitlem var. Zaten sanatı sanat yapan kuralları olmayan farklı yorumlardır. Karikatürlerimde de bir anlık verdiğim mesajla siyasal, toplumsal, güncel olayları sanatçı duyarlılığıyla anlatıyorum. Kimi zaman kinayeli, kimi zaman çarpıtarak, kimi zaman soyutlaştırarak aktarıyorum söylemek istediklerimi."

Sanatçının şiirlerinde karikatüre benzeyen yönler bulabiliyoruz. Şiirleri de ilk bakışta gülümsetiyor, anlamını kavrayınca düşündürüyor bazen de hüzünlendiriyor. Aynı karikatürlerinde olduğu gibi. Bir karikatürün yazıya dökülmüş hali gibi...

"İkiden bir çıktı sıfır kaldı."

Bazı şiirleri de ilk bakışta insanın içini acıtan bir hüznü veriyor. Aşk acısının, ayrılığın, özlemin bu kadar kısa dizelerle bu kadar derinden anlatıldığına şahitlik ediyoruz...

Şairler vermek istedikleri mesajları şiirleri aracılığıyla iletirler. Gereksiz kelimelerle uzatmadan, okuyucuyu sıkmadan en güzel şekilde duygularını ifade edebilen şiirleriyle sanatçı, okuyucuyla arasında duygu köprüsü oluşturmayı başarıyor. Şairi en iyi anlatan şiiri olduğuna göre bize de düşen sanatçıyı dizelerinde aramaktır.

Şairliği kadar karikatüristlikte de kendini kabul ettiren Mehmet Özkendirci, bu güne kadar düzenlediği sergilere olan ilgiden duyduğu memnuniyeti dile getiriyor.

"Karikatür ifadesi zor bir sanat. Duyguyu verirken yeri gelir abartmak yeri gelir gerçeği tüm çıplaklığıyla göstermek gerekir. Bu güne kadar düzenlediğim sergilerde ziyaretçilerin vermek istedikleri mesajları algıladığını düşünüyorum. Bu da beni memnun ettiği kadar yeni çalışmalarım için yeni sergilerim için cesaretlendiriyor. Bazı farklı projelerim de var. Tarih ve kültür bakımından eşsiz bir zenginliğe sahip Konya'nın değerlerini hazırlayacağım çizgi roman tarzında kitaplarla yaşatmak istiyorum. Yapaacağım bu farklı eserlerle Konya'nın tanıtımına katkıda bulunacağıma inanıyorum. Konya'da yeterli kadar sanatsal malzeme bulunuyor. Fakat bunu işleyecek farklı dallarda uğraşan sanatçılar yetersiz. Şehrimizde yerel sanatçıların desteklenmesi gerektiğini düşünüyorum. Özellikle sponsor bulma sorunu çözümlenirse, Konya'da dünya çapında ün yapabilecek sanatçıların çıkacağına inanıyorum. Mevlana'yı Nasreddin Hoca'yı dünyaya kazandıran bu şehir nice sanatçılara da ilham kaynağı olmaya devam edecektir."

Çatalhöyük

Beslenme Kültürü (Bitki)

Osman Güldemir

İpek Yolu - Ocak 2009

Geçmiş M.Ö. 7500 yıllarına dayanan, bu güne kadar keşfedilmiş en eski ve en gelişmiş Cilalı Taş Devri yerleşim yeri olarak kabul edilen, Konya'nın Çumra ilçesinde bulunan, Çatalhöyük'te ne tür besinler kullanıldığı, dolayısıyla nasıl bir beslenme kültürü olduğunu aktarmaktadır.

1961 yılından beri yapılan kazı ve araştırmalarla buranın şehirsiz sistemi, kullanılan araç ve gereçler, buradaki insanların fiziki, biyolojik ve genetik özellikleri gün yüzüne çıkarılmış ve birçok disiplinin ihtiyacı olan bilgiler işlenebilir hale getirilmiştir.

Olaya beslenme açısından baktığımızda odun kömürü, tahıl, tohum, yabani meyve ve bitki yumrularının fosillerinin varlığı; birbirine bitişik kurulmuş evlerin içinde ocak, saklama kabı, besin işleme aletleri ve ekin depolarının olması; ayrıca çok sayıda ahşap kase, toprak kap ve yine bitkilerden yapılan sepet, küfe, hasır vb. eşyaların bulunması; bu ürünlerin kullanıldığını, işlendiğini, uzun süre tüketilebilmek ve sonraki yılda üretebilmek için saklandığını göstermektedir.

Buluntular arasında tespit edilen bitki çeşitleri ve miktarlarına (özel ilişki ölçeğine göre-pantex içinde) bakıldığında: siyez(sık sık), gernik(çok bol) ve ekmeklik(seri-82)(nadiren) buğdaylar; arpa(ara sıra) ve sahil arpa(nadiren); bezelye(çok bol) ve boylu bezelye(nadiren); burçak(nadiren); atlas sakızağı(nadiren); yabani badem(nadiren); meşe palamudu(ara sıra) ve meşe(çok bol); çilembik(çok bol); çobançantası(ara sıra); sivri saz(nadiren); ardıc(çok bol) göze çarpmaktadır.

Ayrıca yapılan çalışma venileri ışığında; çavdar, nohut, mercimek, incir, erik, sumak, böğürtlen ve ebeğümeci, labada, geven, hasırotu, karapazı, kuş otu gibi otlarında o dönemlerde kullanıldığı söylenebilir.

Bu bitkilerden meşe palamudundan yağ yapıldığını veya pişirilip yendiğini, çilembikten şarap yapıldığını, yine çobançantası otunun yağ için kullanıldığını ve bir yığınının pars tapınağının altında yer aldığını bilmek günümüz kültürüne kıyaslandığında, ne kadar büyük bir değişim geçirdiğimizi göstermekte; diğer tarafta arpa, buğday, burçak, bezelye, nohut, mercimek, badem, sakızağı vb bitkilerin kullanıldığını bilmek ise bu kadar uzun süre boyunca aynı coğrafyanın yine aynı bitki florasını ve insanının da aynı ürünleri kültüründe muhafaza ettiğini, bizleri oldukça şaşırtarak göstermektedir.

O dönemlerde yazı bilinmemekte ve dolayısıyla yazınsal kayıtlar tutulmamaktadır. Bazı duvar resimleri, araç-gereç süslemeleri mevcuttur fakat bunlar o çağ insanın ne yemekler yaptığını çok açık bir şekilde açıklamaya yetmemektedir. Bu tarz durumlarda deneyisel çalışarak, ortaya denenceler sürerek bazı tahminlerde bulunulabilmektedir ama birinin iddiası bir başkasınıkiyle örtüşmeyebilmektedir.

Benim düşüncemle o dönemde insanlar bu tarz bitkisel ürünlerle

pilavlar, tahıl çorbalari, pazı ve ebeğümeci gibi ot yemekleri, sebze ve tahıl haşlamaları, bulamaç, lapa, ekmek gibi şeyler yapılmaktaydı.

Gördüğümüz gibi 9500 yıl öncesinde de insanlar, bugün olduğu gibi yaşamlarını devam ettirebilmek için coğrafyalarındaki imkânlardan, becerileri çerçevesinde en güzel şekilde faydalanmışlar. Gelecekte de olacağı gibi...

Çok da uzatmıyor, 7 Ocak günü mübarek Aşure Günü olması münasebetiyle güzel bir Konya aşuresi tarifi yazarak; on peygambere, on farklı ihşan ve ikramda bulunulan bu günün bizlere de güzelliklere bir kapı olmasını dileyerek konuyu şimdilik noktalıyorum. Lezzetle kalın...

Malzemeler(8-10 kişilik):

- 1 su bardağı nohut
- 1 su bardağı fasulye
- 1 su bardağı bulgur
- 1 su bardağı pirinç
- 10 su bardağı su
- 1 su bardağı sarı üzüm veya kişniş
- 2 adet incir
- 3-4 adet kuru kayısı
- 2 su bardağı şeker veya pekmez
- 1 su bardağı ceviz
- 1 su bardağı fındık
- 1 su bardağı fıstık
- 1 su bardağı kenevir

Hazırlanışı:

Nohut ve fasulye akşamdan içme suyuna ıslatılır. Sabah yenilenen içme suyuyla yumuşayınca kadar haşlanır. Bulgur ve pirinç su ile ateşe koyulur. Yumuşayınca nohut, fasulye, doğranmış incir, kayısı ve sarı üzüm veya kişniş katılarak özdeşleşinceye kadar kaynatılır. Pekmez veya şeker ilave edilir. Koyulaşınca keseller konulur. Soğuyunca üzeri kavrulmuş ceviz, fındık, fıstık ve kenevirle süslenir.

Kaynaklar:

Fairbairn Andrew, Asouti E., Near J. and Martinoli D. (2002). Macro-botanical evidence for plant use at Neolithic Catalhöyük south-central Anatolia, Turkey, Vegetation History and Archaeobotany, Volume 11, Numbers 1-2 / June, 41-54

Halıcı, Nevîn. (2005). Konya Yemek Kültürü ve Konya Yemekleri. Konya: Rumi Yayınları, 296.

dünyanın

YEDİ

Harikası

Fahri ÖZPARLAK

İnşaat Yüksek Mühendisi

Her ne kadar Ayasofya Müzesi'ni daha evvelki yazılarımda dünyanın 8. harikası olarak addettiğimden bu sefer dünyanın 7 harikasıdan bahsetmeden geçemeyeceğim.

DÜNYANIN YEDİ HARİKASI

Giza Piramidi, Çin Seddi, Tac Mahal, Ayasofya ve daha nice... Günümüz eserleri arasında 'Dünyanın Yedi Harikası'nı sayarken oldukça zorlanırsınız. Zorlanmamız gayet normal çünkü günümüz eserlerini böyle sınıflandırabilecek kesin bir liste yok. www.new7wonders.com adlı site 21 aday arasında dünyanın yeni 7 harikasını belirlemek amacıyla kurulmuş bir site. Bu yazımda bugüne kadar yapılmış tek 'Yedi Harika' listesinden, yani asıl listeden bahsedeceğiz. Dünya üzerindeki olağanüstü eserleri listeleme fikri ilk olarak M.Ö. 5. yy. da Yunan filozof Herodot tarafından ortaya atılmış ancak gerçekleştirilememiş. 300 yıl sonra M.Ö. 2. yy. da Sidonlu filozof Antipotros tarafından aynı amaçla bir liste hazırlanmış ve o dönemlerdeki imkânlarla dünyanın tüm bölgelerine ait bilgiler toplanamadığından 7 harikayla sınırlandırılmış. İlginç olan bu listenin günümüzde de "Yedi Harika Listesi" olarak geçerli olduğu ve sembolik olarak daimi olacağı. Gelelim listeye... Listedeki eserlerin yalnızca bir tanesi ayakta ancak hemen hepsinin yapıldıkları devirlere oranla birer şaheser oldukları kesin. Listedeki eserler şöyle:

ARTEMİS TAPINAĞI

Bizanslı Philon "Babil'in asma bahçelerini, Olimpos'taki Zeus Heykeli, Rodos Kolossus'u, yüksek piramitlerin kudretli işçiliğini ve Mısır'ın mezarlarını gördüm. Ama bulutlara doğru yükselen Efes'teki tapınağı gördüğümde, diğerlerinin tümünün gölgede kaldığını hissettim." diye yazmıştı.

Tanrıça Artemis adına ilk türbe M.Ö.800'lü yıllarda Efes'teki nehrin yakınındaki bataklık kıyıya yapılmıştı. Bazen Diana da denen Efes tanrıçası Artemis, Yunan Artemis'yle aynı değildi. Yunan Artemis'i av tanrıçasıydı. Efes Artemis'i ise belinden omuzlarına kadar birçok göğüsle resmedildiği gibi verimlilik, bereket ve doğurganlık tanrıçasıydı.

Bu eski tapınakta muhtemelen Jüpiterden düşen bir meteorit olduğu düşünülen kutsal bir taş vardı. Tapınak, sonraki yüzyıllarda birkaç kez tahrip olmuş ve yeniden inşaa edilmiştir. M.Ö.600'lerde Efes şehri büyük bir ticaret limanı haline geldi ve Chersiphron adlı bir mimar yüksek taş kolonları olan yeni ve büyük bir tapınak inşaa etti.

Lidya kralı Croesus, M.Ö.550'de Efesi ve Anadolu'daki diğer Yunan şehirlerini fethetti. Bu savaş sırasında mabet tahrip oldu. Croesus, mimar Theodoros'a daha öncekilerin hepsini gölgede bırakan yeni bir mabet yaptırdı. Yeni tapınak öncekinin 4 katı büyüklükte 90 metre yükseklikte ve 45 metre genişlikteydi. Masif bir çeli, yüzden fazla taş sütunla destekleniyordu.

M.Ö. 356'da Herostratus adlı biri tarafından çıkarılan bir yangında yanarak tahrip oldu. Bundan kısa bir süre sonra o günün en ünlü heykeltıraşı olan Scopas'lı Paros tarafından yeni bir mabet yapıldı. Romalı tarihçi Pliny'ye göre yeni tapınak, 130 metre uzunlukta ve 68 metre genişlikteydi. Tavanı, yükseklikleri 18 metre olan 127 adet sütun destekliyordu. İnşaat 120 yıl sürmüştü. Büyük İskender M.Ö.333'de Efes'e geldiğinde tapınağın inşası hala devam ediyordu.

M.S. 57'de St. Pauli hristiyanlığı yaymak için Efes'e geldi. O kadar başanlı oldu ki bundan, şehrin demircisi ve tapınaktaki heykellerin sahiplerinden birisi olan Demetrius büyük bir korkuya kapıldı. Çünkü Demetrius tapınaktaki heykellerin bir kısmının sahibiydi ve her yıl tapınağa hacca gelenlerden iyi bir geliri vardı ve insanların dinini değiştirmesi demek onun geçimini kaybetmesi anlamına geliyordu. Birlikte ticaret yaptığı diğer kişiler de yanına alan Demetrius heyecan verici ve "Yaşasın Efeslilerin Artemisi" diye biten bir söylev yaptı ve halkı galeyana getirdi. Hemen sonra St. Paul'un yardımcılarının ikisini tutukladılar. Bunu bir isyan takip etti. Sonuçta St. Paul, tutuklanan yardımcılarıyla şehri terketti ve Makedonya'ya geri döndü.

262'de Gotların bir akını sırasında büyük Artemis tapınağı yakılıp yıkıldı. Bir yüzyıl sonra Roma İmparatoru Constantine şehri yeniden inşaa ettirdi. Fakat hristiyan olduğu için tapınağı restore ettirmedi. Constantine'in çabalarına rağmen Efes eski günlerini de nemedi. Çünkü gemilerin demirlediği liman yok olmuştu. Nehrin taşıdığı alüvyonlar tarafından deniz şehirden uzaklaşmıştı. Zamanla şehir sakinleri kenti terkettiler. Mabetin kalıntıları başka yapıların ve heykellerin yapılmasında kullanıldı.

British Museum'dan John Turtle Wood 1863'de tapınağı araştırmaya başladı. 1869'da 6 metre derinlikte, çamurları içinde tapınağın temellerini buldu. Bulduğu heykelleri ve bazı kalıntıları British Museum'a götürdü.

1904'de yine aynı müzeden D.G. Hogarth'ın liderliğindeki bir ekip kazılara devam ettiler ve sitede birbirinin üzerine inşaa edilen 5 tapınak olduğunu keşfettiler. Bugün gelen ziyaretçilere tapınağın yerini belli etmek için, bataklık halinde olan bölgeye sadece bir tek sütun dikilmiştir.

BABİL'İN ASMA BAHÇELERİ

M.Ö. 450'lü yıllarda tarihçi Herodot "Babil, yeryüzünde bilinen bütün diğer şehirlerin ihtişamını aşar." demiştir. Herodot, şehrin dış duvarlarının 80 kilometre uzunlukta, 25 metre kalınlıkta ve 97 metre yükseklikte olduğunu ve 4 atlı bir arabanın gezinmesine uygun olduğunu belirtmiştir. İç duvarlar, dış duvar kadar kalın değildi. Duvarların içinde som altından yapılmış büyük heykeller bulunan kaleler ve tapınaklar vardı. Şehrin içinde ünlü Babil Kulesi vardı. Bu kule, Tann Marduk'a yapılan bir tapınaktı ve cennete ulaşmak için göğe doğru yükseliyordu.

Babil, M.Ö. 605'den itibaren 43 yıl hüküm süren kral Nebuchadnezzar tarafından yapılmıştır. Daha zayıf bir rivayete göre

ise M.Ö. 810 yılından itibaren 5 yıl hüküm süren Asur kraliçesi Semiramis tarafından yapılmıştır.

Bahçeler Nebuchadnezzar'ın sila hasreti çeken karısı Amyitis'i neselendirmek için yapılmıştır. Amyitis, Medes kralının kızıydı ve iki ülkenin müttelif olması amacıyla Nebuchadnezzar ile evlendirilmiştir. Onun geldiği ülke yeşil, engebeli ve dağlıktı. Mezopotamya'nın bu dümdüz ve sıcak ortamı onu depresyona itmişti. Kral, karısının sila hasretini gidermek için onun memleketinin bir benzerini yapmaya karar verdi. Yapay dağlar ve surları akacağı büyük teraslar yaptırdı.

Yunanlı coğrafyacı Strabo'nun M.Ö. birinci yüzyıldaki tanımına göre, bahçeler birbiri üzerinde yükselen büyük direklerden oluşuyordu. Bunların içleri çukurdur ve büyük bitkilerin ve ağaçların yetişebilmesi için toprakla doldurulmuştu. Kubbelere, sütunlar ve taraçalar pışmış toğla ve asfalttan yapılmıştı. Yüksekteki bahçelerin sulamaları için Fırat nehrinden zincir pompalarla su yukarılara çekiliyordu. Zincir pompa, biri yukarıda, diğeri su kaynağında bulunan iki büyük volana gerili, üzerinde kovalar bulunan bir sistemdi. Nehirden dolan kova yukarıya çukıyır içindeki suyu havuza boşaltıp tekrar nehrine döküyordu. Bu şekilde üst seviyelere taşınan su, bahçeleri sulayarak teraslardan aşağıya doğru akıyordu.

Yunanlı tarihçi Diodorus'a göre bahçeler yaklaşık 120 metre genişlikte ve 120 metre uzunluğunda ve 25 metre yüksekliğindeydi.

İstilar yüzünden sönmeye başlayan şehir, özellikle Pers Kralı Keyhüsrev'in Babil'i fethetmesinden sonra sönmeye başlamış, M.S. 5 ve 6. yüzyıllarda kumlara gömülmüş ve bir kum dağı haline gelmiştir. Bu şehrin, içindeki tapınakların ve asma bahçelerin kalıntıları ancak 20. yüzyılda yapılan kazılarla meydana çıkarılabilmektedir.

Ejiptologlar ve arkeologlar, yıllardan beri piramitlerin yalnızca ve yalnızca firavun mezarı olduğunu iddia ediyorlar. Oysa, İ.Ö. 2500 dolayında, henüz tekerleği bile bulmadığı varsayılan bir ülkenin, bütün kaynaklarını kullanarak bu devasa yapıları yalnızca firavunlarına gösterişli mezar olsun diye yaptıklarına inanmak zor. Hele Giza'daki üç büyük piramitten söz edince, işler iyice "garip" hale geliyor.

1994 yılında Robert Bauval adlı Belçika asıllı, çocukluğu Mısır'da geçmiş bir mühendisin "Orion Mystery" adlı sansasyonel kitabı yayımlanana dek, dünyanın bu en gizemli üç anıtının niteliğine ilişkin ciddiye almayla değer bir teori atlamıştı ortaya. Erich Von Daniken'in spekülasyonu ve fazla hayali "uzaylı atalar" iddiası, ancak beylik UFO masallarına malmaze oluşturabilecek dayanaklara sahipti. Ejiptoloji ve ortodoks arkeolojinin "piramitler firavun mezarıdır" varsayımları, Mısır'da sonraki dönemde inşa edilen (ve asla Giza'daki 3 piramidin kalitesine erişemeyen) yapılarda "mezar" düşüncesini destekleyecek bulgulara ulaşıldığından ötürü epey sağlam görünüyordu. Aslında ne Khufu'nun, ne Khafre'nin ne de Menkaure'nin piramitlerinde mezar, muma ya da cesete rastlanmıştır ama bu, yaygın inancı değiştirmiyordu.

1979 yılında Kahire'ye yaptığı bir gezi sırasında Robert Bauval, üç büyük piramidin hizalanışında bir gariplik farketti. İlk iki piramit köşegenlerinden birbirinin tam hizasına yerleştiği halde, daha küçük olan Menkaure'nin piramidi, hafifçe sola kaymış gibiydi. Bu muhtemelen yapıları yaratabilecek ve ölçülerde asla şaşmayacak bir mimariye sahip olan Mısırlıların, üç piramidi aynı çizgi üzerine yerleştirmeyi başaramamış olduğunu düşünmek hiç akla yakın gelmiyordu doğrusu. Bauval, Mısır kültürüne, özellikle de dinine meraklı biriydi. Bütün antik uygarlıklarda olduğu gibi eski Mısır'da da tapınakların belli yıldızlara göre hizalandığı, oryantasyonlarının "gündönümü" ya da "ekinoks"lara yöneltilmiş olduğunu iyi biliyordu. Mısır'da en belirgin ve baskın kült, Osiris kültüydü ve bu tanrı, Orion takımıyla yıldızla simgenelirdi. Bauval bir gün gökyüzünü izlerken, Orion'un merkezindeki en önemli üç yıldızın, Alnilam, Alnitak ve Mintaka'nın, aynı Giza piramitlerinde olduğu gibi bir hiza sapmasına sahip olduğunu farketti: İlk iki büyük yıldız, Alnilam ve Alnitak doğru hizadaydı ama üçüncü ve en küçük yıldız olan Mintaka, hafifçe sola kaymıştı diğerlerine göre.

Bu bulgu, astronomi destekli yapılan gözlemlerle Giza piramitlerinin Orion Kuşağı olarak bilinen üç yıldızın yeryüzündeki kopyası olarak inşa edildiğini ortaya koyuyordu ve Mısır yıldız dinini

bilenen için hiç de şaşırtıcı değildi. Mısırlılar, yeryüzünü ve yasadıkları toprakları, gökyüzünün, yani ölümsüzlüğe eriştiklerinden dinin yazıldığı dek her yerde bu vurgulardı. Nil, Samanyolu'na denk geliyordu Mısır yıldız kültüründe. Samanyolu'nun çevresindeki özel bir gökyüzü alanı, eski Mısırlıların "Duat" diye adlandırdıkları "tanrıların mekanı"ydı; bunun yeryüzündeki kopyası da Nil'in batısına denk getirilmişti! Bauval'ın bulgusunda şaşırtıcı olan şey çok daha başka idi. Bu üç piramit İ.Ö. 2600 dolaylarında yapılmıştı ama, Orion yıldızının o tarihteki gökyüzü konumu, Giza'daki piramitlerin konumundan 45 derecelik bir sapma gösteriyordu.

Bauval, bir bilgisayar programı (SkyGlobe 3.2) yardımıyla, Orion ile piramitlerin bire bir aynı doğrultuya yerleştiği tarihi aradı ve karsısına İ.Ö. 10.500 tarihi çıktı! İşin ilginç yanı, bu tarih Orion takımıyla dinin presesyon (terimler için lütfen sözlüğe bakınız) döngüsünün en alt noktasına rastlıyordu.

Eski Mısır kültüründe, "ilk başlangıç" olarak anılan bir dönem olduğunu biliyordu Bauval: "Zep Tepi" olarak adlandırılan bu dönem, Mısırlıların ülkesinin tarihini anlatırken, "Mısır'ın tanrıların yönettiği mutlu dönem" diye söz ettikleri bir dilime de denk geliyordu. Birlerce yıl önceyi anlatıyordu bu sözcük. Acaba Mısırlılar piramitleri inşa ederken, çok eski bir dönemi anmak üzere, Orion'un İ.Ö. 10.500'deki yerleşimini mi seçmişlerdi master plan olarak? Bundan 4500 yıl önce, presesyon hesapları bile yapacak biçimde astronomi bilgisine nasıl sahip olmuşlardı? Yoksa bundan 12000 yıl önce varolan bir uygarlığın geride bıraktığı izleri mi görüyorduk Mısır'da? Robert Bauval, 1994'te yayımlanan "Orion Mystery" adlı kitabında bu soruları sordu ve büyük sansasyon yarattı. Yanıtlarsa, hala araştırılmayı bekliyor.

İSKENDERİYE FENERİ

Mısır'da İskenderiye Limanı'nın karşısındaki Pharos Adası üzerinde yapılmış. Romalılar Mısır'ı ele geçirdikten sonra burada Ptolemaios (Batlamyus) olarak anılan bir devlet kurmuşlardı. İnşası M.Ö. 280-246 yılları arasında süren Fener, bu devletin ilk iki kralı Ptolemy-Batlamyus-Soter ve Ptolemy tarafından yaptırılmıştı.

Kaidesi ile birlikte 135 metre yüksekliğinde olan fener, beyaz mermerden yapılmış. Tepesinde bulunan, tunçtan yapılmış büyük bir ayna 70 kilometre uzaklıktan görüldüğü ve limana giren gemilere rehberlik ediyordu.

Üç bölümden oluşan fenerin mimarı Knidoslu Sostratus'tur. Alt bölümü dikdörtgen şeklinde ve yaklaşık 55 metre yüksekliğindeydi. Orta bölüm, yukarıya doğru giden rampası olan bir silindirik şekildedir. Yaklaşık 27 metre yüksekliğindeydi. Üst bölüm ise silindirik şekildedir ve üzerinde alevin bulunduğu bir odası vardı.

İskenderiye Feneri, antik çağın yedi harikası içinde gömülü yaşam için kullanılan tek eserdir. Ayrıca yedi harikanın ve gelişmiş geçmiş deniz

fenerlerinin en yüksek olanı da bu fenerdir.

Üst kısmı M.S. 955 yılında bir deprem ve fırtınada kopan fenerin gövde kısmı da 1302'de başka bir depremde yıkıldı. 1500 yılında ise bu yapıya ait kalıntılar tamamen yok oldu.

Üzerinde inşaa edildiği adadan dolayı Pharos olarak anılmış ve bu kelime her çok dile yerleşmiştir. İspanyolca, Fransızca ve İtalyanca'da Pharos, deniz feneri anlamına gelmektedir. Yıkılmadan önce yapılan resimleri, dünyadaki deniz fenerlerine yüzlerce yıldan beri örnek olmuştur.

PIRAMİTLER

Her biri 20 ton olan taşlardan inşa edilmiştir. Ve bu taşları temin edebilecek en yakın mesafe yüzlerce kilometre uzaktadır.

Piramit kimin adıyla yapıldıysa, onun mummyasının bulunduğu odaya, yılda iki kez güneş girmektedir. Doğduğu gün, tahta geçtiği gün.

Giza'daki üç piramit aralarında bir Pisagor üçgeni olacak şekilde düzenlenmişlerdir. Bu üçgenin kenarlarının birbirlerine göre oranı 3:4:5'dir.

Büyük piramidin tepesi Kuzey kutbunu, çevresi ekvatorun uzunluğunu temsil eder. Ve iki uzunluk aynı kıyasa uygunluk gösterir.

Giza'dan geçen boylam, dünyanın denizleriyle anakaralarını iki eşit parçaya böler. Bu boylam ayrıca, kara üstünden geçen en uzun kuzey-güney yönlü boylam olup, bütün yer kürenin uzunluğuna ölçümünde doğal sıfır noktasını oluşturur.

Piramidin yüksekliğiyle, çevresi arasındaki oran, bir dairenin yan çapıyla çevresi arasındaki orana denktir. Dört kenarlar dünyanın en büyük ve çarpıcı üçgenleridir.

Büyük Piramit'in tabanının yüzeyi, anıtın yarısının iki katına bulunduğu $\pi = 3,14$ sayısı elde edilir.

Büyük Piramit'in dört yüzeyinin toplam yüzölçümü, piramit yüksekliğinin karesine eşittir.

Büyük Piramit, dört ana yöne göre düzenlenerek inşa edilmiştir.

Piramit dev bir güneş saatidir. Ekim ortasıyla Mart başı arasında düşürdüğü gölgeler mevsimleri ve yılın uzunluğunu gösterirler. Piramidi çeviren taş levhaların uzunluğu bir günün gölge uzunluğuna eşittir. Bu gölgelerin taş levhalar üstünde gözlenmesiyle günün 0,2419 bölümünde yılın uzunluğu hatasız olarak saptanabiliyordu.

Büyük Piramit'te dünyanın merkezi arasındaki uzaklık, Kuzey kutbuyla arasındaki uzaklığa eşittir ve bu mesafe, kuzey kutbuyla dünyanın merkezi arasındaki uzaklığa eşittir.

PIRAMİTLERİN ESRARI

Mısır'daki piramitler hakkında yayılan geyikler...

* Her biri 20 ton olan taşlardan inşa edilmiştir ve bu taşları temin edebilecek en yakın mesafe yüzlerce kilometre uzaktadır. Bu taşların nasıl getirildiği konusunda kesin olmayan farklı varsayımlar bulunmaktadır.

* Piramit, kimin adına yapıldıysa, onun bulunduğu odaya, yılda sadece 2 kez güneş girmektedir. (doğduğu ve tahta çıktığı günler)

* Mumyalarda radyoaktif madde bulunduğundan mumyaları ilk bulan 12 bilim adamı kanserden ölmüştür.

* Piramitlerin içerisinde ultra sound, radar, sonar gibi cihazlar çalışmamaktadır.

* Kirlenmiş suyu, birkaç gün Piramit'in içine bırakırsanız; suyu antılmış olarak bulursunuz.

* Piramit'in içerisinde süt, birkaç gün süreyle taze kalır ve sonunda bozulmadan yoğurt haline gelir.

* Bitkiler Piramit'in içinde daha hızlı büyürler.

* Piramit'in içine bırakılmış su, 5 hafta süreyle bekletildikten sonra yüz losyonu olarak kullanılabilir.

* Çöp bidonu içindeki yemek artıkları, hiç koku vermeden Piramit içinde mumyalaşır.

* Kesik, yanık, sıyrık gibi yaralar büyükçe bir Piramit'in içinde daha çabuk iyileşme eğilimi gösterir.

* Piramitlerin bazı odalarının içinde ne olduğu hakkında bir bilgi yoktur; araştırmacıların çoğu, ya içinde kayboldular ya da aynı yerde birkaç tur attılar, fakat içlerini göremediler.

* Piramitlerin içi yazın soğuk kışın sıcak olur.

RODOS HEYKELİ

Rodos'un ilk sakinleri olan Dorlar, Argostan gelen denizci bir kavimdi ve güneş ilahı olan Helios'a taparlardı, Dorlar Rodos'ta en parlak devrini M.Ö. 3. asırda yaşayan bir medeniyet kurdular. Mısır ve Fenike'nin ürünlerini alıp satarak zengin oldular. Adayı kültür-sanat merkezi, güzel konuşma ve felsefe okulu haline getirdiler.

Dorlar, Makedonya Kralı Demetrios'a yaptıkları bir savaş kazandıktan sonra, zafer anıtı olarak ve ilahları Helios'a şükran borçlarını ödemek için, Rodos limanının girişine büyük bir Helios heykeli yaptılar. M.Ö.281-280 yılında yapılan 32 metre yüksekliğindeki bu tunç heykel, elinde bir meşale tutuyordu. Bu haliyle Newyork limanındaki Hürriyet Heykeli'ni andırıyordu.

Rodoslular bu heykelin kendilerini ve adayı koruduğuna inanırlardı. Bu nedenle her yıl "Helicia" denilen şölenler düzenler, bu heykelin dibinde dört atlı bir arabayı denize atarlardı. İnanışlarına göre, Helios böyle bir arabayla dünyayı dolaşarak insanları gözetlerdi.

Rodos heykeli ancak 50 yıl ayakta kalabilmiş ve M.Ö. 223 yılında bir depremde yıkılmıştır. Rodos Kolossosu da denilen bu anıtın heykeltıraşı Lindoslu Kharesti. Lindos, Rodos adasının üç büyük kasabasından biridir.

OLİMPOSTAKI ZEUS HEYKELİ

Eski zamanlarda Yunanlıların en büyük festivali, "Tanrıların Kralı Zeus" onuruna düzenlenen Olimpiyat Oyunlarıydı. Bugünkü Olimpiyat oyunlarına benzeyen bu müsabakalarda Anadolu, Suriye, Mısır, Yunanistan ve Sicilya'dan atletler yarışlardı. Olimpiyatlar ilk kez M.Ö. 776'da başladı. Oyunlar 4 yılda bir düzenleniyordu ve Yunan şehir devletlerinin bütünlüğünü sağlamaya yardımcı oluyordu. Yunanlılar, Yunanistan'ın batı kıyısında Peloponnesus denen bölgedeki Olimpos'ta Zeus adına bir tapınak yaptırılmışlardı. Kutsal oyunlar süresince, şehir devletleri arasındaki savaşlar kesiliyor ve oyunlar için Olimpos'a (Olympia) gidecekler için güvenli bir geçiş imkanı sağlanıyordu.

Oyunların yapıldığı yerde bir stadyum ve kutsal bir koruluk vardı. Yunanlılar ilk zamanlarda basit bir yapısı olan tapınağın yerine, zaman içinde oyunların öneminin artmasıyla, yeni ve tanrıların kralının adına yavaş bir tapınak yapmak istediler. Bunun için Elisli Libon yeni bir tapınak yapmaya başladı ve M.Ö. 456'da Zeus tapınağı bitirdi.

Tapınak dikdörtgen bir platform üzerine inşa edilmişti. Binanın yanlarında yer alan 13 adet büyük sütun, tavanı destekliyordu. Her köşede 6 adet sütun vardı. Üçgen şeklindeki tavan heykellerle doldurulmuştu. Kolonların üzerindeki pedimentler, Heracles'in heykelleriyle süslüydü. Tapınağın içerisinde tanrıların kralı Zeus'un görkemli bir heykeli yer alıyordu.

Heykeli, Atina'daki Parthenon tapınağı için Athena heykeli yapıyan Phidias yapmıştır. Heykel tapınağın batı ucuna yerleştirilmişti. 7 metre genişlikte ve yaklaşık 12 metre yüksekliğindeydi. Zeus, özenle hazırlanmış tahtında oturur şekildeydi. Baş neredeyse tavana değiyordu. Sağ elinde zafer tanrıçası Nike tutuyordu. Sol elindeyse üzerinde çeşitli metallere kaplanmış olan ve üzerinde kartal olan bir hükümdar asası vardı. Altın, abanoz, fildişinden yapılmış olan ve değerli taşlardan kakmaların bulunduğu Zeus'un oturduğu taht, heykelin kendisinden daha etkileyiciydi. Üzerinde, Yunan tanrılarının ve şefkîs gibi mistik hayvanların oyma figürleri yer alıyordu.

Heykelin derisi fildişinden, sakalı, saçları ve elbisesi altındandı. Tasarım, bir ahşap çerçeveye altın ve fildişi levhaların tutturulmasıyla yapılmıştı. Olimpos'un havası çok fazla nemliydi. Bu yüzden fildişi levhaların çatlamaması için tapınağın altındaki özel bir havuzda

bulundurulun bir yağ ile sürekli yağlanıyordu.

Roma imparatoru Theodosius I, M.S.255 yılında, bir dinsiz adeti olduğu gerekçeyle olimpiyatları durdurdu. Daha sonra zengin Yunanlılar, heykeli Bizans'a taşıdılar. Heykel, M.S.462 yılında çıkan bir yangında yok oldu.

Olimpos'ta 1829'da Fransızlar tarafından burada bulunan bazı heykel parçaları Paris'te Louvre müzesinde sergilenmektedir.

Bugün, bölgedeki stadyum restore edilmiştir. Zeus tapınağıyla ilgili birkaç sütun haricinde hiçbir şey kalmamıştır. Heykel ise tamamen yer almıştır. Ancak, o döneme ait bulunan paralar üzerindeki resimlerden, mabedin şekli hakkında ipuçları elde edilebilmiştir.

MAUSOLEUM

Plinius'un bildirdiğine göre, dünyanın yedi harikasından biri sayılan Mausoleum, M.Ö. 350'de Mausolos için karısı Artemisia tarafından yaptırılmıştır.

"Farklı cephelerin süslemeleri ve mükemmelliği birbirini taklit eden farklı sanatçılar tarafından ele alındı. Leochares, Bryaxis, Skopas ve bazılarının düşündükleri gibi Timotheus'un sanatlarının seçkin mükemmelliği o yapıya dünyanın yedi harikası arasında ün kazandırdı." Antik yazarlardan Vitruvius böyle söylüyor. Romalı tarihçi Plinius'a göre pteron kare şekildedeydi ve çevresinde 36 tane ion stili sütun vardı. Her sütun arasında bir heykel dikiliydi. Pterondaki kabartmalar Amazonlarla Yunanlıların savaşını gösteriyordu. Pteron üzerinde yirmi basamaklı bir piramit vardı. Piramit beyaz paros mermerindendi. İskenderiye limanının karşısında bulunan paros adasından özel seçilmişti. En üstte quadrika (dört atlı araba) bunun üzerinde ise Mausolos ve Artemisia'nın heykelleri bulunuyordu.

Tüm istilalara ve doğal afetlere karşın Mausoleum İ.S. 1406 yılına dek ayakta kalmayı başarmıştır. Ta ki Alman mimar Schegelholt tarafından yapılan St. Peters kalenin yapımına dek. Bu zamana kadar 1500 yıl ayakta kaldı. Sadece basamakları görünen yapının derinlerine giderek elde ettikleri mermeri yakıp kireç yaptılar. Bazı kabartmalar duvar taşı olarak kullanıldı. Bazılarının üzeri silinerek oymalar kazındı. 1875'de Sir C. Newton kazılara başlar, bazı friz ve Mausoleon ile Artemision'un heykellerini ve büyük aslan heykelleri İngiliz British Museum'a taşıdı.

Mausoleum'un yapımı yarandığında Halikarnassos'un parası biter ve geri kalan bölümler özveri ile yapılır. Ne yazık ki şu an yapının yerinde görülecek hiç bir şey yoktur. Bu ünlü yapı Halikarnassos'un diğer kara kentlerinden daha fazla tanınmasını sağlamıştır.

Rahip Eustatius 12.yy'da "Homeros üzerine açıklamalar" adlı eserinde Mausoleum için ölçsüz pırlanta sıfatını kullanır.

KAYNAKÇA

- 1) www.dipsizkuyu.net
- 2) www.wikipedia.org
- 3) www.toplumdsmani.net
- 4) www.dho.edu.tr

Tasavvufi Düşüncenin Esasları

Prof. Dr. Mikail Bayram

Bu eser, Anadolu Selçukluları Devrinin en güçlü ve çok yönlü fikir ve aksiyon adamlarından biri olan ve Ahi Evren diye bilinen Hacı Nasirü'd-din Mahmud'un "Tabsiratü'l-mübtedi ve "Tezkiretü'l-müntehi" adlı eserinin tercümesidir. Asırlardan beridir başta Sadru'd-din Muhammed el-Konevi olmak üzere muhtelif ilim adamlarına mal edilen bu eser, yedi asırdır Anadolu'daki tekke ve zaviyelerde en çok okunan ve tanınan bir eser olmuştur. Tasavvufi dünya görüşünü çok özlu bir şekilde ve basite indirgeyerek sunan bir eserdir. Bu özelliği ile hacimce küçük ve fakat muhtevaca doyurucudur. Daha çok kısa adı olan "Tabsıra" diye tanınmıştır.

Ahi Evren'in bu eserinin tercüme edilerek yayınlanması ile yedi asır önceki siyasi ve fikri baskının zamanımıza kadar gelen etkileri kaldırılmış olacaktır. Ayrıca Ahi Evren de ilk olarak eserleri ile tanıtılmış olacaktır.

Burada Ahi Evren'in birkaç eserinin yedi asırlık zaman içinde geçirdiği safahat gösterilerek bu çalışmanın ne kadar zor safhalardan geçtiği de belirtilmiş olacaktır.

KONYA KİTAPLIĞI

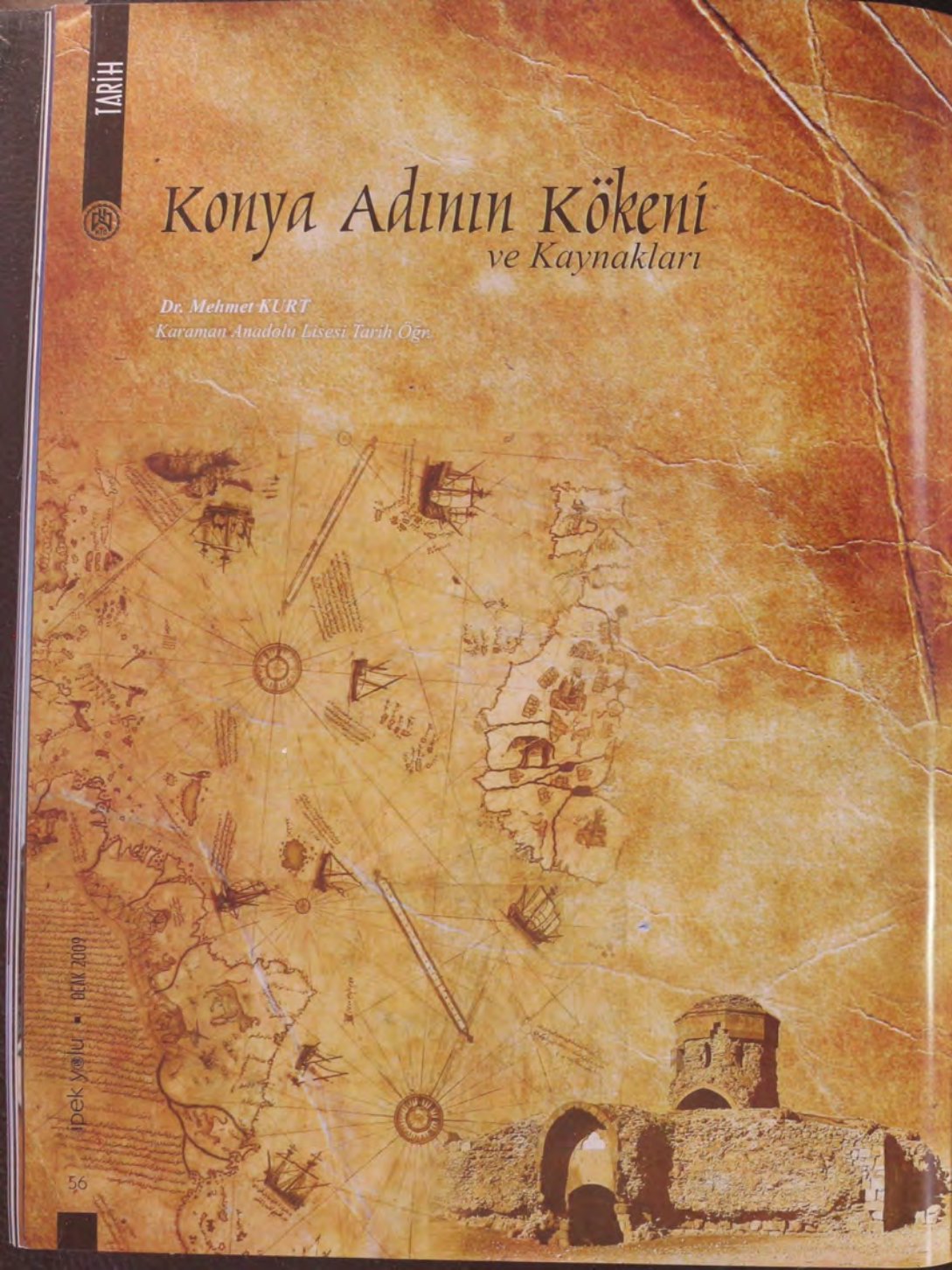
ipek yolu • Ocak 2009

Konya Adının Kökeni ve Kaynakları

Dr. Mehmet KURT

Karaman Anadolu Lisesi Tarih Öğr.

Bilindiği gibi Konya, Anadolu'nun merkezinde yer alan coğrafi konumu nedeniyle jeopolitik ve stratejik açıdan büyük öneme sahiptir. Asya ve Avrupa kıtaları arasında bir köprü durumunda olan Anadolu, güneyinden ve kuzeyinden köprünün korkulukları şeklinde çok az geçit veren sıradağlarla kuşatılmıştır. Bu nedenle en eski devirlerden itibaren Anadolu'da ulaşım doğu-batı istikametinde olmuş, bu durum Konya'nın önemli bir yol kavşağı olması sonucunu doğurmuştur. Ayrıca önemli bir tarım ve hayvancılık merkezi olan Konya'nın tarihi de doğal olarak çok eskilere dayanır. Bütün bu artıları nedeniyle Konya ismi de çok eskilere uzanan bir silsile izlemiştir (1). Konya, tarih boyunca birçok medeniyete besiklik ettiği ve değişik milletlerin egemenliğinde kaldığından, şehrin çok eskilere dayanan adı da değişik şekillerde telaffuz edilmıştır.

Konya Adının Kökenine Dair Efsaneler

Kısaca belirli bir şahıs, olay ve yer hakkında anlatılan hikâye olarak tanımlanabilen efsane, tabiatüstü olaylarla iş görür fakat anlatıcıları tarafından ona inanılır (2). Geçmişteki önemli şahsiyetler, yerleşimler ve büyük devletlerin tarihlerinin efsanelerle desteklenmiş olduğu herkeşçe bilinen bir gerçektir. Bu bağlamda çok eski ve önemli bir şehir olduğu bilinen Konya adının kökeniyle ilgili bir takım efsanelere de rastlanılmaktadır. Gerçekten de bazı araştırmacılar, İkonion kelimesinin eski Yunanca'daki eikon=tasvir sözcüğünden türediğini iddia etmekte ve bunu da iki efsane ile desteklemektedirler.

Bunlardan birincisini oluşturan Roma efsanesine göre Perseus, Zeus ile Danae'nin oğludur. Dünyanın birçok folklorlarında olduğu gibi masal motifleriyle süslü olan bu efsanede Perseus'un Gorgo adlı canavarlarla mücadelesi ve bunlardan Medusa (Medüz)'yı öldürüşü anlatılmaktadır (3). Buna göre Toros Dağları'nda yaşayan Gorgo (Medüz) adlı ejderha, Danaia adındaki şehre saldırarak, insanları öldürmekte idi. Şehir halkı çaresiz kaldığından Jüpiter'in oğlu Perseus'tan yardım istedi. O canavarı öldürerek halkı kurtardı. Halk, Perseus'a şükran ifadesi olarak kutsal heykeller diktiler. Dikilen bu ikonlar nedeniyle şehir İkonion denmiştir. Bu nedenle Konya merkezini oluşturan eski Danaia'da resim ya da ikonların çokluğundan burası, İkonion yani İkonlar Memleketi olarak şöhret buldu (4).

Öte yandan sözü edilen efsane, şehirde Roma devrinde basılmış paralar üzerinde "Perseus" ve "Gorgo" adlı canavarın resimlerinin yer almasıyla da desteklenmektedir. Gerçekten de M.O. I. yüzyılda şehirde basılan paraların ön yüzünde Zeus'un başı yer alırken, arka tarafında sola dönmüş şekilde resmedilmiş olan Perseus'un sol elinde Gorgo'lardan Medüz başı bulunur. Paranın kenarında da şehrin adı yazılmıştır. Yine Roma imparatoru Hadrianus dönemi paralarının ön yüzünde kendisinin resmi varken, arka tarafında Perseus'un yukarıya kaldırılmış sağ elinde Medüz başı tutar şeklindeki tasvir vardır (5).

Şehrin adıyla ilgili diğer efsane de Prometheus efsanesidir (6). Bu efsaneye göre Konya adı, tufandan sonra Kafkasya'dan inen Prometheus'un burada ölülerin yerine koymak için insan yapmış olmasından gelmektedir. Bunlar, Prometheus'un kendi suretine göre çamurdan yaptığı fakat zincirden kurtulmuş yeni insanlardır (7). Bundan dolayı Tufandan sonra Deukalion ve Pyrrha'nın attığı taşların insan şeklinde vucut bulması ve ilk insanların ortaya çıkması şeklinde anlatılır (8).

Yazılı Kaynaklarda Konya Adı

Genellikle Hitit belgelerinde İkuwaniia olarak geçen şehrin Konya olduğu

Altınbaş

Mutluluğun İzaltısı

Cin Cin

KUYUMCULUK

Sultan Cem Caddesi
No: 37/A Meram / KONYA
Tel: 0332 321 58 38
Faks: 0332 320 77 55

kabul edilmektedir (9). Ancak İkuwaniia, Hitit Büyük Kralı IV. Tuthaliya ve Tarhuntaşa Kralı Kurunta arasında imzalanan antlaşmayı içeren Bronz Tablette (Bo 86/299 Ay. III 47-53) [10] ülke determinatifiyle geçmektedir. Ayrıca söz konusu metinde ondan önce gelen Kizzuwatna (Çukurova) ve sonraki Pitaşa (11)'nin birer bölgeyi ifade etmesi, İkuwaniia'nın da Konya'nın içerisinde yer aldığı bölge için kullanılmış olduğunu düşündürmektedir.

Öte yandan Konya adının Phryg dilindeki Kawana'dan geldiği kabul edilmektedir (12). Bu isim, Luwice Kawa sözcüğü ile ilişkilendirilmiş. Khawa(s) kelimesine koyun anlamı yüklenmiştir. Buradan hareketle Kawana "Davay/Sığır/Koyun Yöresi" anlamına kullanılmıştır (13). Bu adlandırmanın Konya yöresinin tarih boyunca temel ekonomik uğraşı olan hayvancılık ve özellikle de koyun yetiştiriciliğiyle paralellliği dikkatlerden kaçmamaktadır. Kelimenin İkonion/Konya ile ilişkisiye Kawana adının bazı yerlerde Konana şeklinde geçtiği ve Hellen dilinde İkonion'a dönüştüğü şeklinde izah edilmektedir. Bu görüş, Phryg dilindeki bir yazıtta şehrin Kaoania şeklinde geçmesiyle doğrulanmaya çalışılmaktadır. O halde Luwice Kawana şeklinde olan isim, Kaonion şeklinde dönüşmüş ve daha sonra Roma-Bizans devrinde İkonion-İkonium olarak ifade edilmektedir. Bu bakımdan mevcut bilgi ve bulgular ışığında Konya adının kökü ve ilk şekli olarak eski Yunanca'daki İkonion'dan önce Kawania adını kabul edilmektedir (14).

Bu cümleden olmak üzere Anadolu'da Luwi yayılma sahası üzerine yapılan araştırmalar, Lykia, Kilikia Tracheia (Dağlık Kilikya), İsauria yanında Konya'nın içerisinde yer aldığı Lykaonia'nın da önemli Luwi merkezi olduğunu ortaya koymuş, çevredeki birçok yerleşimde Luwice isimlere rastlanmıştır (15). Bölgede yapılan araştırmalar, M.O. III. Binden Helenistik döneme kadar Luwi kültür unsurlarında bir devamlılığa işaret etmektedir. Araştırmalar, Luwi dili ve dinine ilgili sürekliliğin özellikle Güneybatı Anadolu'da Lykia, Kana, Pamphylia ve Pisidia ile beraber Lykaonia'da süreklilik gösterdiğini doğrulamıştır. M.O. II. Bin yılda İkonion (Konya) ve Lystra gibi Lykaonia kentleri ve bu bölgedeki Luwi mirasının düzeyi, satraplıkların Hellenistik Roma devirlerinde kültürel, dil ve dindeki sürekliliğine işaret eder (16). Bölgede Luwi kültürünün devamlılığı yanında önemli şehirler Luwice isimler ve tanınlar kabul ettiği gerçeği düşünüldüğünde Konya adının da Luwice bir kökene sahip

olması doğal karşılanmalıdır.

Konya adının kökeni konusunda önemli bir kaynak da Ksenophon'dur. Ksenophon, Lydia satrapı Genç Kyros'un Pers imparatorluğu'nu ele geçirebilmek için Batı Anadolu'daki Sardes'ten başlayarak Güney Mezopotamya'daki Kunaxa'da sona eren seferini anlatmaktadır. Bölgenin tarihi coğrafyası konusunda son derece kıymetli bilgiler içeren yazarın eserinde, bir şehir (polis) olduğunu belirttiği Konya hakkında şu ifadeler geçer:

"Sonra Kyros, buradan (Tyrieion=İlgın) üç günlük yürüyüşle, yirmi fersenk yol alıp, Phrygia'nın son şehri olan İkonion (Konya)'a vardı. Orada üç gün kaldı. Sonra Lykaonia içinde, beş gün otuz fersenk ilerledi. Burası düşman bir ülke olduğundan, Yunanlıların yağma yapmasına izin verdi" (17).

Burada Lykaonia adına ilk defa rastlanıldığı gibi metin, Konya adının İkonion şeklinde geçtiği ilk yazılı kaynak olma özelliğine de sahiptir. Ksenophon, İkonion'u Phrygia'nın en doğudaki şehri olarak gösterirse de daha sonraki kaynaklarda hep önemli bir Lykaonia şehri olarak görülür. Ksenophon'dan anlaşıldığına göre bu dönemde Konya, Phrygia ve Lykaonia bölgeleri arasında yer almaktaydı. Zira Kyros'un Konya'da üç gün kaldığından, oradan Lykaonia içinde beş günlük bir yürüyüşten sonra ulaştığı bölgenin düşman ülkesi olduğundan veya yağma ettirdiğinden söz etmektedir.

Ksenophon'dan anlaşıldığına göre M.O. 401 yılında Konya'nın adı İkonion'dur ve Phrygia bölgesinin doğudaki son şehridir. Konya, uzun zaman Hititlerin egemenliğinde kaldıktan sonra M.O. XIII. yüzyılın sonlarında Ege göçleriyle Makedonya ve Trakya'dan Anadolu'ya gelen ve M.O. VIII. yüzyılda merkezi bir devlet kurmayı başaran Phryglerin egemenliğine geçmiştir. Phrygler, önce Gordion (Polatlı)'u merkez yapmışlar ve tüm Orta Anadolu'ya egemen olmuşlardır. Phryglerin etkin şekilde hükmettikleri sahanın Yukarı Menderes vadisi, Göller yöresi, Toros dağları ve Konya ovasının güneyinden oluşan saha olduğuna hükmedilmektedir (18). M.O. VI. yüzyıldan itibaren Kimmer akınlarıyla Eskişehir-Kütahya ve Afyon bölgelerine çekilmek zorunda kalmışlardır. Genellikle M.O. XII. yüzyıldan itibaren Kızılırmak'ın doğusunda yaşadığı bildirilen ve Asur kaynaklarında Muški olarak adlandırılan kavmin Phryglerle aynı olduğu kabul edilir (19). Muşkilerin bölgede etkin bir güç oldukları,

kıyıya inmek için sık sık Asurlularla mücadele etmek zorunda kaldıkları hem Asur kaynaklarından ve hem de bölgedeki basamaklı yapılardan anlaşılmaktadır (20). O halde Konya, Phryglerin Akdenize çıkış kapısını oluşturan önemli bir üs olmalı idi. Butün bu mücadeleler Konya üzerinden gerçekleştiğine göre Konya'nın önemli bir Phryg merkezi olması gerekir. Bu tarihi bilgiler, Konya Alaattin Tepesi'nde ele geçirilen çok sayıda demir çağı keramiğiyle de doğrulanmış, buranın demir çağında önemli bir merkez haline geldiğini göstermiştir (21).

Kyros'un söz konusu seferi, bölgenin tarihi coğrafyası hakkında ipuçları sunması yanında, bizzat Konya adı konusunda da önemli kaynak teşkil etmiştir (22). Ancak burada temel sorun Phryge Kawanian'ın eski Yunanca Kaaonia olarak telaffuzundan sonra bu adın İkonion şekline ne zaman ve nasıl dönüştüğüdür. Ksenophon tarafından M.O. 401 yılında İkonion olarak kullanıldığına göre, isim bu tarihten önce verilmiş olmalı idi. Bilindiği gibi M.O. 546 yılından itibaren tüm Anadolu ile birlikte Konya ve çevresi de Pers hakimiyeti altına girmiştir. Bu durum, adın Phryg dilindeki Kawanian'dan değiştiği tezini güçlendirmektedir. M.O. 334 yılındaki İskender hakimiyeti ve daha sonra generalleri döneminde sık sık el değiştirmesine rağmen şehir İkonion adını bütün antik çağ boyunca korumuştur.

Antik yazarlardan Strabon (M.O. 63-M.S. 21) İkonion şehri olarak ifade ettiği Konya için Geographika adlı ünlü eserinde şu ifadelerle yer verir:

"...Büyüğü Koralis, küçüğü de Trögitis olmak üzere iki de göl bulunur. Ayrıca bu civarda (Lykaonia) iyi iskan edilmiş, yukarıda sözü edilen merkez otlaklarından daha zengin toprakları bulunan İkonion kenti de yer alır. Buraya Polemon egemendi" (23).

Bir diğer antik yazar Pliny, şehir hakkında detaylı bilgi vermemektedir, fakat "urbe celeberrima Iconio" (24) ifadesinden şehrin seçkin bir şehir ve önemli bir merkez olduğu sonucu çıkarılabilir.

M.O. III. Binyıldan beri oturulduğu sanılan İkonion (Konya), Hellenistik dönemde <polis> şeklinde teşkilatlandırılmıştır. Şehir, M.O. 25 yılında Galatyalı Amyntas'ın ölümü sonucu Roma tarafından Asia eyaletinin oluşturulmasıyla Roma egemenliğine girmiştir. Böylece İkonion adı da Latinceye uydurularak İconium'a dönüşmüştür. Augustus döneminde onun "Pax Romana (Roma Barışı)"yı yerleştirmek amacıyla uyguladığı şehirçilik politikasının eseri olarak buraya bir Roma kolonisi yerleştirilmiş ve Hellenistik <polis>le birlikte hayatlarını sürdürüyorlardı. İmparator Claudius (M.S. 41-54)'ün şehre kendi adını vermesiyle Claudiconium şekline dönüşmüştür.

Anlaşıldığı kadarıyla bir sonraki yüzyılda imparator Hadrianus zamanında (M.S. 117-138) tam bir Roma kolonisi durumuna geldiği anlaşılan kent, "Colonia Selie (H) Adriana Augusta Iconium" unvanını aldı. Yerli <polis>i de içine alıp "Colonia aelia Hadriana" ya da "Coloniconium" adıyla anılmaya başlandığı anlaşılmaktadır (25). M.S. II. yüzyılda Konya şehri, Roma kolonisi olduğu zaman, büyük bir ulaşım şebekesinin kavşak noktasında bulunması yanında, mülki idarenin de merkezi rolü üstlenmeye başlamıştı. Elde ettiği bu statü, onun diğer şehirler yanında ve 18 piskoposluğun bu merkeze bağlanmasıyla Lykaonia'nın merkezi olması ve 18 piskoposluğun bu merkeze bağlanmasıyla mevcut önemli Hristiyanlık döneminde daha da kuvvetlendi (26).

Bizans kaynaklarında şehrin adı Konion ya da Tokonion (Toxovion) olarak anılırken, Arap kaynaklarında Kuniya şeklinde geçer. VI. yüzyıl Süryani yazar

Cin Cin

ELEKTRONİK

Teknolojide Tam Hizmet

PLAZA MERKEZ

Sultan Cem Cd. No: 31/A
Tel: 0332 322 11 11 (PBX)
Faks: 0332 320 77 55
KONYA

NALÇACI EXTRA

Nalçacı Cd.
Acentacılar Sit. No:79
Tel: 0332 237 42 42
Faks: 0332 237 42 37
KONYA

İHSANİYE ŞUBE

Millet Cd. No: 37/E
Tel: 0332 321 74 50
Faks: 321 72 42
KONYA

NİŞANTAŞI ŞUBE

Hulusi Baybal Cd. No:17/H
Tel: 0332 238 04 30
Faks: 0332 238 04 31
KONYA

RAMPALI ŞUBE

M. Muzaffer Cd. Manav İşh.
No: 10/H
Tel: 0332 350 55 58
Faks: 0332 350 60 17
KONYA

İSTANBUL CD. ŞUBE

Hoca Habib Mh. İstanbul Cd.
No: 180 / A
Tel: 0332 353 11 11
Faks: 0332 350 05 00
KONYA

BEYŞEHİR ŞUBE

Atatürk Cd. No: 8
Tel: 0332 512 82 59
Faks: 0332 512 04 45
Beyşehir / KONYA

ÇUMRA ŞUBE

İzzetbey Mh.
Alpaslan Türkeş Cd. No.87
Tel: 0332 447 80 80
Faks: 0332 447 77 70
Çumra / KONYA

Malasas şehrin eski adının Amandia olduğunu yazmakla birlikte dayanakları konusunda bilgi vermemektedir (27). Şehir, eskiçağ batı literatürüne ait eserlerde Yconium, Conium, Stacona, Cunin, Conia, Cogne veya Cogna telaffuzlarıyla geçmektedir. Modern batı kaynaklarında ise Konieh, Conia veya Konia şeklinde yazılıdır (28). Selçuklu ve Osmanlılar tarafından kullanılan Konya adı günümüze kadar gelmiştir.

Sonuç

Kökeni ister kutsal tasvir anlamına gelen "ikon" sözcüğünden, isterse Luwice Kawanah'nın Yunan diline uydurulmuş Kaonion şeklinden gelsin, Konya'nın en eski çağlardan beri adı değişmeyen Anadolu kentlerinden biri olduğu anlaşılmaktadır. Bulunduğu coğrafi konum nedeniyle değişik toplumların elinde kaldığından Konya adı, çok eskilere uzanan bir silsile izlemiş, birçok değişik telaffuzuna rastlanmıştır. Bununla birlikte muhtemelen ilk kuruluş döneminden kalmış olan ismini hiç değiştirmeden korumuştur. Zira kaynaklarda İkonion olarak geçen şehrin Konya olduğu hiç tereddütsüz kabul görmüştür.

DİPNOTLAR

1. Zoroğlu, 1984:137.
2. Sakaoğlu, 1992:9.
3. Daha detaylı bilgi için bkz. Erhat, 1989:264 vd.
4. Yalçınkaya, 1943:35.
5. Konyalı, 1997:195-196.
6. Titanlar soyundan olan Prometheus'un ateşi tanrılardan çalıp insanlara vermesi ve tanrıların kurmuş olduğu düzene karşı gelmesi sonucu, Zeus tarafından zincire vurulup acımasızca cezalandırılmasını konu edinen efsane hakkında daha geniş bilgi için bkz. Erhat, 1989:278-281.
7. Lequenne, 1991:147.
8. Zoroğlu, 1984:139.
9. Bahar-Karauguz-Koçak, 1996:51. Geçtiği çivi yazılı metinler için bkz. del Monte-Tischler, 1978:137 vd.
10. Otten, 1988:16-17.

11. Genellikle Konya'nın batısında Sultan Dağları ile Boz Dağlar arasında yer aldığı düşünülen bölge (Bahar-Koçak, 2004:8) Antikçağda Phrygia Paroreos olarak adlandırılmakta idi (Strabon XIV 2,29). M.O. II. Binde Tarhuntaşşa'ya komşu ülkeleri içerisinde geçen merkez, bazen ülke ve bazen de şehir determinatifiyle anıldığı için, kesin sınırları belirlenememiştir. Bölgenin yeri konusundaki değişik görüşler ve geçtiği çivi yazılı metinler için bkz. Karauguz, 2005:82 vd.

12. Konya İl Yıllığı, 1973:2; Umar, 1993:410.
13. Umar, 1993:409.
14. Zoroğlu, 1984:138.
15. Houwink ten Cate, 1961:188 vd., 192.
16. Lebrun, 2007:97.
17. Ksenophon II 19-21.
18. Mellaart, 1955:128.
19. Muscarella, 1995: 92. Muşkilerin kökeni konusunda değişik görüşleri için bkz. Sevin, 1982: 232.
20. Bahar, 1999:14 vd..
21. Bahar, 1999:22 vd.; Bahar-Koçak, 2004:29-30.
22. Zoroğlu, 1984:138.
23. Strabon XII 6, 1.
24. Pliny V 95.
25. Mitchell, 1993:77.
26. Turfan, 1971:19.
27. Darkot, 1997:842.
28. Yurt Ansklopedisi, 5116; Ağaladağ, 1999: 42.

KAYNAKLAR

- Ağaladağ, S. (1999), "Konya'nın Cumhuriyet Öncesi Siyasi Tarihi", Milli Mücadeleden Günümüze Konya (1915-1965), Cilt I, T.C. Konya Valiliği İl Kültür Müdürlüğü, Konya, s. 41-61.
- Bahar, H.-Karauguz, G.-Koçak, Ö. (1996), Eskiçağ Konya Araştırmaları 1 (Phrygia Paroreos Bölgesi: Anıtlar Yerleşmeler ve Küçük Buluntular), İstanbul.

- Bahar, H. (1999), Demirciçayında Konya ve Çevresi, Konya.
- Bahar, H.-Koçak, Ö. (2004), Eskiçağ Konya Araştırmaları 2, Konya.
- Darkot, B. (1997), "Konya", İslam Ansiklopedisi, İslam Alemi Tarih Coğrafya Etnografya ve Biyografya Lugati, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Yayınları, Eskişehir 1997.
- Erhat, A. (1989), Mitoloji Sözlüğü, İstanbul.
- Houwink ten Cate, P. H. J. (1961), The Luwian Population Groups of Lycia and Cilicia Aspera During the Hellenistic Period, Leiden.
- Karauguz, G. (2005), Arkeolojik ve Filolojik Kaynaklar Işığında M.Ö. II. Binde Orta Anadolu'nun Güney Kesimi, Konya.
- Komisyon, Konya İl Yıllığı, 1973.
- Konyalı, İ. H. (1997), Konya Tarihi, Ankara.
- Ksenophon, Anabasis, Onbinlerin Donuşu, (Çeviren: Tanju Gökçöl), İstanbul 1998.
- Lebrun, R. (2007), "Luvi Kültürü", Arkeoatlas, 3, s. 90-97.
- Lequenne, F. (1991), Galatlar, (Çeviren: Suzan Albek), Ankara.
- Mellaart, J. (1955), "Iron Age Pottery from Southern Anatolia", Belleten, XIX, 1955, s. 115-136.
- Mitchell, S. (1993), Anatolia: Land, Men, and Gods n Asia Minor, Oxford.
- del Monte, G. F.- Tischler, J. (1978), Die Orts und Gewässernamen der Hethitischen Texte (Repertoire Geographique des Textes Cuneiformes-RGTC 6), Wiesbaden.
- Muscarella, O. W. (1995), "The Iron Age Background to the Formation of Phrygian State", Bulletin of the American Schools of Oriental Research, 297, s. 91-101.
- Otten, H. (1988), Die Bronzetafel aus Boğazköy, Ein Staatsvertrag Tuttilias IV, Weisbaden.
- Pliny, Natural History, ed. T. E. Page (Loeb), London 1961.
- Sakaoğlu, S. (1992), Efsane Araştırmaları, Konya.
- Sevin, V. (1982), Anadolu Uygarlıkları Ansiklopedisi 2, Görsel Yayınlar, İstanbul, s. 230-235.
- Strabon, Antik Anadolu Coğrafyası, (Geographika XII-XIII-XIV), İstanbul 1993.
- Turfan, R. (1971), "Milattan Sonraki İlk Yüzyıllarda İç Anadolu'nun Gelişmesi", (Prof. H. Wenzel'den özetleyerek), Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu Belleteni, Revue du Turing et Automobile Club de Turquie, Sayı 29/308, Ocak-Mart 1971, s. 17-19.
- Umar, B. (1993), Türkiye'deki Tarihsel Adlar, İstanbul.
- Yalçinkaya, E. (1943), Coğrafyada, Tarihte ve Bugünkü Konya, "İktisadi ve Turistik", Konya.
- Yurt Ansiklopedisi, "Konya Maddesi", Cilt 7, Anadolu Yayıncılık, İstanbul 1982-1983, s. 5097-5277.
- Zoroğlu, L. (1984), "Konya Adının Kaynağı Hakkında Dokümanlar", Konya (Hazırlayan: Feyzi Halıcı), Ankara.

Cin Cin

ELEKTRONİK

Teknolojide Tam Hizmet

TURKCELL

EXTRA VE ABONE MERKEZLERİ

NOKIA
Connecting People

 Sony Ericsson

BENQ - SIEMENS

YETKİLİ SERVİSİ

Sultan Cem Cd. No: 31/A
Tel: 0332 322 11 11 (PBX) Faks: 0332 320 77 55

TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (TÜFE) TÜKETİCİ FİYATLARI AYLIK ENDEKSİ

AYLAR	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Ocak	7,2	4,6	4,9	2,5	5,3	2,6	0,7	0,5	0,75	1,00	0,60
Şubat	4,4	3,2	3,7	1,6	1,8	2,3	0,5	0,02	0,22	0,43	1,29
Mart	4,3	4,1	2,9	6,1	1,2	3,1	0,8	0,2	0,27	0,92	0,66
Nisan	4,7	4,9	2,3	10,3	2,1	2,1	0,5	0,7	1,34	1,21	1,68
Mayıs	3,5	2,9	2,2	5,1	0,6	1,6	0,3	0,9	1,88	5,00	1,49
Haziran	2,4	3,3	0,7	3,1	0,6	0,2	-0,1	0,1	0,34	-0,24	-0,36
Temmuz	3,4	3,8	2,2	2,4	1,4	0,4	0,2	-0,5	0,85	-0,73	0,58
Ağustos	4,0	4,2	2,2	2,9	2,2	0,2	0,5	0,8	-0,44	0,02	-0,24
Eylül	6,7	6,0	3,1	5,9	3,5	1,9	0,9	1,02	1,26	1,03	0,45
Ekim	6,9	5,7	3,3	6,1	3,3	1,4	2,2	1,7	1,27	1,81	2,60
Kasım	4,3	4,2	3,7	4,2	2,9	1,6	1,5	1,4	1,29	1,95	0,83
Aralık	3,3	2,5	5,9	3,2	1,6	0,9	0,4	0,4	0,23	0,22	

TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (TÜFE) TÜKETİCİ FİYATLARI YILLIK ENDEKSİ

AYLAR	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Ocak	101,6	85,9	68,9	35,9	73,2	26,4	16,2	9,2	7,93	9,93	6,17
Şubat	93,6	63,9	69,7	33,4	73,1	27,0	14,2	8,6	8,15	10,16	9,10
Mart	97,2	63,5	67,9	37,5	65,1	29,4	11,8	7,9	8,16	10,86	9,15
Nisan	93,6	63,9	66,0	46,3	52,7	29,5	10,1	8,1	8,83	10,72	9,66
Mayıs	91,4	63,0	62,7	45,3	46,2	30,7	8,8	8,7	9,86	9,23	10,74
Haziran	90,6	64,3	56,6	32,3	42,6	29,8	6,9	8,9	10,12	8,60	10,61
Temmuz	85,3	65,0	56,2	45,9	41,3	27,4	9,5	7,8	11,69	6,90	12,06
Ağustos	81,4	65,4	53,2	46,5	40,2	24,9	10,0	7,5	10,26	7,39	11,77
Eylül	80,4	64,3	49,0	47,7	37,0	23,0	9,0	7,9	10,56	7,12	11,13
Ekim	76,6	64,7	44,4	56,6	33,4	20,8	9,8	7,5	9,98	7,70	11,99
Kasım	72,8	64,8	43,8	63,3	31,8	19,3	9,7	7,6	9,86	8,40	10,76
Aralık	69,7	68,8	39,0	68,5	29,7	16,4	9,3	7,7	8,65	8,39	

TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (TEFE) TOPTAN EŞYA FİYATLARI AYLIK ENDEKSİ

AYLAR	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Ocak	6,5	3,6	5,8	2,3	4,2	5,6	2,6	-0,4	1,96	-0,05	0,42
Şubat	4,6	3,4	4,1	2,6	2,6	3,1	1,6	0,1	0,26	0,95	2,56
Mart	4,0	4,0	3,1	10,1	1,9	3,2	2,1	1,2	0,25	0,97	3,17
Nisan	4,0	5,3	2,4	14,4	1,8	1,8	2,6	1,2	0,94	0,80	4,50
Mayıs	3,3	3,2	1,7	6,3	0,4	-0,6	-0,2	0,2	2,77	0,39	2,12
Haziran	1,6	1,8	0,3	2,9	1,2	-1,9	-3,0	-0,4	4,02	-0,11	0,32
Temmuz	2,5	4,0	1,0	3,3	2,7	0,5	-1,5	-0,7	0,86	0,06	1,25
Ağustos	2,4	3,3	0,9	3,5	2,1	-0,2	0,7	1,04	-0,75	0,85	-2,34
Eylül	5,3	5,9	2,3	5,4	3,1	0,1	1,8	0,7	-0,23	1,02	-0,90
Ekim	4,8	5,2	2,1	6,7	3,1	0,6	3,2	0,6	-0,45	1,03	-0,57
Kasım	3,4	4,1	2,4	4,2	1,8	1,7	0,7	-0,9	-0,29	0,89	-0,03
Aralık	2,5	6,8	1,9	4,1	2,6	0,6	0,1	-0,04	-0,12	0,15	

TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (TEFE) TOPTAN EŞYA FİYATLARI YILLIK ENDEKSİ

AYLAR	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Ocak	92,5	50,0	66,4	28,3	92,0	32,6	10,8	10,7	19,6	9,37	6,44
Şubat	86,9	48,3	67,5	26,5	91,8	33,4	9,1	10,5	5,26	10,13	8,15
Mart	86,0	48,2	66,1	35,1	77,5	35,2	7,9	11,3	4,49	10,92	10,50
Nisan	83,3	50,0	61,5	50,9	58,0	35,1	8,9	10,1	4,96	9,68	14,56
Mayıs	79,9	50,0	59,2	42,3	49,3	33,7	9,5	5,5	7,66	7,14	16,53
Haziran	76,7	50,3	56,8	44,5	46,8	29,6	10,5	4,2	12,52	2,89	17,01
Temmuz	72,1	52,4	52,3	44,8	45,9	25,6	9,4	4,2	14,34	2,08	18,43
Ağustos	67,4	53,7	48,9	46,9	43,9	22,7	10,5	4,3	12,32	3,72	14,67
Eylül	65,9	54,4	43,9	62,9	49,9	19,1	12,5	4,3	11,19	5,02	12,49
Ekim	62,0	55,2	41,4	73,8	36,1	16,1	15,4	2,5	10,94	4,41	13,29
Kasım	56,6	56,3	39,1	81,1	32,8	16,2	14,4	1,6	11,67	5,65	12,25
Aralık	54,3	62,9	32,7	88,6	30,8	13,9	13,8	2,6	11,58	5,94	

KONYA TİCARET ODASI TÜKETİCİ FİYATLARI AYLIK ENDEKSİ

AYLAR	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Ocak	10,2	5,9	9,6	2,1	1,3	2,1	0,6	0,8	0,9	0,56	0,64
Şubat	3,9	3,4	5,1	6,2	4,1	3,9	0,5	0,6	1,5	0,64	1,33
Mart	4,6	4,6	2,6	8,3	1,1	1,3	0,9	0,8	0,2	0,8	1,85
Nisan	2,1	6,4	3,3	8,5	2,2	1,4	0,1	0,4	0,6	1,1	1,86
Mayıs	3,3	3,9	1,5	9,6	1,8	0,3	0,0	0,4	0,3	0,92	1,73
Haziran	3,3	4,5	2,0	4,6	1,5	1,4	1,2	-0,6	1,2	1,2	1,62
Temmuz	5,2	5,5	1,7	5,7	3,4	0,0	0,4	0,4	1,2	0,69	1,10
Ağustos	6,2	4,3	2,7	3,6	3,0	0,3	0,5	0,5	2,64	0,53	0,71
Eylül	3,2	5,9	2,8	3,9	2,6	1,0	1,2	0,4	1,6	0,8	1,88
Ekim	3,1	4,4	4,5	3,7	1,8	-0,5	1,6	1,8	0,5	1,5	0,22
Kasım	4,2	4,9	1,9	6,7	1,9	0,7	0,8	0,5	0,1	0,07	0,72
Aralık	3,6	3,9	3,6	2,1	0,8	0,2	1	0,6	1,1	0,84	0,15

KONYA TİCARET ODASI TÜKETİCİ FİYATLARI YILLIK ENDEKSİ

AYLAR	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Ocak	103,1	61,2	79,8	38,7	82,2	27,9	10,8	9,8	7,03	11,41	10,32
Şubat	101,5	61,5	82,2	40,1	76,6	30,2	7,2	9,7	7,9	10,73	11,18
Mart	98,7	61,9	79,5	47,3	68,4	30,1	7,1	9,5	7,2	11,1	12,38
Nisan	95,6	67,5	74,8	54,3	59,1	29,6	5,5	10,1	7,3	11,5	13,47
Mayıs	94,7	67,4	70,3	66,1	46,7	26,0	5,7	10,2	7,3	12,2	15,01
Haziran	89,9	67,4	66,6	70,0	42,8	27,3	5,4	8,6	9,4	12,4	15,55
Temmuz	90,3	68,3	60,8	78,0	39,2	22,2	7,2	7,9	9,9	11,2	16,14
Ağustos	102,2	67,7	58,2	77,5	38,8	19,9	5,8	8,5	11,87	9,85	15,00
Eylül	71,1	71,5	53,9	79,6	35,6	18,2	6,6	7,8	13,0	8,7	17,14
Ekim	70,0	71,1	53,4	78,7	34,4	15,7	8,6	7,8	11,4	9,8	15,23
Kasım	67,2	71,3	48,7	86,6	28,7	14,1	9,6	7,2	11,1	10,4	15,21
Aralık	64,6	72,5	48,2	83,9	26,9	13,2	9,4	7,2	11,7	9,60	14,45

Ayın Son Günü İtibariyle Döviz Kurları

	ABD Doları	Alman Markı	Fransız Frangı	İngiliz Sterlini		ABD Doları	Euro	İsviçre Frangı	İngiliz Sterlini
1985	574.00	133.15	76.08	826.56	7	1.4553	1.8768	1.1891	2.7568
1986	755.90	387.95	117.15	1.109.28	8	1.4478	1.8609	1.1791	2.7596
1987	1.018.35	638.65	188.30	1.892.60	9	1.4971	1.8964	1.1923	2.7665
1988	1.813.02	1.002.86	299.92	3.276.12	10	1.4540	1.8460	1.1602	2.7611
1989	2.311.37	1.364.45	399.06	3.730.54	11	1.4458	1.9081	1.1965	2.8264
1990	2.927.13	1.947.53	573.10	5.612.78	12	1.4056	1.8515	1.1503	2.7569
1991	5.074.83	3.339.81	978.28	9.482.32	2007-1	1.4135	1.8296	1.1255	2.7609
1992	8.555.85	5.302.66	1.5656.46	12.967.64	2	1.4130	1.8646	1.1540	2.7644
1993	14.458.03	8.347.59	2.458.64	21.370.40	3	1.3801	1.8382	1.1296	2.7017
1994	38.867.00	24.924.00	7.239.00	60.453.00	4	1.3607	1.8517	1.1239	2.7106
1995	61.054.00	42.600.00	12.439.00	94.952.00	5	1.3166	1.7705	1.0727	2.6012
1996	106.662.00	68.579.00	20.332.00	179.766.00	6	1.3046	1.7585	1.0599	2.6126
1997	204.750.00	144.240.00	34.120.00	338.870.00	7	1.2746	1.7473	1.0562	2.5880
1998	312.720.00	187.340.00	55.843.00	522.790.00	8	1.2914	1.7658	1.0707	2.6055
1999	540.098.00	277.169.00	82.642.00	872.501.00	9	1.2048	1.7086	1.0277	2.4439
2000	669.967.00	316.481.00	94.363.00	991.085.00	10	1.1716	1.6925	1.0088	2.4273
2001	1.439.587.00	648.377.00	193.328.00	2.081.497.00	11	1.1715	1.7295	1.0444	2.4205
	ABD Doları	Euro	İsviçre Frangı	İngiliz Sterlini	12	1.1593	1.7060	1.0284	2.3215
2002	1.639.745.00	1.718.945.00	1.180.579.00	2.640.243.00	2008-1	1.1680	1.7357	1.0785	2.3225
2003	1.393.278.00	1.757.480.00	1.125.526.00	2.485.862.00	2	1.1906	1.8096	1.1351	2.3621
2004	1.336.300.00	1.823.300.00	1.179.600.00	2.579.300.00	3	1.3064	2.0643	1.3121	2.5934
2005-11	1.3500	1.5900	1.0250	2.3271	4	1.2849	1.9994	1.2664	2.5272
	1.3418	1.5875	1.0188	2.3121	5	1.2067	1.8706	1.1476	2.3800
2006-1	1.3199	1.5983	1.0267	2.3381	6	1.2188	1.9248	1.1962	2.4283
	1.3060	1.5510	0.98885	2.2778	7	1.1564	1.8055	1.1024	2.2898
2	1.3417	1.6254	1.0272	2.3314	8	1.1746	1.7314	1.0699	2.1482
3	1.3955	1.6506	1.4074	2.3749	9	1.2316	1.7978	1.1301	2.2631
4	1.5600	2.0080	1.2863	2.9300	10	1.5878	1.9968	1.3625	2.5381
5	1.5697	1.9963	1.2717	2.8786	11	1.5624	2.0039	1.2926	2.3981

Mehmet Özkendirici Çiziyor...

mazkendirci@seicuk.edu.tr

KRİZİN GERÇEK FATURASI 2009 DA ÇIKACAKMIŞ...

Yurtdışı marka tescilinde tecrübe konuşur

İSVEÇ

İsveç vatandaşının soyadı marka olarak tescil edilemez.

RUSYA

Sessiz harflerden oluşan marka tescil edilemez.

ABD

Sadece üretilen ürüne ait alt sınıfta tescil yapılabilir.

SİNGAPUR

Sakız emtiası için tescil yapılamaz.

NİJERYA

Hizmet sınıfında tescil yapılamaz.

BAE

Birleşik Arap Emirliklerinde alkollü içkiler tescil edilemez.

Destek Patent dünyanın 142 ülkesinde gerçekleştirdiği yurtdışı marka tescili ile Türkiye'nin en deneyimli vekillik şirketidir.